

Πρωτ. Στέφανος Στεφόπουλος

Ι. Ν. Αγίων Ταξιαρχών Ισθιαίας

ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΜΕ ΤΗΝ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑ

Μιά πρόσφατη ανταλλαγή αναρτήσεων μεταξύ του Αντιαιρετικού Γραφείου της Ι. Μητροπόλεως Πειραιώς και του Ρωμαιοκαθολικού Αρχιεπισκόπου Νάξου, Πάρου, Τήνου, Άνδρου, Μυκόνου κ. Νικολάου στο aktines.blogspot.com έγινε αφορμή να παρουσιαστεί το παρόν κείμενο που συντάχθηκε πριν 18 χρόνια με άλλη αφορμή. Συγκεκριμένα, η αφορμή εκείνη ήταν η προσφώνηση Ορθοδόξου Επισκόπου προς τον τότε Πάπα Βενέδικτο 16ο, κατά την επίσκεψη στη Ρώμη, των υποτρόφων του Θεολογικού Οικοτροφείου της Αποστολικής Διακονίας στις 24 Φεβρουαρίου 2006 : "Ο ομιλών... πρωτάκουσε για Σας...τον διαπρεπή θεολόγο, τον άνθρωπο που ζούσε μόνος με τον Θεό, τον φίλο της Ορθοδοξίας..."! (Περιοδικό "Εκκλησία", Μάρτιος 2006, σελ. 193)

Επειδή πολύς λόγος γίνεται τελευταία για τις επικείμενες, προγραμματιζόμενες κοινές εκδηλώσεις Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών (δεν χρησιμοποιάω τον όρο "Παπικών" αφού διαμαρτύρεται ο Αρχιεπίσκοπος κ. Νικόλαος κι εγώ δεν επιθυμώ να ξεκινήσω επιθετικά) το επόμενο έτος (2025) επί τη ευκαιρία των 1.700 ετών από την σύγκληση στη Νίκαια της Βιθυνίας, της Α Οικουμενικής Συνόδου το 325 μ.Χ., και πολλά γράφονται περί κοινού εορτασμού του Πάσχα, περί του "Κοινού Ποτηρίου", περί "Αδελφών Εκκλησιών" και περί "Οικουμενισμού" με τη χάρη του Χριστού μας επιθυμώ να καταθέσω την Αλήθεια έτσι όπως την

διδάχθηκα από τον μακαριστό Πνευματικό μου Πατέρα, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας κυρό Κοσμά, τον μακαριστό εν σαρκί Πατέρα μου Αιδεσιμολογιώτατο πρωτοπρεσβύτερο Ηλία Στεφόπουλο, τον επίσης μακαριστό Σχολάρχη της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής και μετέπειτα Προέδρου του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ι. Ν. Αγ. Δημητρίου Αμπελοκήπων όπου και υπηρέτησα επί 15ετία, τους μακαριστούς, τέλος, καθηγητές μου στη Θεολογική Σχολή Αθηνών, του π. Γεωργίου Μεταλληνού και του Ιωάννη Κορναράκη. Αυτοί με δίδαξαν μεταφέροντάς μου τις διδασκαλίες πρωτίστως του Ευαγγελίου, των Αγίων Αποστόλων και των Πατέρων της Εκκλησίας αλλά και την δική τους εμπειρία στην ασφαλή γνώση της Αλήθειας, αφού κι αυτοί πριν από εμένα έμειναν πιστοί στην Αλήθεια, την Ιερά Παράδοση κατά το αποστολικό : " ταύτα μελέτα, εν τούτοις ίσθι..." (Α' Τιμ. δ' 15).

Ανέφερα τα παραπάνω γιά να τονίσω πως ό, τι θα γράψω εδώ δεν είναι δική μου "σοφία" ή γνώμη αλλά ό, τι μου εμπιστεύθηκε και παρέδωσε προς διαφύλαξη και διάδοση η Εκκλησία. Συνεπώς, σ' Αυτήν υπακούω και τη δική της Αλήθεια υπερασπίζομαι.

Δεν έχω σκοπό να θίξω πρόσωπα, να προσβάλλω ανθρώπους ή να αυθαδιάσω σε σεβαστούς Αρχιερείς, ούτε καν σ αυτόν τον ίδιο τον Αρχιεπίσκοπο κ. Νικόλαο. Με παρρησία, όμως, θα ακολουθήσω τους Πατέρες της Εκκλησίας κι αν κάπου συγκρουστεί η Αλήθεια με τις προσωπικές γνώμες και επιθυμίες και φιλοδοξίες Αρχιερέων και άλλων θεολόγων θα παραμείνω μέσα στο "σκάφος" της Εκκλησίας, με τη βοήθεια του Κυρίου, αφού ως γνωστόν κάποτε, κατά τας Γραφάς, και οι εκλεκτοί θα πλανηθούν.

Μιά τελευταία επισήμανση πρέπει να γίνει λόγω της επικείμενης παράθεσης της Πνευματοφώτιστης διδασκαλίας των Πατέρων της Εκκλησίας και προκειμένου να θέσουμε σωστές βάσεις διαλόγου. Ο Ρωμαιοκαθολικός Αρχιεπίσκοπος κ. Νικόλαος πολύ λανθασμένα, κατά την άποψή μου, σημειώνει στην τελευταία του παρέμβαση πως δεν πρέπει εμείς οι Ορθόδοξοι να αναφερόμαστε σε Ιερούς Κανόνες (άρα και Πατερικά χωρία) διότι τα λεγόμενά τους έχουν καιρική ισχύ!!!

"Τους Ιερούς Κανόνες τους συνέταξαν οι Πατέρες της Εκκλησίας σε

κάποια συγκεκριμένη στιγμή με τις δικές της καταστάσεις με σκοπό να την βοηθήσουν να ξεπεράσει τα όποια προβλήματα. Όμως η Εκκλησία του Χριστού δεν είναι ένα απολίθωμα του χτες, αλλά ένας διαχρονικός ζωντανός οργανισμός, το Μυστικό Σώμα του Χριστού του οποίου κεφαλή είναι ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός". Και συνεχίζει :

"Και σήμερα υπάρχουν Μεγάλοι Πατέρες στην Εκκλησία, τόσο στην Ανατολή όσο και στη Δύση. Όσοι αμφισβητούν ότι και αυτοί φωτίζονται από το Άγιο Πνεύμα θα πρέπει να προσέξουν μη τυχόν βλασφημούν εναντίον του Αγίου Πνεύματος"!

Να ξεκαθαρίσουμε στο σημείο αυτό πως ούτε οι Ιεροί Κανόνες, ούτε οι Πατέρες της Εκκλησίας και το Άγιο Πνεύμα που τους καθοδηγούσε" εις πάσαν την αλήθειαν " θεωρούνται από εμάς, όπως λέτε " απολίθωμα του χτες" αφού μιά τέτοια τοποθέτηση δεν ξεφεύγει από τα στενά πλαίσια της βλασφημίας του Αγ. Πνεύματος (Ματθ. ιδ' 31-32).

Έτσι όπως το διατυπώνει ο κ. Νικόλαος εννοεί ότι ο φωτισμός των Αποστόλων και των Αγίων Πατέρων είναι απολίθωμα με ιστορική μόνο αξία ενώ οι σημερινοί "Μεγάλοι Πατέρες της Ανατολής και Δύσης", δηλαδή οι σύγχρονοι θεολόγοι και κυρίως όσοι εμπλέκονται στον μεταξύ μας θεολογικό διάλογο, φέρουν κατ' αυτόν τον φωτισμό "προοδευτικότητας" μέσα στην Εκκλησία και συνιστούν - φεύ - όρους "αληθείας".

Υποθέτω ότι όταν αναφέρεται σε Ιερούς Κανόνες, μάλλον ενοχλείται πιά πολύ απ' αυτούς που δεν μας σπρώχνουν σε μιά αλλόκοτη άνευ μετανοίας των (των Ρωμαιοκαθολικών εννοώ) ψευδοένωση.

Το γράφω αυτό για να προϊδεάσω γιά την συγκλονιστική συνέχεια.

Χωρίς την παρακαταθήκη, όμως, της Ιεράς Παραδόσεως που συμπεριλαμβάνει κι αυτά που αυτοί αποκαλούνται αδιακρίτως ως "απολιθώματα", διάλογος εν αληθεία και αγάπη δεν μπορεί να υπάρξει. Γιατί, όπως πολύ καλύτερα από μένα καταλαβαίνετε, τότε διολισθαίνουμε στις κακοδοξίες του Προτεσταντισμού και του επάρατου "Οικουμενισμού" που κακώς και βλασφημώς ορίζει ως

"προφητευμένη πρωτοβουλία εμπνευσμένη από το Άγιο Πνεύμα". Προφανώς έμπλεξε τον όρο "Οικουμενισμός" μ' αυτόν της "Οικουμενικότητας" της Ορθοδόξου Εκκλησίας!

Προκλητική, αληθινά, η στάση του απέναντι στους Πατέρες και Διδασκάλους της Εκκλησίας. Φυσικά και η Εκκλησία πορεύεται στους αιώνες και το Άγιο Πνεύμα καθοδηγεί και φωτίζει και αναδεικνύει Αγίους αλλά ο υπαινιγμός περί απόδοσης σε σημερινούς θεολόγους της ιδιότητας του Πατρός και Διδασκάλου στην Ανατολή και τη Δύση με τον παράλληλο βλάσφημο χαρακτηρισμό του Αγίου Πνεύματος ως ιστορικό "**απολίθωμα**", μας οδηγεί εκ του ασφαλούς στο συμπέρασμα ότι δεν έχει καταλάβει ούτε το τι ακριβώς σημαίνει αγάπη με όρους αληθείας!

Αμφισβητεί αποφάσεις Οικουμενικών Συνόδων, Τοπικών Συνόδων, πνευματοφώτιστων Αγίων της Εκκλησίας μας και μάλιστα ακόμη κι αυτής της αδιαίρετης προσχισματικής Εκκλησίας!!!

Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας, όμως, ψάλλει στην δ' ωδή του κανόνος της 18ης Ιανουαρίου προς τον Μ. Αθανάσιο : "Όλη εν σοι πνεύσασα η ζωηφόρος πνοή, η εξ ύψους πριν επιφοιτήσασα θεοπρεπώς, πνεύματος Χριστού, εν τω υπερώω και μαθηταίς εμφορήσασα, απόστολον δεικνύει τρισκαιδέκατον πάτερ"!

Απολίθωμα και ο Μ. Αθανάσιος;

Είχε πολύ δίκιο, τελικά, ο καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών Στυλιανός Παπαδόπουλος, ότι σήμερα" παρά το έντονο ενδιαφέρον για τους Πατέρες, οι μεγάλοι αυτοί άνδρες αντιμετωπίζονται συνήθως σαν εξαιρετικοί συγγραφείς και σπάνια σαν όργανα του Πνεύματος προς ευρύτερη και πληρέστερη φανέρωση της θείας αλήθειας". (Στυλιανού Παπαδόπουλου, "Πατρολογία Α" Αθήναι 1994, σελ. 42).

Είναι εξαιρετικά κρίσιμο να διευκρινιστεί πως οι Πατέρες και Διδάσκαλοι της Εκκλησίας ακόμη κι αν πρόσφεραν τη σοφία τους σε κάποια συγκεκριμένη κρίση της, όμως στα συγγράμματά τους διαπραγματεύονται πολύ περισσότερα θέματα της Παραδόσεως την οποία, φυσικά, ζούσαν και όχι απλά γνώριζαν. Ο Στυλιανός Παπαδόπουλος εύστοχα επισημαίνει πως "η προσωπική αυτή προσφορά των Πατέρων, υιοθετημένη από την Εκκλησία, αποτέλεσε νέο κρίκο στην αλυσίδα της Παραδόσεως κι έτσι στην

περίπτωση κάθε Πατρός έχουμε το φαινόμενο της αυξήσεως της Παραδόσεως που είναι αύξηση της ίδιας της Εκκλησίας" (ε.α. σελ. 48).

Οι Πατέρες εισέδυσαν στα κεκρυμμένα νοήματα της Γραφής, στο "απόθετον κάλλος", δηλαδή στην " άπειρη πραγματικότητα της αληθείας, κάτι που αποτελεί κατ'εξοχήν επίτευγμα των Πατέρων και Διδασκάλων και είναι ακριβώς εκείνο που κάνει έναν θεολόγο Πατέρα και Διδάσκαλο" (ε.α. σελ. 38-39).

Είναι ακριβώς αυτό που η Εκκλησία μας ψάλλει στην δ' ωδή του κανόνος στον άγιο Γρηγόριο Νύσσης " Την χάριν δεδεγμένος του Πνεύματος, το ευτελές του νομικού διείλες ένδυμα γράμματος και το κρυπτόμενον κάλλος ημίν των εννοιών απεκάλυψας"!

Η διείσδυση αυτή των Πατέρων και Διδασκάλων στο κεκρυμμένο γίνεται με τη χάρη του Θεού, με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος αλλά προσέξτε. Ο Πατήρ και Διδάσκαλος δεν υπαινίσσεται, όπως θαρρώ πως κάνει ο Ρωμαιοκαθολικός Αρχιεπίσκοπος την πρόσθεση, την αύξηση της Παράδοσης διά της δικής του ανθρωποπαθούς σοφίας, αλλά πιστεύει το αντίθετο.

Επιβεβαιώνει τα παραπάνω ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής που δέχεται πως "εμόν μεν ουδέν ερώ παντελώς, ό δε παρά πάντων των Πατέρων εδιδάχθην, φημί" γιά να συμπληρώσει δε ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός "πάντα τοίνυν τα παραδεδομένα ημίν διά τε νόμου και Προφητών και Αποστόλων και Ευαγγελιστών δεχόμεθα και γινώσκομεν και σέβομεν ουδέν περαιτέρω τούτων επιζητούντες... ".

Τέλος, πρέπει να διευκρινιστούν δύο ακόμη στοιχεία σημαντικά και είναι : α) η εξέλιξη ή μη της αληθείας. Ο Παύλος Ευδοκίμωφ υποστηρίζει πως : " Η αλήθεια δεν εξελίσσεται, αλλά διαρκώς εκφράζεται σαφέστερον και όταν μία φορά εκφρασθή σαφώς, θέτει τον τόνον της αιωνιότητος επί της μορφής της".

Πολύ κατατοπιστική στο ζήτημα αυτό η συμβολή του μακαριστού καθηγητού π. Ιωάννη Ρωμανίδη ο οποίος έγραφε σχετικά : " οσάκις άγιοι τινές ως ο Αππόστολος Παύλος, ο πρωτομάρτυς Στέφανος, κ.α. έφθαναν εις την θέωσιν ή θεοπτίαν, οδηγούντο οι θεούμενοι αυτοί εις την ιδίαν ακριβώς αλήθειαν εις ην οδηγήθησαν οι Απόστολοι την ημέραν της Πεντηκοστής".

Αναρωτιέται, δε, ο μακαριστός αν δεν υπάρχει πρόοδος μετά την

Πεντηκοστήν γιά να απαντήσει ο ίδιος πως "Όχι. Υπάρχει, αλλά ουχί εις την οδήγησιν της Εκκλησίας εις πάσαν την αλήθειαν ή εις την βαθυτέραν κατανόησιν αυτής, αλλά εις την εν τοις Πατράσι και Οικουμενικαίς και Τοπικαίς Συνόδοις διατύπωσιν της αληθείας ταύτης υπό την καθοδήγησιν του Αγίου Πνεύματος προς αντιμετώπισιν εξαιρέτων αναγκών και εις την υπό της Εκκλησίας οδήγησιν των εις μέθεξιν την ήδη και πλήρως αποκαλυφθείσης την Πεντηκοστήν αληθείας, διά της καθάρσεως, του φωτισμού και της θεώσεως".

Και να κλείσω το θέμα αυτό με την διευκρίνηση του π. Ρωμανίδη που μάλλον δε θα χαροποιήσει τους Ρωμαιοκαθολικούς, ότι "ο ισχυρισμός ότι το Άγιο Πνεύμα οδηγεί την Εκκλησίαν εις βαθυτέραν κατανόησιν και εναργέστερον σύλληψιν των μυστηρίων της διά του Ιησού Χριστού επιτελεσθείσης σωτηριώδους οικονομίας είναι δόγμα της φραγκοπαπικής αυγουστινείου παραδόσεως, βάσει του οποίου οι Φράγκοι εδογμάτισαν το 809 μ.Χ. το αιρετικόν περί filioque δόγμα...το οποίον δόγμα επί αιώνας καταδικάζει η Ορθόδοξος Εκκλησία.

Όθεν δεν οδηγείται η Εκκλησία εις πάσαν την αλήθειαν ή εις βαθυτέραν κατανόησιν αυτής, αλλά απλώς οι πιστοί οδηγούνται εις βαθυτέραν αυτής κατανόησιν διά της καθάρσεως, του φωτισμού και της υπερβαινούσης την κατανόησιν θεώσεως"!!!

Και β) η απόδοση του χαρακτηρισμού του "απολιθώματος" αδιακρίτως στις Πατερικές συμβολές και τους Ιερούς Κανόνες και την παράλληλη στήριξη της θέσης ότι και η σημερινή εποχή αναδεικνύει " Πατέρες" φωτισμένους από το Άγιο Πνεύμα, υποκρύπτει αφενός μεν την επιλογή αποδοχής των αληθειών όπερ συνιστά απόρριψη της χάριτος του Θεού, δηλαδή βλασφημία, αφετέρου δε συνιστά ιδεολογική ψευδοθεολογική βάση γιά να στηριχθεί ο λεγόμενος "Διάλογος" ο οποίος τελικά δεν αποφέρει καρπούς αφού γίνεται με ανάρμοστο γιά την εν αληθεία αγάπη και το γνήσιο ενδιαφέρον γιά την επίλυση των όποιων δογματικών διαφορών.

Αυτό φαίνεται έντονα και στις εκατέρωθεν εξωφρενικές, συχνά, φιλοφρονήσεις και την απόδοση ιδιαίτερης βαρύτητας από θεολογικής απόψεως σε πρόσωπα - κληρικούς και λαϊκούς - που εμφορούνται από πνεύμα "προόδου" και "αγάπης". Θα

αποδειχθούν όλα τα παραπάνω με τη βοήθεια του Θεού.

Τέλος, ο παραπάνω θεολογικός ακροβατισμός της επιλογής μεταξύ "απολιθωμάτων" και "Πατέρων" προφανώς - και διαψεύστε με σας παρακαλώ - σημαίνει και την απόρριψη της συμβολής του αγ.

Γρηγορίου του Παλαμά στην οξύτατη κρίση κατά τις "ησυχαστικές έριδες" που ταλάνισε για δεκαετίες την Ορθόδοξη Εκκλησία.

Σωστά; Πως άλλωστε να εναντιωθεί ένας Ρωμαιοκαθολικός Αρχιεπίσκοπος σε Λατίνο Πάπα Ρώμης και έναν επιφανή, γι' αυτούς, μοναχό Καλαβρό;

Όμως, ο Τόμος της Συνόδου του 1347μ.Χ. γράφει για την αξία και το κύρος του αγ. Γρηγορίου του Παλαμά, τον οποίον χαρακτηρίζει "τιμιώτατον"!

Και αφού αναθεματίζει όσους δεν δέχονται την διδασκαλία του και τον πολεμούν, ορίζει : " τα αυτά ποτε φωραθείη ή φρονών ή λέγων ή συγγραφόμενος κατά του ειρημένου τιμιωτάτου ιερομονάχου κυρού Γρηγορίου του Παλαμά...κατ αυτού ψηφιζόμεθα και τη αυτή καταδίκη καθυποβάλλωμεν, είτε των ιερωμένων είη τις, είτε των λαϊκών" (Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου κ.κ. Ιεροθέου Βλάχου " Εκκλησία και Εκκλησιαστικό Φρόνημα", σελ. 273).

Μη βιαστεί δε κανείς να διευκρινίσει πως μετά το Σχίσμα του 1054 οι διατάξεις αυτές αφορούν μόνο στους Ορθοδόξους γιατί θα απαντήσω πως το κείμενο αυτό δεν απευθύνεται στους Ρωμαιοκαθολικούς μόνο αλλά και στους διαρκώς υποχωρούντας στους θεολογικούς διαλόγους οικουμενιστές "αγαπολόγους" Ορθοδόξους οι οποίοι απορρίπτουν ή έστω σχετικοποιούν την ησυχαστική θεολογία του Αγίου.

Μετά τις παραπάνω αναγκαίες διευκρινίσεις, ας δούμε πιό αναλυτικά τα κρίσιμα σημεία στον μεταξύ μας διάλογο.

Σημείο 1ο.

Σχίσμα ή αίρεσις οι Ρωμαιοκαθολικοί; Έχουν ή όχι την Θεία Χάρη;

Ο άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης διακηρύσσει πως "δεν υπάρχει χάρις, δεν υπάρχει σωτηρία εκτός της Εκκλησίας. Καμμία άλλη χριστιανική ομολογία, εκτός της Ορθοδόξου, δεν μπορεί να οδηγήσει τον άνθρωπο στην τελειότητα της χριστιανικής ζωής, στον αγιασμό, στην αιωνιότητα διότι οι άλλες κατέχουν 'την αλήθειαν εν αδικία' (Ρωμ. 1, 18), ενόθευσαν την αλήθεια με τη σοφιστεία και το ψεύδος, και έτσι δεν κατέχουν τα μέσα της χάριτος για την ανακαίνιση του ανθρώπου. Αυτά τα έχει μόνον η Ορθόδοξη Εκκλησία, η μόνη αγία και άμωμος (Εφεσ. 5, 27)...Είναι πλάνη να θεωρούμε συγκαταβατικά όλες αυτές τις ομολογίες σαν αληθινά χριστιανικές. Γιατί αυτό αποτελεί περιφρόνηση της αυθεντικής πίστεως και δεν είναι μικρότερο κακό από την απόλυτη απιστία" ("Ο ουρανός στη γη", Εκδ. Ι. Μ. Παρακλήτου 2004, σελ. 31).

Ακόμη πιό καθαρά ο άγιος Συμεών, Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, σημειώνει πως " οι Λατίνοι προσθέσαντες στο Σύμβολο τη φράση για την εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος, προξένησαν στην Εκκλησία τη μεγαλύτερη βλάβη από όλους τους εχθρούς της, γιατί διήρεσαν τα μέλη του Χριστού...η έκπτωσις στην πίστη και η εξ αιτίας αυτής απώλεια της Χάριτος του Αγίου Πνεύματος, είχε σαν συνέπεια να προχωρήσουν οι Λατίνοι σε πλήθος καινοτομιών... Η εναντίον του Αγίου Πνεύματος βλασφημία των Λατίνων συνετέλεσε ώστε να χάσουν τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος και όλα σ αυτούς να είναι αχαρίτωτα" (Δ. Κ. Κυρατσού, Μητροπολίτου Δράμας, " Ο άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης και η Δύση - Η λατινική Εκκλησία και οι καινοτομίες της", Διατριβή επί διδακτορία Τμήματος Ποιμαντικής ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 1993, σελ. 30 κ.εξ.).

Όλα αχαρίτωτα, λοιπόν, στους Λατίνους!

Ουδέν αληθέστερον αφού το αυτό βεβαιώνει με ένα κατά Νικόλαον "απολίθωμα" ο Μ. Βασίλειος με τον α' κανόνα του " οι δε της Εκκλησίας αποστάντες, ουκ έτι έσχον την Χάριν του Αγίου Πνεύματος εφ εαυτούς. Επέλιπε γαρ η μετάδοσις τω διακοπήναι την ακολουθίαν...οι δε απορραγέντες, λαϊκοί γενόμενοι, ούτε του βαπτίζειν, ούτε τω χειροτονείν είχαν εξουσίαν. Ούτε ηδύναντο χάριν Πνεύματος αγίου ετέροις παρέχειν... "!

Όσον αφορά τώρα στο αν οι Ρωμαιοκαθολικοί είναι σχισματικοί ή αιρετικοί, θα επικαλεστώ κατ' αρχήν τη μαρτυρία του λογίου Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου κ.κ. Ιεροθέου ο οποίος εμφαντικά συνοψίζει πως " α) οι Παπικοί είναι αιρετικοί και όχι σχισματικοί, β) δεν έχουν ιερωσύνη, γ) δεν έχουν αποστολική διαδοχή, δ) δεν έχουν Θεία Χάρη, ε) το filioque έχει καταδικαστεί ως αίρεση από την Η' Οικουμενική Σύνοδο επί Μ. Φωτίου, στ) οι Παπικοί έχουν καταδικασθεί ως αιρετικοί από τις Συνόδους του 15ου αιώνα επί αγίου Γρηγορίου του Παλαμά".

Αλλά και ο αείμνηστος καθηγητής της δογματικής Χρ. Ανδρούτσος υπερθεμάτιζε υποστηρίζοντας πως " πάσα θεωρητική παρέκκλιση από της διδασκαλίας της Εκκλησίας είναι αίρεσις... Οι ετερόδοξοι, οι επί μέρους αληθείας αρνούμενοι, είναι εξ ίσου αιρετικοί, ει και ίστανται εγγύτερον τη Ορθοδοξία" (Περιοδικό "Θεοδρομία", τευχ Η3 Ιουλ. - Σεπτ. 2006, σελ. 364).

Στο ίδιο περιοδικό, σελ. 366-369, ο μακαριστός Μητροπολίτης Ελευθερουπόλεως κυρός Αμβρόσιος παρέθεσε ιστορικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο Παπισμός είναι αίρεση. Σύμφωνα μ' αυτά:

" - Η Ορθόδοξη Εκκλησία διά της Συνόδου της

Κωνσταντινουπόλεως του 867 κατεδίκασε τας λατινικάς

ετεροδιδασκαλίας και καινοτομίας, κατά δε του Πάπα Νικολάου

Α' και των συμφρονούντων αυτώ και των απεσταλμένων αυτού εις Βουλγαρίαν απήγγειλε καθαιρέσιν, ανάθεμα και αφορισμόν...

- Η μεγάλη Σύνοδος του 879 εν Κ/πόλει, η υπό πολλών

θεωρουμένη ως Ογδόη Οικουμενική, δεχθείσα το Σύμβολον άνευ της προσθήκης του Φιλιόκβε, εδογμάτισε :

"Πάντες ούτω φρονούμεν... Τους ετέρως παρά ταύτα

φρονούντας...τω αναθέματι καθυποβάλλωμεν...κατάκριτος και

πάσης

χριστιανικής ομολογίας απόβλητος...και ανάθεμα έστω".

- Ότε ο Πάπας Ρώμης Σέργιος ο Δ' εχρησιμοποίησεν το Σύμβολον μετά της προσθήκης του Φιλιόκβε (1009), ο Πατριάρχης Κπόλεως

Σέργιος..., μετ απόφασιν Συνόδου, διέγραψε το όνομα του

μνημονευθέντος Ρώμης Σεργίου εκ των διπτύχων της Ανατολικής

Εκκλησίας, έκτοτε δε μέχρι σήμερα ουδέν παπικόν όνομα ετέθη εν αυτοίς.

- Τας λατινικάς κακοδοξίας κατεδίκασε και η εν Κπόλει Σύνοδος του 1054, αποκαλέσασα το Φιλιόκβε, όχι τοπικόν έθιμον αλλά

βλάσφημον δόγμα...

- Τας λατινικάς κακοδοξίας κατεδίκασαν και αι με τον Ησυχασμό ασχοληθείσαι Σύνοδοι του 1341, 1347, 1351.
- Οι Σύνοδοι του 1440 εν Κπόλει, του 1441 εν Ρωσία, του 1443 εν Ιεροσολύμοις, του 1450 εν Κπόλει και του 1484 κατεδίκασαν και απεκήρυξαν την ψευδοσύνοδον της Φλωρεντίας.
- Η Σύνοδος του 1722 εν Κπόλει καταδίκασε "της Λατινικής κακοδοξίας και κακοφροσύνης τα δόγματα" και απεφάνθη ότι οι Λατίνοι δι' αυτών "εξαπατώσι τους απλουστέρους, ευγάνοντές τους από τα ευσεβή δόγματα της του Χριστού Εκκλησίας και σύραντές τους αθλίως εις τον βυθόν της απωλείας".
- Η Σύνοδος του 1727 εν Κπόλει αποκαλεί τας λατινικάς κακοδοξίας "λήρον μακρόν και κολακείας ψυχοβλαβούς εφευρέματα και ηπατημένης διανοίας γεννήματα".
- Η Σύνοδος του 1838 εν Κπόλει καταδικάζει δριμύτατα τας ετεροδιδασκαλίας του Παπισμού ως "βλασφημίας κατά της Ευαγγελικής αληθείας, βλασφημίας καιρίας κατά της Υπερθέου Τριάδος, εωσφορικήν πλάνην, απομάκρυνσιν από του Θεού και της αμώμου και αδόλου Πίστεως του Ιησού Χριστού".
- Η Σύνοδος του 1848 εν Κπόλει καταδικάζει τον Παπισμόν ως αίρεσιν "τούτων των πλατυνθεισών, κρίμασιν οϊς οΐδε Κύριος, επί μέγα μέρος της Οικουμένης αιρέσεων, ην ποτέ ο Αρειανισμός, έστι δε την σήμερον και ο Παπισμός", ον χαρακτηρίζει ως ανατρέποντα πάσας τας Οικουμενικάς Συνόδους διά των πλανών του.
- Η Σύνοδος του 1895 εν Κπόλει χαρακτηρίζει τα παπικά φρονήματα "φρονήματα υπερφιάλου αλαζονείας, καινοτομίας αθέσμου και αντιευαγγελικάς, ουσιώδεις διαφοράς αναγομένας εις τα θεοπαράδοτα της Πίστεως δόγματα, σπουδαίας και ουσιώδεις περί την Πίστιν διαφοράς", ενώ αποκαλεί τον Παπισμόν "Εκκλησία των καινοτομιών, της νοθεύσεως των συγγραμάτων των Εκκλησιαστικών Πατέρων, και της παρερμηνείας της τε Αγίας Γραφής και των Όρων των Αγίων Συνόδων... Διό και ευλόγως και δικαίως απεκηρύχθη και αποκηρύσσεται, εφ όσον αν εμμένη εν τη πλάνη αυτού".

Μάλιστα, λαμβάνοντας υπόψη μας την σημερινή κατάσταση και τα δεδομένα από τις ημέρες και τα πεπραγμένα των Ρωμαιοκαθολικών, δεν θα ήταν υπερβολή να συμφωνήσουμε με

τον δικαστικό και έμπειρο αναλυτή των αιρετικών δογμάτων κ. Ν. **Σταυριανίδη** ότι ο Παπισμός όχι μόνο αίρεση μπορεί να χαρακτηριστεί αλλά και σέκτα, καθώς όπως υποστηρίζει "ο παπισμός είναι ολοκληρωτική σέκτα στο κέντρο του, σέκτα υπό την τεχνική έννοια του όρου, ένα είδος γκουρουϊσμού, με χαλαρότητα στη μεταχείριση των εξωτερικών κύκλων αλλά και με εμπειρία αιώνων στο χειρισμό προσώπων και καταστάσεων όσο πλησιάζει κανείς στο κέντρο του, στο σκληρό πυρήνα εξουσίας που ασκείται επί των εκατομμυρίων πλανημένων οπαδών. Ο Παπισμός δεν παρακαλεί την Ορθοδοξία να παράσχη πνευματική νομιμοποίηση στον πάπα, αλλά εργάζεται για την επικράτησή του επί της Ορθοδοξίας. Τα δε άλλα αφορούν τις εντυπώσεις, το "ίματζ" της δήθεν αγάπης του παπισμού για όλον τον κόσμο...αυτήν την πολιτικο-θρησκευτική νομιμοποίηση του πάπα προσφέρουμε οι ορθόδοξοι χριστιανοί όταν καθ οιονδήποτε τρόπο τιμούμε τον προκαθήμενό του"! (Περ." Θεοδομία", τεύχος Γ' 3, Ιουλ. - Σεπτ. 2001, σελ. 79-90 του (τότε) Πρωτοδίκη DEA Δημοσίου Δικαίου και DEA Φιλοσοφίας του Δικαίου Ν. Σταυριανίδη).

Και βέβαια η παραπάνω τοποθέτηση απλά επιβεβαιώνει τον μακαριστό καθηγητή Κ. Μουρατίδη ο οποίος πριν περίπου 45 χρόνια υπογράμμιζε ότι "ο δήθεν θεολογικός διάλογος είναι παπική πλεκτάνη διά τον αποπροσανατολισμόν και την εξαπάτησιν του Ορθόδοξου λαού με τον απώτερον σκοπόν την δημιουργίαν σχίσματος μεταξύ του πληρώματος της Ορθοδοξίας διά της υποταγής όσον το δυνατόν μεγαλυτέρου μέρους αυτού εις τον αιρετικόν Πάπα".

Μέγα όπλο προς επίτευξιν των παραπάνω στόχων η επάρατη Ουνία. Αλήθεια, αφού ο Ρωμαιοκαθολικός Αρχιεπίσκοπος κ. Νικόλαος διαρρηγνύει τα ιμάτιά του ότι μας αγαπάει τόσο πολύ και μας νιώθει ως " αδελφή Εκκλησία", ποιός ο λόγος ύπαρξης και δράσης στην Ελλάδα των Ουνιτών;

Ένα τελευταίο σημείο που οφείλω να τονίσω πριν κλείσω την ενότητα αυτή είναι το ότι δεν υπάρχουν ετερόδοξες "Αδελφές Εκκλησίες". Γιατί δεν είμαστε εμείς διαιρεμένοι. Οι Ρωμαιοκαθολικοί απεσχίσθησαν από την Μία, Ορθόδοξη Εκκλησία. Προς επίρρωσιν τούτου ας προσέξουμε όσα βαρυσήμαντα λέει ο άγιος Συμεών,

Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης.

"Η Εκκλησία δεν χάνει την ενότητά της, διότι η ύπαρξή της δεν περιορίζεται χρονικά και τοπικά στα στενά όρια των ζώντων σε κάποια εποχή. Είναι διαχρονική και υπερτοπική η ενότης της Εκκλησίας. Οι Ορθόδοξοι δεν είμαστε χωρισμένοι με την Εκκλησία της Ρώμης. Είμαστε ενωμένοι με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρώμης, την προ του σχίσματος. Οι ίδιοι οι πάπες διήρεσαν την δική τους τοπική εκκλησία και έπαυσαν πλέον να είναι διάδοχοι του Πέτρου. Η διαδοχή του Πέτρου εξακολουθεί να υπάρχει μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία όπου υπάρχει και η διαδοχή της πίστεως του Πέτρου".

Ώρα, λοιπόν, να επιστρέψει ο Ρωμαιοκαθολικισμός από την αίρεση στην αληθινή πίστη εν μετανοία!

Περί αθέμιτων τακτικών του Βατικανού στους θεολογικούς διαλόγους.

Στους διαλόγους "αγάπης", όπως αρέσκονται κάποιοι να αποκαλούν, έχουν εξ αρχής προκύψει μείζωνος σημασίας θεολογικές, δογματικές, εκκλησιολογικές διαφορές - διαφορές και όχι διαφορετικές ερμηνείες! - όπως το Φιλιόκβε, το "Πρωτείο" και το "Αλάθητο".

Στην ενότητα αυτή θα φανερωθούν κάποιες απ' αυτές τις τακτικές και ο καθένας ας βάλει το μυαλό του να δουλέψει για να φτάσει σε ασφαλή συμπεράσματα για το πόσο πολύ μας "αγαπούν" οι Ρωμαιοκαθολικοί αλλά και να διαπιστώσει την ενδοτική, συχνά, γραμμή των Ορθοδόξων που μετέχουν στους διαλόγους αυτούς. Ο αείμνηστος καθηγητής Κ. Δ. Μουρατίδης είχε προ πολλών ετών επισημάνει την πλεκτάνη του Βατικανού "προς παγίδευσιν και άλωσιν της Ορθοδοξίας". Γράφει σχετικά πως "την αλήθεια αυτή άλλωστε διακήρυξε εσχάτως ο Πάπας και εις την Κωνσταντινούπολιν επί τη λήψει αποφάσεως προς έναρξιν του θεολογικού διαλόγου. Διεκήρυξε δηλαδή το παπικόν αλάθητον την 30/11/1979 μετά το πέρας της τελεσθείσης Θείας Λειτουργίας εν τω Πανσέπτω Καθεδρικῶ Ναῶ της Ορθοδοξίας" (Περιοδικό "Κοινωνία", Απρ. - Ιουν. 1980, τευχ. 2, " Η αλήθεια διά τον

Θεολογικόν Διάλογον", σελ. 145).

Άλλη σοβαρή μαρτυρία δίνει ο μακαριστός Μητροπολίτης Περιστερίου κυρός Χρυσόστομος σχετικά με τη Μικτή Επιτροπή Ορθοδόξων-Ρωμαιοκαθολικών της Συνόδου της Ρόδου. Ο Μητροπολίτης φανερώνει πως "το έναυσμα διά την αλλαγὴν του ευνοϊκού κλίματος εδόθη...διά της ανταποκρίσεως της εγκρίτου εφημερίδος International Herald Tribune εις την οποίαν ανεφέροντο απόψεις τινές του προκαθημένου της Ρ/Κ Εκκλησίας Πάπα Ιωάννη - Παύλου Β'...και δη επί του καιρίου θέματος της παπικής εξουσίας και του αλαθήτου του επισκόπου Ρώμης...εφέρετο ως τονίζων, ὅτι το πρωτεῖον του Πάπα είναι αρχαιότατον, ὁμοίως και το δόγμα περί του αλαθήτου...το Βατικανόν απέφυγε να διαψεύσῃ την περί ης ο λόγος εἶδησιν διὰ τον απλούστατον και μόνον λόγον ὅτι εγράφησαν ὑπὸ του Πάπα...".

Άλλο συμβάν ἔλαβε χώρα το **2006** ὅταν ενημερωθήκαμε με δημοσίευμα του "Ορθοδόξου Τύπου" (23/6/2006) ὅτι προ της επανενάρξεως του θεολογικοῦ μεταξὺ μας διαλόγου, και ἔτσι ὅπως ἔγινε αρχικά γνωστό σε ανακοίνωση του Οικουμενικοῦ Πατριαρχείου (8/6/2006), ο Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ' αυτοανακηρύχθηκε, εμμέσως πλην σαφώς, θρησκευτικὸς "πλανητάρχης", αφού κατήργησε ἀπὸ την αναφορά στον εαυτό του τη φράση "Πατριάρχης της Δύσεως"!

Αρκούντως περίεργη και η αλλαγὴ στάσης του Βατικανού - ἢ μήπως μιά ἀκόμη ἀθέμιτη κίνηση- η θεαματικὴ μεταστροφή του Πάπα J. Ratzinger που ως καρδινάλιος και σε ἀντίθεση με την μετέπειτα στάση του ως Πάπας Ρώμης, υποστήριζε πως "η Ρώμη δεν δύναται να απαιτήσῃ ἀπὸ την Ανατολήν εις ὅτι ἀφορὰ εις το πρωτεῖον περισσότερο ἐκείνου, το ὁποῖον διευτυπώθη και εφηρμόσθη κατὰ την πρώτην χιλιετίαν"!

Θα παρουσιάσω ἓνα ἀκόμη πιὸ παλαιὸ δείγμα "φτηνῆς πολιτικῆς" του Βατικανού ἔτσι ὅπως το μαρτυρεῖ ο μακαριστός Μητροπολίτης πρώην Παραμυθίας, Φιλιατῶν και Γηρομερίου κυρός Τίτος Ματθαϊάκης (" Η μετὰ των ετεροδόξων ἐπικοινωνία", Ἀνάτυπον εκ του Περ." Εκκλησία", Ἀθήναι 1976, σελ 14-15). Ἀναφέρει ο μακαριστός : "...ο νυν Πάπας Παύλος μεταβάς εις

Ελβετίαν, επεσκέφθη την έδραν του ΠΣΕ...δηλώσας ότι η σωτηρία επιτυγχάνεται μόνον διά της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας, ης εκείνος φύσει και θέσει προΐσταται. Ένεκα τούτου αποκλείεται η συμμετοχή εκπροσώπων αυτής εις το ΠΣΕ. Ουχ ήττον επήνεσε την ευγενή τούτου προσπάθειαν προς διάδοσιν του Χριστιανικού Ευαγγελίου και διάπραξιν έργων κοινής ωφελείας...ταύτα επηκολούθησαν χρονολογικώς την γενομένης εν Ιεροσολύμοις συναντήσεως του Πάπα Παύλου μερά των Ορθοδόξων Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως αιιδίμου Αθηναγόρου και Βενεδίκτου Ιεροσολύμων...!!!

Με απλά λόγια, διαχρονικά έως στις μέρες μας οι Πάπες...δεν έχουν μπέσα.

Και η τακτική αυτή του να ρίχνουν στο τραπέζι του διαλόγου ή προ την επανενάρξεως αυτού νέες θεολογικοδογματικές "γκρίζες ζώνες" προς διαπραγμάτευση, θυμίζουν την άλλη δόλια τακτική των Τούρκων που παραμονές κορυφαίων συναντήσεων θέτουν νέες απαιτήσεις ώστε να έχουν μετά και μικρότερη υποχώρηση. Αλήθεια, μετά από τόσες "συγγνώμες" των Παπών των ημερών μας, άρα και έμμεσης αναγνώρισης λαθών τους, οι Ρωμαιοκαθολικοί ακόμη υιοθετούν το δόγμα περί του "Αλαθήτου";

Το "ξεπέρασμα" των διαιρέσεων και των θεολογικών/δογματικών διαφορών.

Στο περιοδικό "Εκκλησία" (τεύχ. 3, Μάρτιος 2006, σελ. 197) θα διαβάσουμε προσεκτικά μιά προβληματική αντιφώνηση του τότε Πάπα στον Επίσκοπο Φαναρίου για να αρχίσουμε να προετοιμαζόμαστε για τη συνέχεια.

Λέει, λοιπόν, ο Πάπας πως "το να είμαστε ριζωμένοι και θεμελιωμένοι στην αγάπη του Χριστού σημαίνει να βρούμε συγκεκριμένα ένα τρόπο για να ξεπεράσουμε τις διαιρέσεις μας, διά μέσου μιάς προσωπικής και κοινοτικής μεταστροφής, της άσκησης του να ακούμε τον άλλο και της από κοινού προσευχής για την ενότητά μας...".

Προσπερνώ τα όμορφα, σχεδόν κομματικές φλυαρίες περί"

μεταστροφής", " άσκησης ακοής" και " συμπροσευχής ", και επιμένω στη φράση " να βρούμε ένα τρόπο να ξεπεράσουμε τις διαιρέσεις μας"!

Γνωρίζει, όμως, ο Πάπας ότι ο μόνος τρόπος είναι η οδυνηρή, γι αυτόν, παραδοχή της πρόσθεσης στο Ευαγγέλιο της Εκκλησίας όχι απλά ένα "ι", αλλά μιάς ολόκληρης φράσης (Φιλιοκβε), και της αποκήρυξης της αιρετικής αυτής θεωρίας. Αλλιώς, το να επιζητεί εκείνος τρόπο ξεπεράσματος εμμένοντας παράλληλα στην πλάνη του προφανώς σημαίνει κάποιο τέχνασμα ερμηνευτικό. Δυστυχώς τέτοια πατήματα έχουν δώσει οι ορθόδοξοι οικουμενιστές θεολόγοι, ακόμα και οι πανεπιστημιακοί. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η αιρετική τοποθέτηση του μακαριστού καθηγητού Ευάγγελου Θεοδώρου σε θεολογικό συμπόσιο στη Γερμανία (Ρέγκενσμπουργκ) ότι παράδειγμα θεολογούμενου θέματος είναι οι ενδοτριαδικές σχέσεις!!! Άρα, μπορεί και ο Πάπας να έχει δίκιο αλλά κι εμείς. Λίγο αλήθεια, λίγο ψέμμα. Λίγο Χριστός, λίγο Διάβολος. Επίσης, στην κατεύθυνση του "ξεπεράσματος", νερό στο μύλο της αίρεσης ρίχνουν τοποθετήσεις όπως αυτή του Γραμματέως της Ποντιφικής Επιτροπής για την προώθηση της ενότητας των Χριστιανών Μπραϊαν Φάρελ : "οι ουσιαστικές διαφορές είναι λίγες. Αυτό που μας χωρίζει είναι περισσότερο η ψυχολογική- πολιτιστική θεώρηση των πραγμάτων και όχι τόσο η θεολογική"!!! (Εφημ. "Στύλος Ορθοδοξίας", Μονόδρομος για το Βατικανό η ένωση, Φ. 66, Μάρτιος 2006, σελ. 19).

Προσέξτε τώρα, αγαπητοί αναγνώστες, τις δύο παρακάτω δηλώσεις για να βγάλετε ασφαλή συμπεράσματα για το πώς το " περιτύλιγμα" των νοημάτων αλλοιώνει την ουσία των λέξεων.

Οι Ιησουϊτες φανερώνουν το μέγεθος της ερμηνευτικής απάτης που τίθεται στην υπηρεσία των "ξεπερασμάτων" με την ακόλουθη τοποθέτηση.

"Είναι φυσικό όχι μόνο να αποκτά η Εκκλησία (ενν. την παπική) κάθε τόσο καινούριες αλήθειες - κατά την εξελικτική γνώση της Αλήθειας- αλλά και να αλλάζει τις φορεσιές των προηγούμενων σύμφωνα με τις εκάστοτε απαιτήσεις του πολιτισμού" ("Σύγχρονα

Βήματα", Εκδ. Μονής Πατέρων Ιησουϊτών, Νο 56, Αθήναι
Οκτώβριος-Δεκέμβριος 1985, σελ. 244).

Η δεύτερη θέση ανήκει στον Πάπα Βοϊτίλα (Κ. Μουρατίδου, Η
αλήθεια διά τον "Θεολογικόν" Διάλογον, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, Απρ. - Ιουν.
1980, τευχ. 2, σελ. 145) ο οποίος διευκρίνισε πως "ο θεολογικός
ούτος διάλογος, θα έχη ως έργον την υπερπήδησιν των
παρεξηγήσεων και των διαφωνιών... τουλάχιστον εν τω χώρω της
θεολογικής διατυπώσεως... "!!!

Με άλλα λόγια οι Ρωμαιοκαθολικοί δεκαετίες τώρα ψάχνουν να
βρουν "θεολογικές" εκφράσεις που θα μπορούσαν να
ενσωματώσουν μέσα τους λίγη "αλήθεια" δική τους, λίγη αλήθεια
δική μας. Έτσι θα εννοούμε τα ίδια πράγματα ενώ οι διαφορές μας
θα παραμένουν και θα γιγαντώνονται. Πολύ βολικό, δε νομίζετε;
Τώρα, βέβαια, μπορεί να πει κάποιος ότι μάλλον εγώ υπερβάλλω
βλέποντας πίσω απ' τα "ενδύματα" των λόγων αλλά στην
περίπτωση αυτή θα παραθέσω ως απάντηση περισσότερα και πιο
ξεκάθαρα επιχειρήματα.

Με τους όρους "ξεπέρασμα" και "υπερπήδηση", οι παπικοί εννοούν
όχι την επίλυση αλλά την προσπέραση των διαφορών.

Ας προσέξουμε και την παρακάτω περιγραφή που δίνει ο Α.
Δεληκωστόπουλος από την Ε' Πανορθόδοξη Διάσκεψη (Α.
Δεληκωστοπούλου, Αι Εκκλησιολογικάί θέσεις της Ρωμαιοκαθολικής
Εκκλησίας ως δογματικόν πρόβλημα του Θεολογικού Διαλόγου,
Διατριβή επί Διδακτορία, Αθήναι 1969, σελ. 16, υποσημ. 19) στις
αποφάσεις της Διάσκεψης.

" α. Όπως συνεχισθώσιν αι εκατέρωθεν, ήτοι μεταξύ των κατά
τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών και της Ρωμαιοκαθολικής
Εκκλησίας, επαφαί και εκδηλώσεις αδελφικής αγάπης και αμοιβαίου
σεβασμού προς τελικήν υπερπήδησιν των υφισταμένων
δυσχερειών δι ένα καρποφόρον θεολογικόν ή θεωρητικόν
Διάλογον... ".

Υπογραμμίζω απ' την παραπάνω παράγραφο τις επίμαχες λέξεις,
"τελικήν υπερπήδησιν" και " υφισταμένων δυσχερειών".

Όπως βλέπετε, η τακτική του Βατικανού πέρασε στις πράξεις και
τη συνείδηση και των Ορθοδόξων που εκτός της "**υπερπήδησης**"
αντί της επίλυσης υιοθέτησαν και τον όρο "**δυσχέρειες**" αντί για
θεολογικές και δογματικές διαφορές.

Θα επιμείνω στην επιλογή των άστοχων λέξεων, όμως, καθώς υποκρύπτει σκοπιμότητα και θα φανεί παρακάτω.
Πριν παραθέσω, όμως, κι άλλα επιχειρήματα, ας δούμε κι έναν κρίσιμο προβληματισμό του Α. Δεληκωστόπουλου έτσι όπως τον διατύπωσε στο περιοδικό "Θεολογία" (τομ. 53, Ιουλ. - Σεπτ. 1982, τευχ. 1, σελ. 26) πριν πολλά χρόνια. Υποστήριξε πολύ εύστοχα πως όλα τα εμπόδια και προβλήματα στο διάλογο με τους Ρωμαιοκαθολικούς "δεν είναι δυνατόν βεβαίως ποτέ να λυθούν απλώς διά της τακτικής μόνον της παρακάμψεώς των. Τούτον εφόσον θέλει να είναι και να παραμένει τις συνεπής προς τας αρχάς του, την ολότητα και γνησιότητα της πίστεώς του, την Αγίαν Γραφήν, την Ιεράν Παράδοσιν και την επιμαρτυρίαν των αιώνων"! Συνεπώς, η διπλωματική εκ μέρους του Βατικανού και των Ορθοδόξων συνομιλητών διπλωματική τακτική των υπερπηδήσεων, ξεπερασμάτων, παρακάμψεων, κ.λ.π δεν οδηγούν στην Αλήθεια αλλά στο ψεύδος και την εωσφορική πλάνη των **"δύο πνευμόνων"**!

Έτσι, οι Ορθόδοξοι υποχωρούν και οι δογματικές και θεολογικές διαφορές μεταξύ μας όχι μόνο δεν επιλύονται αλλά και "ενδύονται" με νέες εννοιολογικές "φορεσιές" οι οποίες χωρούν τα πάντα.

Στο ίδιο μήκος κύματος και ο μακαριστός Μητροπολίτης Περιστερίου κυρός Χρυσόστομος ο οποίος μνημονεύει σε αναφορά του στα πεπραγμένα της Μικτής Συντονιστικής εκ Θεολόγων Επιτροπής (Περ. "Θεολογία", Τομ. 53, Ιουλ. - Σεπτ. 1982, τεύχος 1, σελ. 587-611), την 6η παράγραφο του τελικού κειμένου, στο οποίο αναφέρεται σε ένα "νέο τρόπο" αντιμετώπισεως των δογματικών και λοιπών διαφορών μεταξύ Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών προκειμένου "τα εμπόδια ταύτα να υπερπηδηθούν βαθμιαίως..."

Απ' τη μεριά των Παπικών πολύ φοβάμαι πως εννοείται η βαθμιαία χαλάρωση των δογματικών και θεολογικών κριτηρίων.

Πριν κλείσουμε το σημείο αυτό, να μνημονεύσω και μιá τελευταία μαρτυρία που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό "Εκκλησία" (τευχ. 4, Απρ. 2005, σελ. 271) και αφορούσε σε δήλωση της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος με αφορμή την εκλογή του νέου Πάπα

Ρώμης Βενεδίκτου ΙΣΤ'. Στη Δήλωση αυτή διαβάζουμε μεταξύ άλλων "... εκ καρδίας ευχόμεθα όπως ο Θεολογικός Διάλογος, ο οποίος λόγω του ακανθώδους ζητήματος της Ουνίας έχει παγώσει, θα αρχίσει εκ νέου, αφού παρακαμφθούν υφιστάμενοι δυσκολίες..."!!!

Πράγματι, σύντομα ξεκίνησε ο διάλογος με παράκαμψη του "ακανθώδους ζητήματος της Ουνίας", αφού η Ουνία δεν αποτέλεσε τελικά ανάσχεση του περεταίρω διαλόγου.

Στο ίδιο πνεύμα και ο στρουθοκαμηλισμός του Καρδινάλιου Αυγουστίνου Μπέα (Γ. Π. Μαλούχος, "Εγώ, ο Ιάκωβος", Εκδ. Α. Α. Λιβάνη, Αθήναι 2002, σελ. 196-197) ο οποίος σε μιά συνομιλία του με τον μακαριστό πρώην Αρχιεπίσκοπο Αμερικής κυρό Ιάκωβο είχε πει πως "πρέπει να γίνει η άρση του Σχίσματος. Έτσι, δε θα έχουμε λόγο κανέναν να μην πλησιάσουμε ο ένας τον άλλο...".

Δηλαδή; Να άρουμε την πράξη του Σχίσματος αλλά όχι τις αιτίες που δημιούργησαν το Σχίσμα; Και πώς θα πλησιάσουμε ο ένας τον άλλο στο Κοινό Ποτήριο με δογματικές και άλλες διαφορές που απλά θα έχουν "ντυθεί" με νέες εκφράσεις αλλά θα συνεχίζουν στην πραγματικότητα να μας χωρίζουν;

Θεολογικές διατυπώσεις και "ενότητα της ποικιλίας"!

Οι Ρωμαιοκαθολικοί, όπως θα φανεί παρακάτω έχουν εξελίξει την τακτική "δολιοφθοράς" των θεολογικών και δογματικών όρων με την ποικιλία διατυπώσεων και την αναβάθμισή των όρων αυτών σε πολιτισμικές διαφορές! Και το χειρότερο όλων είναι ότι όπως φαίνεται έχουν πλήρη συνείδηση του τι κάνουν και γιατί.

Αυτό αποδεικνύεται από μιά παλαιότερη δήλωση του κοιμηθέντος καρδινάλιου J. Willebrands, Προέδρου, τότε, της Γραμματείας του Βατικανού για την ενότητα των Χριστιανών (Περιοδικό "Θεολογία", τεύχος Β', Απρ. - Ιουν. 1982, Μέρος Δ', σελ. 433-445).

Ο Willebrands υποστήριξε την "αναγκαιότητα ανατολής νέας αποκαλυπτικής εποχής προκειμένου να καταστή δυνατή η επίτευξις της ενώσεως των δύο Εκκλησιών, οι οποίες έχουν κληθή να ζήσουν

εις διαφορετικά ιστορικά και πολιτιστικά περιβάλλοντα. Αι Εκκλησΐαι μας, ενῶ ἔλαβαν την αὐτὴν πίστιν, ανέπτυξαν κατὰ διαφορετικούς τρόπους αὐτὸν τον χριστιανικὸν πλοῦτον και η κληρονομία η οποία μας παρεδόθη ὑπὸ των Αποστόλων ἐγένετο δεκτὴ κατὰ ποικίλους τρόπους, συμφῶνως προς την ποικιλίαν ἀντιλήψεως των τρόπων ζωῆς...

Δεν εἶναι, λοιπὸν, ἐκπληκτικὸν το γεγονός, ὅτι ὠρισμένα ὄψεις του ἀποκεκαλυμμένου μυστηρίου ἦσαν ἐνίοτε πληρέστερον κατανοηταὶ και ἐπαρουσιάζοντο κατὰ καλύτερον τρόπον ἀπὸ τους μεν παρὰ ἀπὸ τους δε, οὕτως ὥστε να πρέπει να θεωρήσωμεν αὐτὰς διαφόρους θεολογικὰς διατυπώσεις, ὡς συμπληρωματικὰς μάλλον ἢ ὡς ἀντιθέτους...δυνάμεθα να ἐμπλουτίσωμεν οἱ μεν τους δε και να ἀφεθῶμεν να ὀδηγηθῶμεν ὑπὸ του Πνεύματος προς ολόκληρον την ἀλήθειαν"!!!

Δηλαδή, να ἐμπλουτήσουμε εμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι την δογματικὴ διδασκαλία της Εκκλησίας μας, ἐπὶ παραδείγματι για το Φιλιόκβε, θεωρώντας την παπικὴ ἐρμηνεία ὡς διαφορετικὴ διατύπωση, συμπληρωματικὴ της μίας και μόνης ἀλήθειας που μας δίδαξε ο ἴδιος ο Κύριος, δοξολογώντας το Ἅγιο Πνεῦμα που μας χάρισε αὐτὴν την ιστορικὴ και πολιτισμικὴ ἰδιαιτερότητα στην ἐρμηνεία του δόγματος της ἐκπορεύσεως του Ἁγ. Πνεύματος και ἔχοντας ὑποβιάσει την μία ἀλήθεια του Χριστοῦ, που δεν διαιρεῖται, σε μία πιθανὴ ἐκδοχὴ ἐκ των δύο και να περιμένουμε την καθοδήγησή μας σε ολόκληρη την ἀλήθεια. **Ποιανὸν την ἀλήθεια; Του Τάγκαλου** και ὄχι του Κυρίου, κατὰ τον ἅγιο Παῖσιο.

Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ἐφαρμογῆς της παραπάνω παπικῆς πλάνης που ξεπερνά τα ὅρια της βλασφημίας του Ἁγ. Πνεύματος, ἀναφέρει ο μακαριστὸς Μητροπολίτης Δράμας, κυρὸς Διονύσιος, (Διονυσίου Κ. Κυρατσού, Μητροπολίτου Δράμας, "Ὁ Ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης και η Δύση - Η Λατινικὴ Εκκλησία και οἱ καινοτομίες της", Διατριβὴ ἐπὶ Διδακτορία, Θεσσαλονίκη 1993, σελ. 121-122), ἀναλύοντας τη διακήρυξη της "Ῥωμαϊκῆς Κατηχήσεως" (Πάπα Πίου Ε', 1566). Στο κείμενο αὐτὸ διακηρύσσεται, μεταξύ ἄλλων, πως " με το Χρίσμα τελειοῦται το Βάπτισμα" καθὼς και ὅτι το Χρίσμα " πρέπει να ἀναβάλλεται γιὰ τα νήπια μέχρι να φθάσουν' στη χρῆση του λογικοῦ' που τοποθετεῖται μεταξύ των 7 και των 12 ἐτῶν". Ο μακαριστὸς Μητροπολίτης σχολιάζει πως μ αὐτὴν την

υποτιμητική για το Χρίσμα παράδοση των Λατίνων προσήλθαν στο θεολογικό διάλογο Ορθόδοξοι και Ρωμαιοκαθολικοί στην Κρήτη (30/5-8/6/1984) πάνω στο θέμα "Πίστις, μυστήρια και ενότητα της Εκκλησίας". Στη συνέλευση αυτή δεν κατορθώθηκε να συγκροτηθεί κείμενο κοινής αποδοχής, λόγω της αντίδρασης των αντιπροσώπων της Εκκλησίας της Ελλάδος (Μητροπολίτης Περιστερίου κ.κ. Χρυσόστομος και καθηγητής, μετέπειτα ιερέυς, π. Θεόδωρος Ζήσης), κυρίως διότι δεν παρουσιαζόταν η διαφοροποίηση των δύο παραδόσεων, και όλα στη Δύση εμφανιζόταν ως θεμιτές παραλλαγές και ποικιλίες της ενιαίας παραδόσεως Ανατολής και Δύσεως.

Με την λογική αυτή δικαιώθηκε πανηγυρικά ο αείμνηστος καθηγητής Κ.. Μουρατίδης, που έγραφε πως "ο θεολογικός ούτος διάλογος, ο οποίος αρχίζει τώρα, θα έχη ως έργο την υπερπήδηση των παρεξηγήσεων και των διαφωνιών, αν όχι εν τω χώρω της πίστεως, τουλάχιστον εν τω χώρω της θεολογικής διατυπώσεως..."! (περιοδικό "Κοινωνία", τεύχος 2, Απρ. - Ιουν. 1980, σελ. 145).

Το Φιλιόκβε και η διπλωματία της Βατικανείου "Διασάφησης".

Με βάση την παραπάνω μέθοδο της "διαφόρου θεολογικής διατυπώσεως", το δογματικό εμπόδιο του Φιλιόκβε μπορεί να υποβιβαστεί σε διαφορετική διατύπωση της μίας Αλήθειας η οποία να φαίνεται μάλιστα πως οφείλεται στο διαφορετικό - δήθεν- πολιτισμικό/πολιτικό παρελθόν της Δυτικής Εκκλησίας και έτσι να "υπερπηδηθεί" προκειμένου να έχει θετικά αποτελέσματα ο θεολογικός διάλογος. Κι αυτό επιβεβαιώνεται από το "κείμενο της θεολογικής " Διασαφήσεως" (clarification) για το ζήτημα του Filioque που συντάχθηκε από το Ποντιφικικό Συμβούλιο για την ενότητα των χριστιανών, μετά από την έκφραση σχετικής επιθυμίας του κοιμηθέντος Πάπα Ιωάννη-Παύλου του Β' σε ομιλία του στη Βασιλική του Αγ. Πέτρου ενώπιον του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου Α' (29 Ιουνίου 1995), ώστε να

αναδειχθεί η πλήρης συμφωνία της λατινικής παραδόσεως με το Σύμβολο Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως (381), δηλαδή "ο Πατήρ ως πηγή της αγίας Τριάδος, μόνη αρχή του Υιού και του αγίου Πνεύματος"... ". (περ." Εκκλησία", τευχ. 9, Οκτώβριος 2006, Επισκόπου Φαναρίου κ. Αγαθαγγέλου, σελ. 744-749).

Στο άρθρο του ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Φαναρίου κ.

Αγαθάγγελος υποστηρίζει πως το κείμενο αυτό "αποτελεί μία πολύ σημαντική συμβολή για μία νέα θεολογική προσέγγιση του επίμαχου ζητήματος της προσθήκης του Filioque...αναζητεί και προβάλλει τον κοινό λόγο της πίστεως στην ασαφή ορολογία των δύο θεολογικών παραδόσεων...γιατί θέτει τη συγκλίνουσα ερμηνευτική προσέγγιση των σχετικών πατερικών μαρτυριών... "!!! Αναφέρει, μάλιστα, προς επίρρωσιν των διαπιστώσεών του τις απόψεις των π. Β. Bobrinskoy και Ο. Clement που απορούσαν γιατί μετά από ένα τέτοιο κείμενο δεν έχει τεθεί τέλος στην "έριδα για το Filioque".

Ακόμη, ο Θεοφιλέστατος παρουσιάζει αποσπασματικά μόνο μία φράση από σχετική ανάλυση στο θέμα, του J. C. Larchet, έτσι όπως παρουσιάστηκε στη "Θεολογία" (τευχ. 70, 1999 σελ. 764-765) όπου ο αρνητικά διακείμενος στη "Διασάφηση" παρουσιάζει το κείμενο αυτό ως μία νέα πρόταση στη θεολογική διαμάχη περί του Filioque.

Λίαν προβληματική φαίνεται, όμως, μία φράση του Θεοφιλεστάτου. Συγκεκριμένα, χαρακτηρίζει τη "Διασάφηση" ως μία συμβολή που "προβάλλει τον κοινό λόγο της πίστεως στην ασαφή ορολογία των δύο θεολογικών παραδόσεων".

Ποιός, όμως, είναι ο "κοινός λόγος της πίστεως" που δεν μας οδηγεί στην κατανόηση και αμοιβαία αποδεκτή μία και μοναδική Αλήθεια αλλά επιβάλλει διασαφήσεις;

Γιατί η αλήθεια της πίστεώς μας, το δόγμα περί των τριαδικών σχέσεων δεν γίνεται αντιληπτό και κατανοητό ούτε από τους Ορθοδόξους που το αποκαλούν "ασαφή ορολογία", αλλά ούτε οι "διαπρεπείς θεολόγοι" των Ρωμαιοκαθολικών μεταξύ των οποίων κι αυτός που "ζούσε μόνος με τον Θεό";

Και πως εξισώνεται η ανατολική με την δυτική παράδοση στο θέμα της Διασάφησης; Δηλαδή, θεωρείται η Ορθόδοξη Παράδοση και οι Α' και Β' Οικουμενικές Σύνοδοι ανεπαρκείς

**στην διατύπωση σαφών ορολογιών και ως Εκκλησία
αναμένουμε τον " φωτισμό" των Λατίνων;
Προφανώς τα ερωτήματα είναι ευτυχώς ρητορικά... !**

Ας επιστρέψουμε όμως στον **Larchet** και την ανάλυσή του πάνω στο θέμα της "Διασάφησης" για να διαπιστώσουμε και το βαθύτερο νόημά της, σταχυολογώντας από σχετική δημοσίευση στο περιοδικό "Παρακαταθήκη" (τεύχ. 52, Ιαν. - Φεβρ. 2007, Ιερομ. Δημητρίου Γρηγοριάτου, σελ. 5- 8).

Α) "Η Διασάφησης επιχειρεί να πείση τους Ορθοδόξους ότι το Filioque αποτελεί μιά διαφορετική προσέγγιση του ζητήματος της εκπορεύσεως του Αγίου Πνεύματος, ισότιμη και συμπληρωματική προς την προσέγγιση των Ορθοδόξων...

Β)...συγχέει τα υποστατικά με τα φυσικά ιδιώματα των προσώπων της Αγίας Τριάδος, συγχέει τα υποστατικά ιδιώματα Αυτών μεταξύ των, την ταύτιση ουσίας και ενέργειας του Θεού, και τέλος την θεολογία με την οικονομία...

Γ)... Κατά την Διασάφηση, η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία αναγνωρίζει...ως έκφραση της μοναδικής κοινής πίστεως της Εκκλησίας και όλων των Χριστιανών ότι ο Πατήρ μόνος είναι αρχή άναρχος των δύο άλλων τριαδικών προσώπων, η μοναδική πηγή του Υιού και του Αγίου Πνεύματος... Το Άγιο Πνεύμα έχει λοιπόν την αρχή του μόνον από τον Πατέρα κυρίως, ιδίως και αμέσως. Σύμφωνα, λοιπόν, με τον Larchet και παρά τον πρόωρο ενθουσιασμό με τον οποίο χαιρέτισαν τη διακήρυξη αυτή πολλοί Ορθόδοξοι θεολόγοι, η διαβεβαίωση αυτή δεν αποκλείει σε έναν Ρωμαιοκαθολικό αναγνώστη να εννοεί με τον όρο "κυρίως" ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται από τον Πατέρα "κυρίως" και από τον Πατέρα και τον Υιό "από κοινού"...ομοίως με τον όρο "αμέσως" δεν του αποκλείει να εννοεί ότι το Άγιο Πνεύμα προέρχεται και από τον Υιό "εμμέσως"!!!...

Δ)...απομονώνει κάποια χωρία των Πατέρων,...τα οποία θεωρεί ικανά να στηρίξουν τη θεωρία της ότι δήθεν το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται εκ μόνου του Πατρός κατά την υπόστασή του, και...ότι προέρχεται ή εκπορεύεται εκ του Πατρός και του Υιού κατά την φύση του!...

Ε)...συγχέει Θεολογία και Οικονομία...και δεν επιτυγχάνει να αποκρύψει την θεμελιώδη λατινική διδασκαλία που υπόκειται του

Filioque, της μη διακρίσεως ουσίας και ενέργειας στον Θεό... ΣΤ)...θεωρεί ότι η πρόθεσις "διά" στην έκφραση "το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται εκ του Πατρός διά του Υιού", είναι ταυτόσημος με την πρόθεσις "εκ" του λατινικού Filioque, για να υποδηλώση, συμφώνως προς την κλασική φιλιοκβική διδασκαλία, την μεσιτεία του Υιού στην εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος εκ του Πατρός"!

Γιατί, λοιπόν, πανηγύριζαν με τόσο ενθουσιασμό πολλοί Ορθόδοξοι θεολόγοι για μιá δήθεν "νέα συμβολή" στο διάλογο, των Παπικών, οι οποίοι απλώς εμμένουν στην πλάνη τους εφευρίσκοντας κάθε φορά νέους τρόπους για να παραπλανούν τους συνομιλητές τους;

Το "μοντέλο" της Ουνίας.

Προ ετών, σε επίσημη εκκλησιαστική ιστοσελίδα (www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/relations/relations.htm), δημοσιεύθηκε η - κατά την άποψή μου - προβληματική άποψη των καθηγητών Β. Φειδά και Π. Βασιλειάδη σχετικά με το ακανθώδες ζήτημα της Ουνίας έτσι όπως συνδέεται με μιá άλλη παπική εγκύκλιο, Ut Unum Sint (ίνα πάντες έν ώσιν). Γράφουν σχετικά : "Κρίνουμε σκόπιμο, τέλος, να σημειώσουμε ότι ο ευρύτερος...διάλογος που εγκαινίασε η παπική εγκύκλιος Ut Unum Sint, καθώς και η θεολογική προσέγγιση του πρωτείου του Επισκόπου Ρώμης μέσω του" Λειτουργήματος του Αποστόλου Πέτρου", έχουν ήδη δημιουργήσει μιá δυναμική, που δύσκολα θα μπορέσει να ανατρέψει στο μέλλον η Ορθόδοξη πλευρά, εάν δεν επιδιώξουμε την επιστροφή στον καθαυτό θεολογικό διάλογο. Περαιτέρω καθυστέρηση με το αιτιολογικό της ουνίας θα φέρει τους Ορθοδόξους σε μειονεκτική θέση"! Πάλι έκαναν θέμα οι Ορθόδοξοι θεολόγοι αυτήν την" δυναμική" του πρωτείου και μάλιστα την συνέδεσαν με την προσηλυτιστική δράση των παπικών, την ουνία. Μία εκ των δολιοτέρων τακτικών του Βατικανού είναι η Ουνία. Αποτελεί τον "Δούρειο Ίππο" της Ρώμης ο οποίος μάλιστα

δραστηριοποιείται όχι μόνο στις χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ αλλά ακόμη και στο κέντρο των Αθηνών. Κατά τα άλλα οι παπικοί μιλούν για... "αγάπη των αδελφών Εκκλησιών"!

Ο Μητροπολίτης Περιστερίου κυρός Χρυσόστομος στην αναφορά του περί των πεπραγμένων στη Σύνοδο Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών στη Ρόδο περιγράφει την ειδική θέση που δόθηκε στους Ουνίτες αντιπροσώπους "κατά την τέλεσιν της Θ. Λειτουργίας εν τω Ρωμαιοκαθολικώ Ναώ του αγίου Φραγκίσκου την 31η Μαΐου, παρουσία πάντων των μελών της Ορθοδόξου Θεολογικής Επιτροπής, υπήρξεν όντως αψυχολόγητος και όντως λίαν προκλητική...εις τον κύκλον των Ορθοδόξων, οίτινες και εξεπλάγησαν"!

Εξεπλάγησαν αλλά δεν έμαθαν από το πάθημά τους. Μετά από 25 χρόνια, κατά την κήδευση του Πάπα Ρώμης Ιωάννη-Παύλου Β', το έτος 2005 στο Βατικανό επανελήφθη η έκπληξη των Ορθοδόξων αφού το Βατικανό και πάλι "τραυμάτισε την συγκινητική ατμόσφαιρα που είχε δημιουργηθεί στον προαύλιο χώρο της βασιλικής του Αγίου Πέτρου. Αμήχανοι οι Ορθόδοξοι παρακολούθησαν τους ουνίτες καρδινάλιους, επισκόπους και κληρικούς να ψάλλουν με το βυζαντινό τυπικό, γύρω από τη σορό του Πάπα το "Χριστός Ανέστη" αλλά και αποσπάσματα του Τρισαγίου..." (Εφημ. "Καθημερινή της Κυριακής" 10/4/2005, Ν. Παπαχρήστου, "Οδυνηρό το αγκάθι της Ουνίας-Πρόκληση για τους Ορθοδόξους η συμμετοχή Ουνιτών κληρικών στην κηδεία του Πάπα")

Κι όμως, και πάλι οι Ορθόδοξοι εκπρόσωποι όχι μόνο δεν αξιοποίησαν την ευκαιρία αλλά σύμφωνα με μαρτυρία του δημοσιογράφου κάποιος των Ορθοδόξων αρχιερέων ενώ τόνισε πως αυτό ήταν μιά πρόκληση που έδειξε τις προθέσεις των παπικών για το μεταξύ μας διάλογο, εν τούτοις "συνεργάτες του Αρχιεπισκόπου κ. Χριστόδουλου δήλωναν ότι δεν υπάρχει λόγος να πάρει διαστάσεις το θέμα"!!!

Κάπως έτσι φτάσαμε στο σήμερα, σωτήριο έτος 2024, να συνεχίζουν οι Ουνίτες να "κοσμούν" το κέντρο των Αθηνών με την παρουσία και δραστηριότητά τους.

Λίγο αργότερα, στη Σύνοδο του Βελιγραδίου, και πάλι

παρακάμφθηκε η Ουνία από τους Ορθοδόξους.

Ας θυμηθούμε, όμως, πως τέτοιες αποφάσεις ο μακαριστός π. Ιωάννης Ρωμανίδης αποκαλούσε "επιθέσεις από τα νώτα". Αξιομνημόνευτη, τέλος, μιά παρέμβαση του τότε Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Αχαΐας κ. Αθανασίου (Περ. "Εκκλησία", Νοέμβριος 2006, σελ. 784-785) ο οποίος αναφέρει πως "επεσημάνθη και ο κίνδυνος διακοπής ή ναυαγίου του Θεολογικού Διαλόγου, εάν επελέγετο ως μέθοδος αυτού η κατ' αποκλειστικότητα ενασχόλησις της Επιτροπής μετά του επιμάχου της Ουνίας θέματος". Και για να μη θιγεί το Βατικανό και ο άνευ αγάπης "διάλογος της αγάπης" και οι επιδιώξεις του, οι Ορθόδοξοι επιλέγουμε με την μέθοδο των "παρακάμψεων" και των "υπερπηδήσεων" να προάγουμε τον διάλογο ασχολούμενοι με τα πιό σοβαρά θέματα. Κι ως είχε χαρακτηρίσει η Η' Συνέλευση της Ολομέλειας της Επιτροπής της Βαλτιμόρης (2000) το θέμα της Ουνίας ως σοβαρό.

Περί της εγκυρότητας του Βαπτίσματος των Λατίνων.

Όταν επικαλούμαστε τους Ιερούς Κανόνες για να δείξουμε πως δεν υπάρχει έγκυρο βάπτισμα στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, πολλοί είναι αυτοί που μιλούν για "οπλοστάσια", για φανατισμό και μισαλλοδοξία, για έλλειψη αγάπης προκειμένου να αποδυναμώσουν τα επιχειρήματά μας. Όμως, οι ίδιοι επικριτές μας προκειμένου να στηρίξουν τις δικές τους οικουμενιστικές καινάλλες θεωρίες αρέσκονται να παραθέτουν σωρεία Ι. Κανόνων και μάλιστα ενίοτε και άσχετων με τα υπό συζήτηση θέματα.

Οι καθ' ημάς θεολόγοι για να υπερασπιστούν την εγκυρότητα του παπικού "βαπτίσματος", επικαλούνται τον ζ' κανόνα της Β' Οικουμενικής Συνόδου. Και καλώς.

Όμως, πώς γίνεται να θεωρούν ότι ο συγκεκριμένος κανόνας έχει ισχύ σήμερα, ενώ αρνούνται να κάνουν υπακοή σε σωρεία κανόνων που απαγορεύουν τις συμπροσευχές που αυτοί κάνουν στα διάφορα συνέδρια και τους διαλόγους;

Συγκεκριμένα, απορρίπτουν ή σχετικοποιούν τους : ι', ια', με', μστ', μζ', ν, ξε', ξη', ο', οα' Αποστολικούς Κανόνες που έχουν επικυρωθεί από τον β' της ΣΤ' Οικουμενικής και τον α' της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου.

Τον δ' της Γ' Οικουμενικής, τον ιδ' της Δ' Οικουμενικής, τους στ', θ', λγ', λδ', λζ', και λθ' της Συνόδου της Λαοδικείας που έχουν επικυρωθεί από τον α' της Δ' Οικουμενικής, τον β' της ΣΤ', και τον α' της Ζ'.

Ακόμη τον α' της εν Καρχηδόνι. Τους ρκα', ρκβ', ρλα', ρλβ', ρλγ', της εν Καρθαγένη, τον θ' του αγίου Τιμοθέου Αλεξανδρείας που επικυρώθηκε από τον α' της Δ' Οικουμενικής, τον β' της ΣΤ', και τον α' της Ζ' και τέλος τις θ' και ιδ' ερωταποκρίσεις του αγίου Νικηφόρου του Ομολογητού.

Πώς, λοιπόν, ο ζ' της Β' Οικουμενικής έχει βισχύ σήμερα αλλά όχι οι 27 παραπάνω Ιεροί Κανόνες;

Τέλος, παραθεωρείται επίμονα και καθολικά, ο 1ος κανόνας του Μ. Βασιλείου σύμφωνα με τον οποίο το χρονίζον σχίσμα καθίσταται αίρεσις!

Οι Παπικοί, έστω κι αν θεωρηθούν σχισματικοί (1054), μετά από 970 χρόνια δεν έχουν ακόμα "αναβαθμιστεί" σε αίρεση;

Αλλά ας επανέλθουμε στο θέμα της εγκυρότητας του παπικού βαπτίσματος.

Σύμφωνα με τον β' κανόνα της Β' Οικουμενικής Συνόδου (Πηδάλιον, Εκδ. "Αστέρος", σελ. 163-165) έπρεπε να αναβαπτίζονται οι Ευνομιανοί, οι Μοντανιστές και Σαβελλιανοί επιστρέφοντες στην Ορθοδοξία, ενώ μόνο με λίβελλο και Χρίσμα οι Αρειανοί, Μακεδονιανοί, Σαββατιανοί, Ναυατιανοί κλπ.

Αυτή ακριβώς η στάση των Πατέρων παρεξηγήθηκε από τους θεολόγους των ημερών μας που θεώρησαν ότι οι Παπικοί εμπίπτουν στην κατηγορία των Αρειανών και συνεπώς δεν πρέπει, όπως ισχυρίζονται, να αναβαπτίζονται. Γιατί όμως δεν τους κατατάσσουν στην περίπτωση των Ευνομιανών;

Αιτία των παρανοήσεων η ηθελημένη τακτική της υποτίμησης των πατερικών τοποθετήσεων, όπως θα φανεί παρακάτω.

Ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης (Πηδάλιον, Εκδ. "Αστέρος", σελ. 54), στην επεξήγηση του ΜΣΤ' των αγ. Αποστόλων αχρηστεύει την προσπάθεια πολλών να στηρίζονται και μονίμως να επικαλούνται το επιχείρημα της "Οικονομίας" διευκρινίζοντας πως "κοντά εις τον λόγον της Οικονομίας εστάθη και δευτέρα αιτία,...διότι εκείνοι μεν οι αιρετικοί, των οποίων εδέχθησαν το βάπτισμα, εφύλαττον απaráλλακτον και το είδος, και την ύλην του βαπτίσματος των ορθοδόξων, και εβαπτίζοντο κατά τον τύπον της Καθολικής Εκκλησίας (ενν. της Ορθοδόξου). Εκείνοι δε οι αιρετικοί, των οποίων το βάπτισμα δεν εδέχθησαν, επαραχάραξαν την τελετήν του βαπτίσματος και διέφθειραν, ή τον τρόπον του είδους ταυτών ειπείν των επικλήσεων, ή την χρήσιν της ύλης, ταυτών ειπείν των καταδύσεων και αναδύσεων...".

Κάτι το οποίον είναι παράδοξο γιατί όπως επισημαίνει ο άγιος Νικόδημος, ο Θεολόγος Γρηγόριος λέγει πως οι Αρειανοί και οι Σαβελλιανοί αποτελούν ισοδύναμες αιρέσεις αφού οι μεν προσβάλλουν το ορόσωπο του Κυρίου, ενώ οι δε τις φύσεις Αυτού.

Φαίνεται, όπως διαπιστώνει ο άγιος Νικόδημος, ότι οι Αρειανοί και οι Μακεδονιανοί κρατούσαν τον τύπο του ορθοδόξου βαπτίσματος με τις καταδύσεις και αναδύσεις στο νερό καθώς και τις 3 επικλήσεις της Αγίας Τριάδος. Η παραχάραξη στις επικλήσεις με την προσθήκη "Εις το όνομα του Πατρός του μείζονος, και του Υιού του ελάττονος, και του αγίου Πνεύματος του ήπτονος" έγινε, σύμφωνα με τον άγιο Νικόδημο, μετά τη Β' Οικουμενική Σύνοδο. Οι Ευνομιανοί και οι Σαβελλιανοί όμως κράτησαν μόνο τη μία κατάδυση κατά το βάπτισμα και αλλοίωσαν και τις επικλήσεις.

Μήπως και οι Παπικοί δεν παραχαράσσουν τον τρόπο του βαπτίσματος με το έωλο από θεολογικής πλευράς ράντισμα; Ή μήπως δεν συνιστά αλλοίωση, έστω έμμεση, των επικλήσεων όταν υποβιβάζουν το Άγιο Πνεύμα και με την θεωρία περί κτιστών ενεργειών του Κυρίου; Αυτής της Αγ. Τριάδος δεν επιμένουν να συγγέουν τα προσωπικά ιδιώματα; Σ αυτήν δεν βλασφημούν όταν αυθαιρέτως προσθέτουν ένα νέο ιδίωμα στον Υιό; Συνεπώς, το "βάπτισμα" των Λατίνων δεν έχει χάρη μυστηρίου εγκύρου, αφού ούτε οι 3 καταδύσεις και αναδύσεις τελούνται, δηλαδή ο βαπτιζόμενος ούτε συν-θάπτεται και ούτε συν-

ανασταίνεται με τον Κύριο, ούτε οι επικλήσεις τηρούνται σωστά αφού αλλοιώνονται οι ενδοτριαδικές σχέσεις, ούτε η θεία χάρις ενεργεί διά των χειρών αιρετικών τη στιγμή, μάλιστα, κατά την οποία αυτή τη θεία χάρη λαμβάνουν ως κτιστή!.

Τότε, όμως, πώς υποστηρίζουν οι θεολόγοι μας ότι στην επιστροφή των παπικών αρκεί η επίδωσις λιβέλλου και το Άγιο Χρίσμα;

Μάλιστα, εδώ πρόκειται περί επικινδύνου πλάνης αφού διά της λιβέλλου ("Μικρό Ευχολόγιο, Αποστ. Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος, 1972, σελ. 87) αποκηρύσσει τις πλάνες του ο επιστρέφων δηλώνοντας πως "Θεία Χάριτι προσερχόμενος εις την Ορθόδοξον...αποβαλλόμενος πάντα τα υπό της Λατινικής Εκκλησίας καινοτομηθέντα περί τε τα Δόγματα, τα Μυστήρια...".

Δεν εξαιρείται προφανώς το βάπτισμα.

Και όλα τα παραπάνω δημιουργούν μιά δικαιολογημένη απορία. Οι Λατίνοι καρδινάλιοι έχουν, κατά τους συμμετέχοντες στους διαλόγους Ορθοδόξους θεολόγους, την αποστολική διαδοχή, έγκυρα μυστήρια, μεταδίδουν τη θεία χάρη, συνιστούν Εκκλησία με δυνατότητα να οδηγούν το ποίμνιο στη σωτηρία, έχουν ιερωσύνη, είναι "Αδελφή Εκκλησία", αλλά επιστρέφοντας στην Ορθοδοξία χρίονται εκ νέου. Ως τί χρίονται; Ως αιρετικοί; Σχισματικοί; Πώς ενεργεί η Θεία Χάρις στο "Βάπτισμά" τους αλλά όχι και στο "Χρίσμα" τους; Ή μήπως δεν έχουν Χρίσμα;

Στο θέμα της εγκυρότητας του βαπτίσματός των υπήρξε προ ετών μιά ατυχής δήλωση από το Ορθόδοξο Σεμινάριο του Αγίου Βλαδιμήρου της Ν. Υόρκης η οποία φαίνεται πως έριξε πολύ νερό στο μύλο της έριδας. Μελετήθηκαν τα πορίσματα του εν λόγω συνεδρίου των Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών της Βορείου Αμερικής έτσι όπως παρουσιάστηκαν στη σελίδα

www.myriobiblos.gr/texts/contents_dialogs_gr.html ("An Agreed Statement of the North-American Orthodox-Catholic theological Consultation : Baptism and" Sacramental Economy", St. Vladimir's Orthodox Seminary, Crestwood N. Y., 3/6/99)

Όπως διαπιστώθηκε στη δήλωση αυτή :

A) Γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστεί το ράντισμα των Λατίνων ως διαφορετική παράδοση του ενός εγκύρου, ενιαίου βαπτίσματος

Ορθοδόξων και Παπικών, αγνοώντας συστηματικά τη θεολογία των τριών καταδύσεων και αναδύσεων του ορθοδόξου βαπτίσματος.

Β) Το κείμενο ειρωνεύεται και σχετικοποιεί τους Ιερούς Κανόνες - αποστολικούς και μη.

Γ) Αλλοιώνει και αμφισβητεί την ερμηνεία του όρου "αίρεσις".

Δ) Παρερμηνεύει την 188η επιστολή του Μ. Βασιλείου (Μ. Βασιλείου προς Αμφιλόχιον Ικονίου επιστολή 188, ΕΠΕ τομ. 1, σελ. 185-187) στην οποία γίνεται λόγος περί Ι. Κανόνων. Συγκεκριμένα, προσπαθεί να δημιουργήσει την εντύπωση ότι οι Παπικοί δεν είναι αιρετικοί, αλλά παρασυνάγωγοι ή έστω σχισματικοί και συνεπώς, σύμφωνα με τον Μ. Βασίλειο, γίνεται - γι αυτούς - δεκτό το βάπτισμά τους.

Ο Μ. Βασίλειος όμως επισημαίνει πως αιρετικοί είναι αυτοί των οποίων η διαφωνία ανάγεται "κατ ευθείαν εις την περί Θεόν πίστιν". Δεν είναι τέτοιας μορφής διαφωνία το filioque που αλλοιώνει τις ενδοτριαδικές σχέσεις;

Μήπως και ο μακαριστός Μητροπολίτης Περιστερίου κυρός Χρυσόστομος δεν υποστήριζε πως "δεν πρόκειται περί απλής διαφοράς οφειλομένης εις την διάφορον φρασεολογίαν, αλλά τουναντίον περί ουσιώδους δογματικής διαφοράς"; (Περ. "Θεολογία", τομ. 53 Ιαν. - Μαρτ. 1982, Ορθοδοξία και Ρωμαιοκαθολικισμός, σελ. 63-90).

Αντίθετα, μάλιστα, ο Μ. Βασίλειος διευκρινίζει πως σχίσματα δημιουργούνται όταν υπάρχουν διαφορές σε ζητήματα εκκλησιαστικής φύσεως τα οποία μπορούν να διευθετηθούν με προσπάθεια αλληλοκατανόησης.

Αποδείχτηκε, λοιπόν, ότι οι θεολόγοι του Σεμιναρίου του αγ. Βλαδιμήρου υποβάθμισαν την κραυγαλέα δογματική διαφορά του filioque σε ενδοεκκλησιαστικό ζήτημα και γι αυτό όλοι μιλούσαν για αλληλοκατανόηση!

Όμως, πώς γίνεται οι Πεπουζηνοί (Μοντανιστές) να είναι κατά τον Μ. Βασίλειο "προδήλως αιρετικοί διότι εβλασφήμησαν εις το Άγιον Πνεύμα...", ενώ οι Πνευματομάχοι Λατίνοι με την βλάσφημη προσθήκη γιὰ το τρίτο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος και τα λοιπά βλάσφημα δόγματα γιὰ τα άλλα δύο Πρόσωπα (βλ. παπική διδασκαλία περί κτιστών ενεργειών κλπ) να είναι μόνο σχισματικοί;

Ε) Κατηγορείται στο κείμενο του αγ. Βλαδιμήρου ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης ότι αντέστρεψε τη φυσιολογική πρακτική της Ανατολικής Εκκλησίας, τουλάχιστον από τον 4ο αιώνα, ανανοηματοδοτώντας τον πανάρχαιο όρο της ΚΔ "οικονομία" για να επιβάλλει πιο αυστηρές προϋποθέσεις, κάτι - όπως ισχυρίζονται - μη αποδεκτό από το σύνολο της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Τονίζει δε πως αυτή η τοποθέτηση του Αγίου προωθείται σε σημαντικούς θεολογικούς κύκλους και μοναστικούς.

ΣΤ) Ζητεί από το Οικουμενικό Πατριαρχείο να αποσύρει επισήμως το διάταγμα περί επαναβαπτισμού του 1755.

Ζ) Δηλώνει ότι η αποδοχή των Λατίνων από τους Ορθοδόξους διά χρίσεως Αγ. Μύρου δε συνιστά επανάληψη (ούτε μερικώς) της διαδικασίας εισαγωγής των πιστών στην Εκκλησία. Ποιά "θεολογία" θα μπορούσε να στηρίξει κάτι τέτοιο, όταν μάλιστα αυτή η ίδια θα πρέπει να αποδείξει το αντίθετο στην περίπτωση του ιερού Βαπτίσματος; Και πώς αυτή η "θεολογία" επικυρώνει το ράντισμα των Λατίνων ως μυστήριο έγκυρο και μάλιστα μη επαναλαμβανόμενο;

Παρακάτω, χρήσιμο είναι να αναλυθεί ο λόγος που ορισμένοι ενοχλούνται τόσο πολύ με την εγκύκλιο του 1755 ώστε να ζητούν την επίσημη απόσυρσή της.

Αναφορικά με την εγκυρότητα ή όχι του λατινικού ραντίσματος, ο μακαριστός σήμερα Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών π. Γεώργιος Μεταλληνός απαντώντας στον ισχυρισμό των Δυτικών ότι το βάπτισμά τους είτε ως ράντισμα είτε ως "επίχυσις" δεν διέφερε του αποστολικού βαπτίσματος, μνημονεύει τον Κ. Οικονόμο που επισήμαινε πως "ούτε η επίχυσις είναι ποτέ δυνατόν να θεωρηθή βάπτισμα, ούτε πολλώ μάλλον ο ραντισμός. Η μεν πρώτη είναι" νεωτερισμός ακανόνιστος", ο δε δεύτερος "άγραφος", στερούμενος του χαρακτήρος του" κυρίου και αληθινού βαπτίσματος", κατά τους αγίους Πατέρας" (π. Γεωργίου Μεταλληνού," "Ομολογώ έν Βάπτισμα..." - Ερμηνεία και Εφαρμογή του Ζ' Κανόνος της Β' Οικουμενικής Συνόδου υπό των Κολλυβάδων και Κ. Οικονόμου - Συμβολή εις την

ιστορικοκανονικήν θεώρησιν του προβλήματος περί του κύρους του δυτικού βαπτίσματος, Αθήναι 1983, σελ. 30-60).

Ο π. Γεώργιος παραθέτει και τη διευκρινιστική δήλωση του Μ. Αθανασίου σχετικά με το ράντισμα των αιρετικών (Μ. Αθανασίου, Λόγος Β' κατά Αρειανών, παρ. 43, PG 26, 237B).

"...ώστε και τον ραντιζόμενον παρ αυτών ρυπαίνεσθαι μάλλον εν ασεβεία ή λυτρούσθαι".

Και σημειώνει επ αυτού ο Κ. Οικονόμου ότι "ταύτα δ αποφηνάμενος ο θείος Πατήρ, άρα γε ου φαίνεται οίον προορατικώς προλαβών και κατακρίνας ως άκυρον και το ράντισμα το λατινικόν; "!

Όσον αφορά δε στο αν το βάπτισμα των επιστρεφόντων Λατίνων συνιστά επανάληψη του ενός εγκύρου βαπτίσματος, επισημαίνονται τα κάτωθι :

1) Ένα τέτοιο βάπτισμα δεν συνιστά επανάληψη του μυστηρίου αφού πρωτίστως οι Παπικοί, ως αιρετικοί, δεν έχουν έγκυρο βάπτισμα που να τους δίνει την δυνατότητα της εν Χριστώ αναγεννήσεως. ΟΙ Παπικοί έχοντες μόνο ράντισμα ή έστω "επίχυση", θεωρούνται αβάπτιστοι.

Άλλωστε, ακόμα κι αν θεωρούσαμε το ράντισμά τους ως έγκυρο βάπτισμα, δε θα αλλοιώναμε και ακυρώναμε την Εκκλησιολογία μας καθώς και την ύπαρξη της Θείας Χάριτος (ως τελειούσης το συγκεκριμένο μυστήριο) έξω από αυτήν; Η ίδια παραδοχή όμως δε θα μας οδηγούσε και στην αποδοχή των παπικών κληρικών ως εχόντων ιερωσύνη, αρχιερωσύνη και αποστολική διαδοχή;

2) Σύμφωνα με την έρευνα του π. Γ. Μεταλληνού, μέχρι την εποχή της εν Φλωρεντία Συνόδου ήταν κοινή πρακτική ο αναβαπτισμός των Λατίνων όπως αποδεικνύεται και από την εν Λατερανώ Συνόδω του 1215 που "ενεκάλει τοις Γραικοίς...ως αναβαπτίζουσι τους εις την αυτών Εκκλησίαν προσερχομένους Λατίνους".

3) Πολλοί επικαλούνται τη Σύνοδο του 1484 εν Κ/πόλει που αποφάσισε "μύρω μόνο χρίειν τους προσιόντας..." κατατάσσοντας τους Λατίνους στην τάξη των Αρειανών και Μακεδονιανών. Ωστόσο

οι Κολλυβάδες και ο Κ. Οικονόμος υποστηρίζουν, όπως αναφέρει ο π. Γ. Μεταλληνός, ότι "η συνοδική αυτή απόφασις δεν έγινε καθολικώς δεκτή εις την Ανατολήν". Θεωρούν δε την απόφαση αυτή ως αποτέλεσμα "της ατολμίας των ημετέρων μετά την άλωσιν να αποκαλέσουν τους Λατίνους αιρετικούς και να καταδικάσουν το "βάπτισμά" τους. Μνημονεύεται δε και η μαρτυρία του Γενναδίου Σχολαρίου πως "Ουκ έστι γαρ ημέτερον εν τωσαύτη πενία και ασθενεία πραγμάτων προσηγορίας επιτιθέναι τοιαύτας Εκκλησία τσοούτον εχούση κράτος...".

4) Εκ της μελέτης των ιστορικών πηγών συνάγεται το συμπέρασμα ότι η τελευταία επίσημη απόφαση της Ορθοδόξου Εκκλησίας περί του αναβαπτισμού των Λατίνων είναι αυτή του 1755, της εν Κπόλει επί Κυρίλλου Ε' Συνόδου," υπογραφείσα και υπό των Πατριαρχών Αλεξανδρείας Ματθαίου και Ιεροσολύμων Παρθενίου". Συνεπώς, οι θεολόγοι του Σεμιναρίου του αγίου Βλαδιμήρου θα έπρεπε να ζητήσουν την κατάργηση της εν λόγω αποφάσεως και από τους Πατριάρχες Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων και όχι μόνο από τον Οικουμενικό Πατριάρχη.

Παρανοήσεις ή παρερμηνείες Ι. Κανόνων

Αφορμή για τα παρακάτω στοιχεία υπήρξε μιά δημοσίευση άρθρου του αρχιμ. π. **Χρυσσοτόμου Σαββάτου** και νυν Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας, (Περ. "Εκκλησία", τευχ. 3, Μάρτιος 2006, σελ. 205-208) ο οποίος επικαλείται σωρεία Ι. Κανόνων σχετικά με το θέμα της διακοπής του μνημοσύνου του επισκόπου στην περίπτωση της κατεγνωσμένης αιρέσεως, δηλαδή στην περίπτωση που ο επίσκοπος κηρύττει δημοσίως και "γυμνή τη κεφαλή" τα αιρετικά διδάγματα.

Ο Σεβασμιώτατος, προς τον οποίον σαφώς δεν ασκώ κριτική αλλά απλώς καταθέτω εν πνεύματι ταπεινώσεως αλλά και αληθείας τον προβληματισμό μου, επισημαίνει πως : "Η κατεγνωσμένη αίρεση δεν συνεπάγεται και αυτόματη διακοπή του μνημοσύνου του συγκεκριμένου επισκόπου," πριν ή συνοδικώς ζητηθή η κατά του επισκόπου φερομένη αιτία και ταχεία προσενηχθή ψήφος

κατακρίνουσα αυτόν" (PG 137, 1065 A), γιατί, όπως αναφέρει ο ίδιος σχολιαστής στην ερμηνεία του στον 13ο κανόνα της ίδιας Συνόδου (πρωτοδευτέρας), "ουκ οφείλει τις εξ αυτού (ενν. του Επισκόπου) προ καταδίκης αποσχισθήναι" (PG 137, 1069 A), μάλιστα δε η " προ της εντελούς απιφάσεως ως τάχα κατεγνώκωτα τινι επισκόπου αυτού", επιφέρει για μεν τον κληρικό την έκπτωση, για δε τον λαϊκό τον αφορισμό...".

Τό ίδιο νόμισμα, όμως, έχει και 2η πλευρά.

Ναι μεν "δεν οφείλει τις του επισκόπου προ καταδίκης αποσχισθήναι", **ωστόσο έχει τη δυνατότητα** της διακοπής του μνημοσύνου και φυσικά της αποτειχίσεως και προ της καταδίκης του Επισκόπου όταν αυτός διδάσκει τις δοξασίες των αιρετικών, σύμφωνα με τον 15ο κανόνα της πρωτοδευτέρας Συνόδου. Τότε όχι μόνο δεν υπόκειται κάποιος τις κυρώσεις που ισχύουν σε κάθε άλλη περίπτωση, αλλά και "της πρεπούσης τιμής τοις ορθοδόξοις αξιωθήσεται"!

Το πρόβλημα όμως είναι ότι ουδέποτε τις τελευταίες δεκαετίες κατηγορήθηκε επίσκοπος για κατεγνωσμένη αίρεση αν και υπήρξαν πολλές περιπτώσεις που ξεπέρασαν τα όρια λόγω, κυρίως, μιάς άκριτης και μάλλον σκόπιμης, άρα και κατ' επίγνωσιν παρεξηγημένης αγαπολογίας των διαλόγων.

Επειδή το θέμα αυτό είναι ευαίσθητο, θα παραθέσω κάποια σημεία που κατά την πεποίθησή μου συνιστούν υπέρβαση των ορίων της δογματικής διδασκαλίας της Εκκλησίας μας και ο καθένας ας βγάλει τα δικά του συμπεράσματα.

- 1) Η απόδοση στον αιρεσιάρχη Πάπα αποστολικής διαδοχής.
- 2) Οι συμπροσευχές με τους αιρετικούς. Ο 33ος κανών της Λαοδικείας απαγορεύει το "συνεύχεσθαι" των λαϊκών μετά των αιρετικών ή σχισματικών ενώ ο 45ος των αγίων Αποστόλων απαγορεύει και την απλή προσευχή την οποία διαχωρίζει από τη συλλειτουργία και προβλέπει την καθάρηση των κληρικών που δέχονται τους αιρετικούς ως κληρικούς. Η αναγνώριση άλλωστε αποστολικής διαδοχής στον Πάπα και η προσφώνησή του ως επισκόπου Ρώμης δεν του αναγνωρίζει αρχιερωσύνη και στους υπ'

αυτόν κληρικούς ιερωσύνη;

Ο 9ος δε του αγ. Τιμοθέου Αλεξανδρείας απαγορεύει την παρουσία έστω και μετανοούντων αιρετικών κατά τη διάρκεια της Θ.

Ευχαριστίας.

3) Τα περί κοινού Θεού των 3 μονοθεϊστικών θρησκειών.

4) Η θεωρία "των κλάδων".

5) Η δήθεν ανάγκη επαναπροσδιορισμού του εκκλησιολογικού μας δόγματος.

6) Η δήθεν "ορθοδοξία" των αιρεσιάρχων Σεβήρου και Διοσκόρου και ο "νεστοριανισμός" του αββά Ισαάκ του Σύρου.

7) Οι ενδοτριαδικές σχέσεις ως θεολογούμενο θέμα.

8) Η αδύναμη κατά της γυναικείας ιερωσύνης επιχειρηματολογία των Ορθοδόξων.

9) Η "μυστική" Εκκλησία και το "μυστικό" σώμα του Χριστού που θα φανερωθεί στα έσχατα.

10) Το κίνημα του θνητοψυχισμού (βλ. Φυλλάδιο "Φωνή Κυρίου", 8ης Απριλίου 2007!)

11) Η αποδοχή της παναιρετικής "Οικουμενικής Χάρτας".

12) Η θέση ότι οι παλαιές διαιρέσεις δημιουργήθηκαν από τους Πατέρες της Εκκλησίας, ειπωμένα από κορυφαίο ορθόδοξο επίσκοπο.

13) Ο χαρακτηρισμός των χριστιανικών αιρέσεων αντί "ομολογιών" όπως υποστήριζε προ Κολυμπαρίου η Εκκλησία της Ελλάδος ως "Εκκλησιών"!!!

14) Η πλανεμένη θεωρία της "ευχαριστιακής εκκλησιολογίας".

15) Η θεώρηση του δαιμονικού οικουμενισμού και της πολυμορφίας των αιρέσεων ως "ευλογία" και "δώρο του Αγίου Πνεύματος".

16) Το επαίσχυντο και απαράδεκτο για την Ορθόδοξη Εκκλησία κείμενο της Ραβέννας στο οποίο αναφέρεται, μεταξύ άλλων, πως "με τους όρους" Εκκλησία", "η ανά τον κόσμο Εκκλησία", " η αδιαίρετος Εκκλησία" και "το σώμα του Χριστού" δεν υπονομεύεται από τη Μικτή Θεολογική Επιτροπή η πεποίθηση ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία ανήκει εις την Μίαν, Αγίαν, Καθολικήν και Αποστολικήν Εκκλησία... "!!!

Δηλαδή, η Μία.... Εκκλησία δεν ταυτίζεται με την Ορθόδοξη Εκκλησία αλλά η τελευταία είναι μέρος της. Της ποιάς;

Πολλά άλλα, δυστυχώς, μπορούμε να επικαλεστούμε αλλά όσα αναφέραμε νομίζω επαρκούν για να επιβεβαιώσουν τον παραπάνω προβληματισμό σχετικά με το τι τελικά είναι αίρεση και πως εφαρμόζονται οι κανόνες περί κατεγνωσμένης αιρέσεως στην περίπτωση των Ποιμένων.

Όπως ήδη αναφέραμε παραπάνω, πολλές - φοβάμαι- κατ' επίγνωσιν παρανοήσεις συμβαίνουν στο θέμα των συμπροσευχών. Μάλιστα, στους οικουμενιστικούς κύκλους αλλοδαπής και ημεδαπής έχει αναπτυχθεί ολόκληρη παραθεολογία γύρω απ' το θέμα.

Ο μακαριστός Κ. Μουρατίδης εξηγούσε πριν χρόνια, με δημοσίευσμά του στο περιοδικό "Κοινωνία", ότι **ο Πάπας Βοϊτίλας είχε εκφράσει την παράλογη απαίτηση να καταργηθούν από την Ορθόδοξη Εκκλησία οι Ι. Κανόνες** "οι οποίοι δεν εναρμονίζονται προς το κλίμα του διαβόητου διαλόγου της Αγάπης...όπως π.χ. τους απαγορεύοντας την συμπροσευχήν... Η κοινωνία εν τη προσευχή θα οδηγήσει ημάς εις την πλήρη ενότητα εν τη θεία Ευχαριστία"!!!

Το κακό, όμως, είναι ότι στην πράξη με τις δηλώσεις "εσωτερικής κατανάλωσης" άλλη εντύπωση δημιουργούν στους ορθοδόξους και άλλα λένε και πράττουν στις επικοινωνίες τους με τους ετεροδόξους αιρετικούς.

Κλασικό παράδειγμα η απάντηση του τότε αρχιμανδρίτου **π. Επιφανίου Οικονόμου** (Εφημ. "Η Αλήθεια", Φεβρουάριος 2002, σελ. 10) σε ερώτηση δημοσιογράφου σχετικά με τη μη συμμετοχή της Εκκλησίας της Ελλάδος στην πανθρησκειακή, συγκριτιστική συνάντηση της Ασσίζης το 2001.

Ο π. Επιφάνιος εξήγησε πως "οι διάφορες χριστιανικές ομολογίες και άλλοι θα προσευχηθούν υπό τον Πάπα. Αντιλαμβάνεται ο αρθρογράφος σας τις συνέπειες που θα είχε η παρουσία εκπροσώπου της Εκκλησίας της Ελλάδος σε μιά τέτοια συμπροσευχή; Πέραν του ότι τέτοιες εκδηλώσεις απαγορεύονται ρητά και κατηγορηματικά από τους ιερούς Κανόνες, τους οποίους σεβόμαστε, και βάσει των οποίων πορευόμαστε, τη σημασία των οποίων ο αρθρογράφος σας δεν αντιλαμβάνεται, γιατί δεν έχει τις θεολογικές προϋποθέσεις, ο εσωτερικός αντίκτυπος και οι πληγές

στο Σώμα της Εκκλησίας θα ήταν πολύ μεγάλες"!!!

Αν σκοπός του π. Επιφανίου ήταν να μπερδέψει τον κόσμο, το πέτυχε!

Εμένα, επί παραδείγματι, μου δημιουργήθηκαν πολλές απορίες.

1) Το πρόβλημα, δηλαδή, είναι να μην συμπροσευχηθούν "υπό" τον Πάπα αλλά "με" τον Πάπα;

2) Δηλώνουν ότι σέβονται τους Ι. Κανόνες που απαγορεύουν τη συμπροσευχή. Κι όμως, και σ αυτό κάνουν τα "μαγικά" τους αφού διαχωρίζουν την συμπροσευχή σε "απλή" που δόθεν επιτρέπεται και η "ευχαριστιακή-λειτουργική" που απαγορεύεται.

3) Πως στην περίπτωση της συμμετοχής μας στην Ασσιζή θα προκαλούσαμε πολύ μεγάλες πληγές στο Σώμα της Εκκλησίας, ενώ με τις συμπροσευχές με τον Πάπα σε Αθήνα και Ρώμη όχι μόνο δεν προκαλέσαμε πληγές αλλά και θεραπεύσαμε και τις ήδη υπάρχουσες;

Πάντως λίγους μήνες νωρίτερα ο Πάπας συμπροσευχόταν (κοινή απαγγελία του "Πάτερ ημών") με τον Προκαθήμενο της Εκκλησίας της Ελλάδος στην παπική νουντσιατούρα (2001). Τότε είχε σπεύσει ο δημοσιογράφος Γ. Ν.

Παπαθανασόπουλος (Εφημ. "Ταυτότητα", 4/5/2001, σελ. 7) να προλάβει άλλους δημοσιογράφους με δήλωσή του ότι "δεν θα υπάρξει πουθενά συνάντηση με συμπροσευχή (σ.σ. αυτός είναι ο λόγος που ο Αρχιεπίσκοπος δεν παρίσταται και στο γεύμα το βράδυ της Παρασκευής),...!"

Άρα αναγνώριζαν ότι η πιθανότητα συμπροσευχής με κοινή απαγγελία του "Πάτερ ημών" ήταν απαγορευμένη από τους Ι. Κανόνες.

Το δυστύχημα ήταν ότι τους διέψευσε ο Καρδινάλιος Ναβάρρο - Βαλς, διευθυντής τότε του γραφείου τύπου του Βατικανού!

(www.katolsk.no/nyheter/2001/05/05-0031.htm "The Greek Prelate did pray with Pope")

Ο βαθμός αμβλύνσεως των κριτηρίων των Ορθοδόξων που συμμετέχουν σε συνέδρια, διαλόγους και συμβούλια όπως το "πανάριον των αιρέσεων" **ΠΣΕ**, φαίνεται από πολλά ατυχή

συμβάντα όπως αυτό το τραγελαφικό που συνέβη στην περίπτωση Φινλανδού ορθοδόξου ιερέως (Περ. "Παρακαταθήκη", Μαρ. - Απρ. 2005, τευχ. 41, σελ. 13 (από συνέντευξη που πήρε ο π. Πέτρος Χιρς από τον **Χάϊκι Χάτουεν**, εκπρόσωπο της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Φινλανδίας στο ΠΣΕ, Αθήναι 2005).

Ο π. Χάτουεν σε ερώτηση του π. Π. Χιρς σχετικά με το αν ήταν αληθές ότι απήγγειλε κάποια ευχή σε πρωινή ακολουθία των Πεντηκοστιανών, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών στην Αθήνα, την άνοιξη του 2005, απάντησε : "Αυτό ήταν κάτι ξαφνικό. Ήταν να έρθει κάποιος άλλος, αλλά λόγω της απουσίας του...μου τέθηκε από την Επιτροπή μας, όχι από τους ίδιους τους Πεντηκοστιανούς, Έτσι αυθόρμητη αντίδρασή μου ήταν να απαντήσω θετικά"!

Τα κάστρα, παππούλη μου, από μέσα πέφτουν ευκολότερα!

Τη ζοφερή αυτή κατάσταση περιέγραφε με αγωνία για την Εκκλησία μας ο μακαριστός Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσ. Γρηγορίου Αγίου Όρους **π. Γεώργιος Καψάνης**. (Περιοδικό "Παρακαταθήκη", τευχ. 40, Ιαν. - Φεβρ. 2005, σελ. 20-25).

Έγραφε : "**Υπάρχουν κληρικοί και λαϊκοί θεολόγοι οι οποίοι φρονούν εσφαλμένως ότι οι Κανόνες αυτοί (περί συμπροσευχής) έχουν καιρικό χαρακτήρα και γι αυτό σήμερα δεν ισχύουν. Οι ιεροί αυτοί Κανόνες δεν είναι αθεολόγητα νομοτεχνικά κείμενα, αλλά εκφράζουν την Ορθόδοξο θεολογία και εκκλησιολογία... Εκτός τούτου οι συμπροσευχές και μάλιστα οι κοινές λατρευτικές συνάξεις Ορθοδόξων και ετεροδόξων συντελούν στην περαιτέρω χαλάρωση της δογματικής ευαισθησίας του Ορθοδόξου πληρώματος, το οποίο καθίσταται έτσι ευάλωτο στο συγκρητισμό και στον προσηλυτισμό από τους ετεροδόξους... "**

Η κακή αρχή, όμως, έγινε πολύ πριν με την γενικευμένη τάση που υπήρχε στους πρώιμους οικουμενιστικούς κύκλους, γνήσιος εκπρόσωπος των οποίων υπήρξε ο τότε Οικουμενικός Πατριάρχης **Αθηναγόρας**.

Προς επίρρωση τούτου παραθέτω τα παρακάτω λόγια του

αιμνήστου καθηγητού Κ. Μουρατίδη ο οποίος επέκρινε τις θέσεις του μετέπειτα Οικουμενικού Πατριάρχου και ως τότε Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μ. Βρετανίας κυρού Αθηναγόρα. (Κ. Μουρατίδου, Οι Ιεροί Κανόνες "Στύλος και Εδραίωμα" της Ορθοδοξίας - Απάντησις εις τον Σεβασμιώτατον Αρχιεπίσκοπον Θυατείρων και Μ. Βρετανίας κ.κ. Αθηναγόραν, Αθήναι 1972, σελ. 6-11)

"Ο Θυατείρων χαρακτηρίζει τους Ιερούς Κανόνες "ανθρωπίνους επινοήσεις, εντάλματα ανθρώπων, σχήματα ανοησιών και μίσους", όμως διαψεύδεται από τους Πατέρες της Εκκλησίας που διατρανώνουν την πεποίθησή τους πως "ασπασίως τους θείους κανόνας ενστερνιζόμεθα και ολόκληρον την αυτών διαταγήν και ασάλευτον κρατύνομεν των εκτεθέντων υπό των σαλπίγγων του Πνεύματος Πανευφήμων Αποστόλων, των τε Αγίων έξ Οικουμενικών Συνόδων, και των τοπικώς συναθροισθεισών επί εκδόσει τοιούτων διαταγμάτων και των αγίων Πατέρων ημών. Εξ ενός γαρ και του αυτού Πνεύματος αυγασθέντες, ώρισαν τα συμφέροντα και ους μεν τω αναθέματι παραπέμπουσι και ημείς αναθεματίζομεν, ούς δε τη καθαιρέσει και ημείς καθαιρούμεν, ούς δε τω αφορισμώ και ημείς αφορίζομεν" (Ιερών Πηδάλιον, Εκδ. "Αστέρος", σελ. 322).

Συνεπώς, ο μακαριστός Πατριάρχης Αθηναγόρας ξέφυγε της αληθείας και εμπειρίας της Εκκλησίας χαρακτηρίζοντας συλλήβδην τους Ι. Κανόνες ως ανθρώπινα επινοήματα μίσους!

Ακόμα και λαϊκοί θεολόγοι της διασποράς έθεταν το θέμα πολύ διαφορετικά, όπως ο **Vladimir Lossky** που υποστήριζε ορθώς πως "οι κανόνες οι οποίοι ρυθμίζουν την ζωή της Εκκλησίας είναι αχώριστοι των χριστιανικών δογμάτων. Δεν είναι νομικοί κανονισμοί, κυρίως ειπείν, αλλ' εφαρμογαί των δογμάτων".

Αλλά έμεινε, δυστυχώς, από την εποχή του Πατριάρχου Αθηναγόρα η αρρωστημένη, πνευματικά και σωτηριολογικά, θέση ότι στο διάλογο της "αγάπης", η αγάπη ενώνει ενώ τα δόγματα-γρίφοι (Β. Αργυριάδης - Περιοδ." Ανάπλασις") διαιρούν!

Στο **Πηδάλιο**, όμως, διαβάζουμε πως "όποιος ομιλεί από συνοδικούς κανόνας, ο λόγος του έχει τ' αξιόπιστον, κατά τον στ'

του Νύσσης", καθώς και ότι " όποιος κατ' αυτούς κάμνει, έχειν το ακίνδυνον, κατά τον ίδιον μζ' του Βασιλείου (" Πηδάλιον" σελ. ιθ). Ίσως δε να βοηθούσαν στον εν λόγω προβληματισμό και τα παρακάτω του Πηδαλίου : "ταύτα περί Κανόνων διατετάχθω υμίν παρ' ημών, ώ Επίσκοποι. Υμείς δε εμμένοντες αυτοίς σωθήσεσθε και ειρήνην έξετε, απειθούντες δε κολασθήσεσθε, και πόλεμον μετ αλλήλων αϊδιον έξετε, δίκην της ανηκοΐας την προσήκουσαν τινύντες... Τοις εν καταφρονήσει τιθομένοις τους ιερούς, και θείους Κανόνας των ιερών Πατέρων ημών, οί, και την αγίαν εκκλησίαν υπερείδουσι, και όλην την χριστιανικήν πολιτείαν κοσμούντες, προς θείαν οδηγούσιν ευλάβειαν, ανάθεμα"!

Εκτός των Πατέρων, όμως, και του αγ. Νικοδήμου την θέση, επικαλούμαι και νεωτέρων θεολόγων αντίστοιχη με ένα μεγάλο ερωτηματικό, δυστυχώς.

Πρόκειται γιά τον γνωστό και διαπρεπή θεολόγο και ομότιμο καθηγητή του ΠΑ, κ. Βλάσιο Φειδά.

Ας τα πάρουμε, όμως, τα πράγματα απ' την αρχή.

(Βλ. Φειδά, Ιστορικοκανονικά και εκκλησιολογικά προϋποθέσεις ερμηνείας των ιερών κανόνων, Αθήναι 1972, σελ. 15).

Στο θέμα της αμφισβητήσεως της εγκυρότητος των θείων και ιερών Κανόνων ο κ. Φειδάς το 1972 υποστήριξε πολύ σωστά πως : *"Απώτερος σκοπός λοιπόν της επισήμου ταύτης κανονικής παραδόσεως θα ηδύνατο, καθ' ημάς, να θεωρηθή η αυθεντική, ορθή και καθολική εναρμόνισις του περιεχομένου της αποκαλύψεως και της ουσίας του μυστηρίου της Εκκλησίας προς τας κατά εποχάς μεταβαλλομένας ιστορικάς συνθήκας της εκκλησιαστικής ζωής,... Ούτω διησφαλίζετο η ενότης της Εκκλησίας εν τη ορθή πίστει και τη αγάπη, ου μόνον διά της δογματικής προβολής της ορθής πίστεως, αλλά και διά της εν τη πράξει περιφρουρήσεως αυτής ανοθεύτου εκ των αιρετικών και διά της καθολικής βιώσεως αυτής υπό πάντων των πιστών εν βαθεία μυστηριακή ενότητι και υπερόχω ηθική τελειώσει...εις τον υπέρτατον τούτον σκοπόν της εν Χριστώ σωτηρίας αποβλέπουν οι κανόνες ου μόνον των Οικουμενικών, αλλά και των τοπικών συνόδων και των μεγάλων εκκλησιαστικών πατέρων, ως και η καθόλου ούτως ειπείν κανονικά της Εκκλησίας παράδοσις. Διό και η μόνον επί τη βάσει της προελεύσεως και του θεσπίσαντος οργάνου διαφοροποιήσις και αξιολόγησις του κύρους και της αυθεντίας των*

ιερών κανόνων θα ήτο ου μόνον επικίνδυνος, αλλά και εσφαλμένη... Το κύρος των ιερών κανόνων απορρέει...κυρίως εκ της αυθεντικής σχέσεως των ιερών κανόνων προς το περιεχόμενο της εν Χριστώ αποκαλύψεως... "

Πόσο όμορφα και θεολογικά έθετε το θέμα ο κ. Φειδας! Εξαιρετική η τοποθέτησή του. Αλλά... Μετά από 38 χρόνια "διαφωτίστηκε" κι αυτός και μάλλον πνίγηκε στα "νάματα" της παναιρέσεως του Οικουμενισμού! Τι κρίμα, αλήθεια! Διαβάστε παρακάτω τη θεαματική του μεταστροφή και αναρωτηθείτε τι είναι αυτό το μικρόβιο που παρασύρει και αλλοιώνει το ορθόδοξο φρόνημα;

Δανείζομαι λόγια από την πέννα του εξαίρετου ιερέως π. **Αναστασίου Γκοτσοπούλου** στην κριτική-απάντησή του παραπέμπω στη σελίδα impantokratoros.gr

Όπως μας πληροφορεί ο π. Αναστάσιος, ο καθηγητής έγραψε άρθρο με τίτλο "Το ζήτημα της συμπροσευχής μετά των ετεροδόξων κατά τους ιερούς Κανόνες" και δημοσιεύθηκε στο επίσημο δελτίο του Ορθοδόξου κέντρου του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Σαμπεζύ της Γενεύης "Επίσκεψις" (τεύχ. 699/30-4-09, σελ. 11-33).

Ο κ. Φειδάς, παραθεωρώντας τα όσα διατύπωνε γιά το ίδιο θέμα το 1972, στο παρόν άρθρο υποστήριξε πως "είναι ευνόητον ότι ο ΜΕ' και οι λοιποί σχετικοί Αποστολικοί κανόνες συνδέουν πάντοτε το "συνεύχεσθαι" προς πράξεις συλλειτουργίας ή συνιερουργίας... και συνεπώς η αληθής έννοια των ανωτέρω κανόνων (που απαγορεύουν τη συμπροσευχή με αιρετικούς) αναφέρεται εις μόνην την εύλογον και αυτονόητον απαγόρευσιν της συλλειτουργίας ορθοδόξων κληρικών μετά των ετεροδόξων και όχι βεβαίως εις την συμμετοχήν εθς πάσαν άλλην προσευχήν". Παρατρέχει όμως κανόνες όπως ο ΞΕ' κανόνας των Αγ. Αποστόλων (ή ΞΔ' κατά Ράλλη - Ποτλή), ΛΖ' της Λαοδικείας, Β' Αντιοχείας.

Ο κ. Φειδάς, όμως, έγραφε το 1972 (βλ. υποσημείωση 56, σελ. 34-37) πως *"Ο με' Αποστολικός κανών, ορίζων ότι "επίσκοπος ή πρεσβύτερος ή διάκονος αιρετικούς συνευξάμενος μόνον αφοριζέσθω. Ει δε επέτρεψεν αυτοίς ως κληρικούς ενεργήσαί τι καθαιρείσθω", ως και οι παρεμφερή ορίζοντες ιεροί κανόνες ι', και*

ξδ Αποστολικοί, στ'/θ' /λβ'/λγ' /λδ' / λζ', Λαοδικείας, εθεωρήθησαν ως περιπεσόντες εις αχρησίαν, ένεκα της υπό της εκκλησιαστικής ιεραρχίας των Ορθοδόξων Εκκλησιών ακολουθουμένης σήμεραν διαφόρου εκκλησιαστικής πράξεως εις τας σχέσεις αυτής μετά των ετεροδόξων και σχισματικών Προτεσταντών και Ρωμαιοκαθολικών...

Η σύγχρονος όμως εκκλησιαστική πράξις υπόκειται εις την κανονικήν και εκκλησιολογικήν αξιολόγησιν, προκαλούσα ποικίλας και πολλαπλάς αντιρρήσεις ως προς την κανονικήν αυτής θεμελίωσιν, διό και οι ως άνω κανόνες ου μόνον δεν κατηργήθησαν, αλλά και ρυθμίζουν εθσέτι τας κανονικάς μετά των ετεροδόξων σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Αντίθετος τοποθέτησις έναντι των ως άνω κανόνων θα ωδήγει την Ορθόδοξον Εκκλησίαν εις εσωτερικάς κανονικάς αντιφάσεις ως προς τας σχέσεις αυτής προς τας εξ αυτής μεταγενέστερον αποκοπέϊσας σχισματικάς εκκλησίας, δεδομένου ότι αι προς αυτάς σχέσεις ρυθμίζονται κατ ακρίβειαν επί τη βάσει της θερουμένης ως εις αχρησίαν περιπεσούσης εν λόγω κανονικής παραδόσεως".

Συγκρίνατε τώρα τις δύο τοποθετήσεις του ίδιου προσώπου με διαφορά 38 ετών.

Πριν προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα ας δούμε κάτι σημαντικό. Αναφερθήκαμε παραπάνω στην παρερμηνεία που κάνει ο κ. Φειδάς στον ΜΕ ' Αποστολικό Κανόνα και την μάλλον επιτηδευμένη τεχνική διαχωρισμού της έννοιας του "συνεύχεσθε" σε απλή συμπροσευχή και συλλειτουργική.

Δεν υπάρχει λόγος να αντιτάξουμε επιχειρήματα μιάς και ο π. Αναστάσιος έχει κάνει μιά άρτια και άριστα τεκμηριωμένη κριτική. Μόνο ένα σημείο, γραμματολογικής φύσεως, θα ήθελα να επισημάνω.

Ο κ. Φειδάς έγραφε για τον ΜΕ' Κανόνα πως "επίσκοπος ή...αιρετικοίς συνευξάμενος ΜΟΝΟΝ αφοριζέσθω...".!

Δηλαδή, ακόμα και ΜΟΝΟ η απλή συμπροσευχή, σε αντιδιαστολή με τη συλλειτουργική, κι αυτή αρκεί για να αφορισθεί ο κληρικός. Αρκεί, λοιπόν, και μόνο αυτή για να μας καταδικάσει. Από που, λοιπόν, βγάζει το συμπέρασμα ο καθηγητής ότι επιτρέπεται η συμμετοχή σε άλλου είδους προσευχή, παρά μόνο "βιάζοντας" εννοιολογικά και μόνο τη λέξη "συνεύχεσθαι";

Τέλος, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι η ανωτέρω εννοιολογική

αυθαιρεσία, ένα ακόμη πρόβλημα στην ερμηνεία των ιερών κανόνων, αναδεικνύει το θέμα της μεταβολής της μορφής των κανόνων αναλόγως της εποχής.

Αυτή την αυθαιρεσία είχε πολύ νωρίς επισημάνει ο μακαριστός **π. Γεώργιος Καψάνης** ο οποίος υποστήριζε πως *"το αίτημα περί μεταβολής της μορφής των Κανόνων είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθή ως πρόφασις διά την αλλαγὴν και της δογματικής αληθείας των Κανόνων. Είναι δυνατόν θεολόγοι εχόμενοι φιλελευθέρων τάσεων και μη αναγνωρίζοντες την αποκλειστικότητα της Ορθοδόξου Εκκλησίας...δεχόμενοι μίαν περιεκτικὴν εκκλησιολογίαν, ἤτοι εκκλησιολογίαν μη περιορίζουσιν την αληθὴ Εκκλησίαν εις τα Κανονικά ὅρια της Ορθοδόξου Εκκλησίας να ζητούν την μεταβολή της μισθής Κανόνων τινων, οι οποίοι δεν επιτρέπουν την εξίσωσιν της ημετέρας Εκκλησίας μετά των ετεροδόξων, ἤτις μεταβολή προϋποθέτει την αλλαγὴν και της δογματικής βάσεως. Κατάργησις ἐπὶ παραδείγματι των Κανόνων των απαγορευόντων την συμπροσευχὴν (οικουμενικοί εσπερινοί, δοξολογία κλπ) μαρτυρεῖ και διά την αλλοίωσιν της Ορθοδόξου Εκκλησιολογίας και της Αληθείας διά την οποίαν οι Κανόνες οὔτοι μαρτυροῦν...ἡ αἵρεσις δεν πρέπει ἐπ' ουδενί να αμνηστεύεται, ἀλλ' ουδέ να υπάρχη κοινωνία προσευχῶν ἢ μυστηρίων μετά των αιρετικῶν"*!

Ἔτσι κάπως ὁμως και το ποιμνιο θα ζημιωθεῖ αφού θα ἔχει χάσει την ευκαιρία της ομολογίας ἀλλά και οι αιρετικοὶ θα πιστέψουν ψευδῶς ὅτι κατέχουν την Αλήθεια και συνεπῶς δε θα χρειάζεται να μετανοήσουν.

"Απροετοίμαστοι οι Ορθόδοξοι θεολόγοι;"

Παραπάνω ἐγινε εκτενὴς αναφορά στις δόλιες τακτικές του Βατικανού. Τώρα είναι ἀνάγκη, ὁμως, να αναφέρουμε και ὅλες αυτές τις συμπεριφορές που δυναμιτίζουν την ατμόσφαιρα στους διαλόγους και καθιστὰ ευάλωτη την επιχειρηματολογία των Ορθοδόξων.

Συχνά μας λένε ὅτι στους διαλόγους αυτούς υπερασπίζονται την πίστη και δεν υποχωροῦν σε κανένα σημείο.

Πολύ φοβάμαι πως τα γεγονότα του παρελθόντος - τουλάχιστον -

τους διαφεύδουν.

Συγκεκριμένα, ας δούμε τι αποκάλυπταν σε συγκεκριμένη Έκθεσή τους οι αντιπρόσωποι της Εκκλησίας της Ελλάδος (Μητροπολίτης Περιστερίου κ.κ. Χρυσόστομος και καθηγήτης και νυν πρωτοπρεσβύτερος **π. Θεόδωρος Ζήσης**) σχετικά με τις εργασίες της Μικτής Επιτροπής Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών που είχε πραγματοποιηθεί στην Ορθόδοξη Ακαδημία της Κρήτης (30/5/1984).

Στην Έκθεση ("Ορθόδοξος Τύπος", 5/7/1985) βεβαιώνεται πως "*οι Ορθόδοξοι εκπρόσωποι εις τους διαλόγους παρουσιάζονται τελείως απaráσκευοι και δε συμφωνούν μεταξύ των. Η ασυμφωνία αυτή εκδηλούται πολύ συχνά και καταλαμβάνει το μέγιστον σχεδόν μέρος των συζητήσεων υπό τα χαιρέκακα και ειρωνικά βλέμματα των Ρωμαιοκαθολικών.*

Πολλά Ορθόδοξα μέλη υιοθετούν ρωμαιοκαθολικές απόψεις ως ορθόδοξες, και απορρίπτουν τας μεμαρτυρημένας εν τη ζωή και τη θεολογία της Ορθοδοξίας γνησίας ορθόδοξους θέσεις. Υπάρχουν δε και μέλη, τα οποία υποτιμούν παντελώς την θεολογίαν και τας θεολογικάς διαφοράς και είναι έτοιμα να δεχθούν οτιδήποτε προτείνει η ετέρα πλευρά... Πολλοί θεωρούν τον διάλογο προσωπικήν των υπόθεσιν και βάσει των προσωπικών των γνωριμιών και συμφερόντων καθορίζουν την θέσιν των..." !!!

Και δεν ήταν αυτό κάποιο μεμονωμένο περιστατικό όπως αποδεικνύει το παρακάτω που φτάνει στο σωτήριο έτος 2003.

Προσέξτε εδώ τώρα προχειρότητα και κακώς εννοούμενη μεταστροφή σε σοβαρό ζήτημα μεταξύ των ετών 1988 και 2003.

Πρόκειται για το θέμα της γυναικείας ιερωσύνης.

Ο καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ, π. **Θεόδωρος Ζήσης**, γράφει σχετικά με το Διορθόδοξο Θεολογικό Συνέδριο της Ρόδου (30/10-7/11/1988) με θέμα "Η θέσις της γυναικός εν τη Ορθόδοξω Εκκλησία", απ' όπου επιλέγει τα κάτωθι : "Κατά την κήρυξη των εργασιών του συνεδρίου ο προεδρεύων αυτού Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μύρων Χρυσόστομος τόνισε ότι "σκοπός του συνεδρίου είναι να επιβεβαιώσωμεν με σύνεσιν και προσεκτικότητα το αδύνατον της χειροτονίας των γυναικών εις την ιερωσύνην". Εις τα πορίσματα του Συνεδρίου, συνεχίζει ο π. Θ. Ζήσης, κατοχυρώνεται ως αυτονόητο για την Ορθόδοξο Παράδοση το αδύνατον της χειροτονίας των γυναικών που θεμελιώνεται ως εξής :... α) επί του παραδείγματος του Κυρίου ημών Ιησού

Χριστού,...β) επί του παραδείγματος της Θεοτόκου...γ) επί της Αποστολικής Παραδόσεως... δ) επί τινών θέσεων της Παυλείου διδασκαλίας... ε) επί του κριτηρίου της αναλογίας...".

Στο σημείο αυτό πρέπει να μνημονευθεί η πλούσια επιχειρηματολογία (άνω των 12 θεολογικών επιχειρημάτων συμπεριλαμβάνει και ο Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής μακαριστός Ι. Καρμίρης στο βιβλίο του "Η θέσις και η διακονία των γυναικών εν τη Ορθοδόξω Εκκλησία" (Αθήναι 1978, σελ. 29-46), ενώ εκ των νεωτέρων αξιομνημόνευτη τυγχάνει η παρέμβαση του [Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκίδος κ.κ. Χρυσοστόμου](#).

Συνεχίζει, όμως, ο π. Θ. Ζήσης με τη θλιβερή διαπίστωση ότι "απέναντι στην αδαμάντινη αυτή θέση της Ορθοδόξου Εκκλησίας, έρχονται οι εκπροσωπούντες μόνο τον εαυτό τους, αλλά δυστυχώς καλυπτόμενοι υπό της επισήμου Εκκλησίας, οργανωτές του Διεθνούς Επιστημονικού Συμποσίου της Θεσσαλονίκης (Ιούνιος 2003), να συμπεράνουν στα πορίσματά τους τα εξής εξευτελιστικά και απαράδεκτα : "Σ' ένα ασφυκτικά γεμάτο αμφιθέατρο υπογραμμίσθηκε η ανάγκη αναβάθμισης του ρόλου των γυναικών στις Ορθόδοξες Εκκλησίες, ενώ παράλληλα διαπιστώθηκε η αδυναμία της εναντίον της χειροτονίας των γυναικών θεολογικής επιχειρηματολογίας των Ορθοδόξων"!

Το 1988 το αδύνατο της χειροτονίας των γυναικών θεωρείτο αυτονόητο για την Ορθόδοξο Παράδοση, ενώ το 2003 μετατράπηκε σε "ασθενή επιχειρηματολογία"!!! Τι μεσολάβησε; Ποιά η σκοπιμότητα; Μήπως τα "συγχαρίκια" του Γενικού Γραμματέως του ΠΣΕ κ. Samuel Kobia, ο οποίος τον Μάιο του 2006 στη Γενεύη στην προσφώνησή του προς την Ορθόδοξη Αντιπροσωπεία δήλωσε ευχαριστημένος με την Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος που προώθησε το θέμα της συμμετοχής των γυναικών στη ζωή και μαρτυρία της Εκκλησίας; (www.oikoumene.org/en/resources/documents/general-secretary/visits/archbishop...)

Μήπως γι' αυτό συνεστήθη εκείνα τα χρόνια η Συνοδική Επιτροπή Γυναικείων Θεμάτων;

Περί της Β' Βατικανής Συνόδου και υπογραφής κοινών κειμένων.

Ένα ακόμη κρίσιμο σημείο στις σχέσεις μας με τους Παπικούς, η υπογραφή κοινών κειμένων και ειδικά όταν αυτά εμμέσως αναγνωρίζουν την εγκυρότητα και "αλήθεια" της Β' Βατικανής Συνόδου.

Ένα τέτοιο κείμενο υπεγράφη μεταξύ μας στις 14/12/2006 επί Πάπα Βενεδίκτου ΙΣΤ' και Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Το πρόβλημα εδώ υπήρξε η 3η παράγραφος η οποία κάνει από κοινού αποδεκτή την Β' Βατικανή Σύνοδο η οποία όμως υποβαθμίζει την Ορθόδοξη σε "ελλειμματική" Εκκλησία και προωθεί την αυτο(α)συνειδησία της παπικής ως της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας.

Μάλιστα, στη συγκεκριμένη συνάντηση, ειπώθηκε από τα τότε πλέον επίσημα χείλια πως η πράξη μας αυτή εκπροσωπούσε το σύνολο των Ορθοδόξων Εκκλησιών! Αλλιώς, τι ακριβώς σήμαιναν τα λόγια "Ηρθαμε ως ταπεινοί διάκονοι της Μεγάλης Ορθόδοξης Οικογένειας, γιά να δώσουμε στους Ρωμαιοκαθολικούς αδελφούς μας μαρτυρία της εν ημίν ελπίδος";

Και τι είναι αυτό που υπογράψαμε, γνωρίζουμε;

Συμφωνήσαμε, γιά να αναφέρουμε μόνο 3 κρίσιμα σημεία των αποφάσεων της Β' Βατικανής Συνόδου, ότι :

α) Η Παπική Εκκλησία είναι η μία, αγία, καθολική και αποστολική Εκκλησία διά της οποίας ο άνθρωπος σώζεται, χωρίς να αποκλείεται και η δυνατότητα σωτηρίας και μέσω άλλων Εκκλησιών.

β) Ο Πάπας κατέχει το "πρωτείο" και είναι αλάθητος (παρά τις πολλές "συγγνώμες" αρχής γενομένης απ τον Πάπα Ιωάννη-Παύλο για λάθη του παρελθόντος!)

γ) Η Ουνία αποτελεί το ιδανικό "μοντέλο" γιά την επίτευξη της "ενότητας" μεταξύ μας.

Για να μη παραβλέψω κάτι σημαντικό στην κριτική της υπογραφής του κειμένου αυτού από μέρους των Ορθοδόξων, θα επικαλεστώ τη σχετική μαρτυρία του μακαριστού Μητροπολίτου Περιστερίου κυρού Χρυσοστόμου ("Θεολογία", τομ. 53, Ιαν. - Μαρτ. 1982, τευχ. 1, σελ. 63-90).

Διατύπωνε ο μακαριστός πως "η μυστηριακή κοινωνία προϋποθέτει

απαραιτήτως την εκ μέρους των κοινωνούντων αποδοχήν παντός εν γένει δόγματος της αρχηγόνου Εκκλησίας ως θεμελιακής βάσεως προς επίτευξιν ενότητος μεταξύ αυτών. Σύμφωνα με τη Β' Βατικάνειο Σύνοδο, οι αδελφοί Ρωμαιοκαθολικοί εμμέσως ή αμέσως αφήνουν να νοηθή, ότι η Ορθόδοξος Εκκλησία δύναται να ενωθή μετά της Ρωμαιοκαθολικής δι' ενός είδους ενώσεως ομοίου ή παραλλήλου προς εκείνο, το οποίον υφίσταται μεραξύ αυτής και των εκκλησιαστικών ομάδων των Ουνιτών. Δι' αυτούς το κέντρον βάρους δεν τίθεται εις την αποκατάστασιν της ενότητος της πίστεως, αλλ' εις την πραγματοποίησιν ενός είδους διακοινωνίας, μη υπάρχουσας έτι ταυτότητος εν τη πίστει και τη αληθεία".

ΑΚΟΥΕΙ ΚΑΝΕΙΣ;

Λίγους μήνες μετά την υπογραφή αυτή, οι συνέπειες της υπογραφής του επαίσχυντου κειμένου επιβεβαιώθηκαν όταν σε ανακοίνωση της Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου προς τον Πάπα Βενέδικτο ΙΣΤ', με την ευκαιρία της απαλείψεως από των Διπτύχων του τίτλου του Πάπα "Πατριάρχης της Δύσης", η σεβασμία Ιερά Σύνοδος διαπίστωνε πως "ο σημερινός Πάπας επιμένει εις την εφαρμογήν της Β' Βατικανής Συνόδου, η οποία ενίσχυσε το παπικόν πρωτεϊόν και αλάθητον"!!!

Έχετε καταλάβει τι υπογράψατε κάποιοι κληρικοί και λαϊκοί το 2006;

Να σας θυμίσω μήπως τι εστί Β' Βατικανή Σύνοδος;

Διαβάστε, λοιπόν, τι επισήμαινε ο αείμνηστος Κ. Μουρατίδης (" Η αλήθεια διά τον Θεολογικόν Διάλογον Ορθοδόξων και Παπικών", Αθήναι 1980, σελ. 7)

"ΣΤΗ Β' ΒΑΤΙΚΑΝΗ ΣΥΝΟΔΟ Ο ΠΑΠΑΣ ΠΑΥΛΟΣ Ο ΣΤ' ΔΙΕΚΗΡΥΞΕ: ΗΜΕΙΣ ΛΟΙΠΟΝ Ο ΠΑΠΑΣ, ΟΣΤΙΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩ ΕΝ ΤΩ ΠΡΟΣΩΠΩ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩ ΑΓΙΩ ΑΞΙΩΜΑΤΙ ΜΟΥ ΠΑΣΑΝ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ, ΑΝΑΚΗΡΥΣΣΩ ΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΑΥΤΗΝ ΩΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΝ"!

Ας με συγχωρήσει ο Ρωμαιοκαθολικός Αρχιεπίσκοπος κ. Νικόλαος, αλλά η συνέχεια των διαλόγων και των προθέσεων της Παπικής Εκκλησίας σε σύγκριση με τις ανεδαφικές, υπερφίαλες δηλώσεις του Πάπα διόλου δεν είναι συμβατικές και προδίδουν άγνοια κατ'

επίγνωσιν αν μη και δόλο κατά της δήθεν αδελφής Εκκλησίας των Ορθοδόξων.

Αυτό Αρχιεπίσκοπε κ. Νικόλαε δεν είναι μόνο δική μου κρίσις. Είναι θέσις του μακαριστού Μητροπολίτου Περιστερίου κυρού Χρυσοστόμου ο οποίος έκρουε τον κώδωνα του κινδύνου αλλά, βλέπετε, όταν τα σαράκια κυριαρχήσουν πάνω μας δυσκολευόμαστε να δούμε μπροστά μας. Τι έγραφε, όμως, ο μακαριστός; "... 4) το σύστημα των κοινών κειμένων...δεν προσφέρονται διά τοιαύτην εμπειρίαν και δεν παρέχουν κοινόν έδαφος διά κοινά κείμενα...δύνανται ν αποβούν επικινδύνως παραπλανητικά για το Ορθόδοξον ποιμνιον και την ορθήν κοινήν γνώμην...".

Διερωτάται δε με αγωνία επισκοπική και νόημα ο μακαριστός, "Ποιά θα είναι η εγκυρότης, αξία, βαρύτης, σημασία και σπουδαιότης των τοιούτων μικτών κειμένων άνευ της εγκρίσεως τούτων εκ μέρους των Συνόδων των κατά τόπους Αυτοκεφάλων και Αυτονόμων Εκκλησιών... Ποία Ορθόδοξος Εκκλησία θα προβή εις την έγκρισιν τούτου ή εκείνου του κειμένου συμφωνίας των 2 Επιτροπών και θα προσπαθήση ακολούθως να θέση τούτο εις πρακτικήν εφαρμογήν εις την ζωήν των μελών αυτής πριν ή εκ των προτέρων ίδη τον προσηλυτισμόν, και δη την Ουνίαν καταργουμένην υπό της ετέρας πλευράς;".

Οπότε, μάλλον περιττό ή ανώφελο να ρωτήσω - έτσι, από ενδιαφέρον - αν υπήρξε στην περίπτωση όλων των μικτών κειμένων προεγκρίσεις, θεωρήσεις, συνοδικές αποφάσεις, ενημερώσεις για τις επιπτώσεις που αυτές οι υπογραφές μπορεί να έχουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία και το πλήρωμα αυτής!

Υπάρχει, όμως, και ένα ακόμη πολύ κρίσιμο σημείο το οποίο μπορεί να δώσει το "πάτημα" στον Πάπα για να αυθαιρετεί διαγράφοντας ή αυξάνοντας τα κοινώς αποδεκτά υπογεγραμμένα. Κι αυτό δεν είναι δική μου γνώμη αλλά εμπειρία του μακαριστού κυρού Χρυσοστόμου ο οποίος πολύ έξυπνα εντόπισε τον κίνδυνο. Έγραφε, λοιπόν, πως "οι Ορθόδοξοι, ομιλούντες περί καταρτισμού κοινών κειμένων μετά των μελών της Ρ/Κ αντιπροσωπείας, είναι εκ

των πραγμάτων υποχρεωμένοι να είναι περισσότερο
επιφυλακτικοί εις το εγχείρημα τούτο,...διότι εκ της διδασκαλίας
αυτής ταύτης της Ρ/Κ Εκκλησίας, καθ' ην οι εκπρόσωποι αυτής εν
εκάστω διαλόγω ομιλούσι, συναποφασίζουσι και συνυπογράφουσι
αποφάσεις και έτερα κοινά οικουμενικά κείμενα ΟΥΧΙ ΕΞ
ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΥΤΩΝ, ΑΛΛ ΩΣ ΑΠΛΟΙ ΙΔΙΩΤΑΙ...
Πάσα τυχόν συμφωνία των μελών αυτών (των Επιτροπών) δύναται
ανά πάσα στιγμή να αναιρεθεί δι' αποφάσεως του Πάπα"!!!

Να θυμίσω στο σημείο αυτό την δεσμευτική υπογραφή της
Διακηρύξεως των Βρυξελλών του 2001 από τις 3 μονοθεϊστικές
θρησκείες (γιά τους Ορθοδόξους υπέγραψε τότε ο Παναγιώτατος
Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος). Στην παράγραφο 13α
η Διακήρυξη (Δελτίο "Επίσκεψις" τευχ. 603, 31/12/2001, Άρθρο Β.
Ι. Φειδά "Η Διαθρησκειακή Συνάντηση Κορυφής των Βρυξελλών")
έκανε λόγο γιά μήνυμα συστράτευσης σε "εκπροσώπους των
Μέσων Γενικής Ενημερώσεως, διαμορφωτάς πολιτικής, θεσμούς
της κοινωνίας των πολιτών" χωρίς να εξαιρεί και τους
εκπαιδευτικούς αφού κάνει ιδιαίτερη αναφορά στην Παιδεία. Και
γιά να επιτευχθεί ο στόχος υποδεικνύεται ακολούθως και ο τρόπος.
Δηλαδή, όπως προβλέπει η υπογραφείσα Διακήρυξις, **"τούτο
επιβάλλει την αφαίρεσιν εκ των διδακτικών εγχειριδίων
πασών των δηλώσεων ή αναφορών εις προκαταλήψεις ή
διακρίσεις των θρησκειών, των πολιτιστικών παραδόσεων
και των εθνικών ομάδων"!!!**

**Μήπως ζητηθεί στο μέλλον, βάσει αυτής της Διαξήρυξης
των Βρυξελλών η απαλοιφή όλων των σχετικών με τη
δράση, ύπαρξη, πορεία μέσα στην ιστορία του"
μιαιοφόνου" λαού του Ισραήλ από Μηναιά,
Πεντηκοστάριο, Τριώδιο, Παρακλητική της Εκκλησίας μας;**

**Μήπως η μετατροπή του μαθήματος των Θρησκευτικών σε
συγκρητιστική θρησκευιολογία έχει κάποια σχέση μ' αυτήν ή
το πνεύμα της;**

**Μήπως η αφαίρεση κάποιων εγκωμίων απ' αυτά της Μ.
Παρασκευής που αναφέρονται στον Ισραήλ, από νέες**

εκδόσεις της Αποστολικής Διακονίας έχουν κάποια σχέση μ αυτήν;

Μήπως ο θλιβερός εκείνος "συνωτισμός" της ιστορικού κ. Ρεπούση ή η έκδοση της νέας ανιστόρητης ιστορίας των βαλκανικών κρατών που γράφτηκε "ξανά" από το CDRSEE έχει κάποια σχέση μ' αυτήν;

Μήπως οι νέες αφηρημένες έννοιες ή η αλλοίωση των παλαιών για να χωρέσουν τα σχέδια της μεγάλης επανεκκίνησης, για τις μεσογειακές και όχι μόνο, χώρες όπως "παράτυποι μετανάστες", "ασυνόδευτα ανήλικα", "ανθρώπινα δικαιώματα",.....επινοήθηκαν για να ταιριάξουν στο μήνυμα των Βρυξελλών ότι όλα, όλοι χωρούν παντού;

Επιστρέφοντας στα περί των υπογραφών διαφόρων κειμένων, παρατηρούμε μία σοβαρή διάσταση απόψεων μεταξύ των παλαιών θεολόγων και των συγχρόνων μας με μία δόση θεολογικής ελαφρότητας μάλλον.
Και εξηγούμαι.

Είδαμε παραπάνω τη θέση του μακαριστού Μητροπολίτου Περιστερίου, κυρού Χρυσοστόμου. Ας δούμε και την τοποθέτηση του αιμνήστου δογματολόγου Π. Τρεμπέλα ο οποίος σε απάντησή του προς την εισηγητική έκθεση της Μονίμου Συνοδικής Επιτροπής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος που απεστάλη προς τους τότε ελλογιμοτάτους καθηγητάς των δύο εν Ελλάδι Θεολογικών Σχολών (σχετικά με τη θέση της Εκκλησίας της Ελλάδος έναντι της Οικουμενικής Κινήσεως) διευκρινίζει τα εξής αξιωματικόνευτα.

"Κατ' απόφασιν της εν Ρόδω Γ' Πανορθόδοξου Διασκέψεως, διά την προώθησιν του μετά των ετεροδόξων Διαλόγου χρειάζεται απόφασιν Πανορθόδοξου επιπέδου λαμβανομένη δι' απολύτου ομοφωνίας. Τυχόν δημιουργία δεσμεύσεως εκ μέρους τοπικών Εκκλησιών μετά ετεροδόξων είναι κατάκριτος και απαράδεκτος. Ωσαύτως ενέργειαι προτρέχουσαι (σ.σ. προφανώς και τα κοινά

κείμενα που δεν υπογράφονται κατόπιν Συνοδικής εγκρίσεως!) του Διαλόγου, ή αποφάσεις προσώπων οσονδήποτε υψηλά ισταμένων, ή ακόμη και Συνόδων Τοπικών Αυτοκεφάλων Εκκλησιών μονομερώς λαμβανόμενοι, όχι μόνον δεν γίνονται αποδεκτά εκ μέρους της Εκκλησίας της Ελλάδος, αλλά και θεωρούνται κατάκριτοι... Ζητήματα εφραπτόμενα δογματικών διδασκαλιών δεν επιτρέπεται να χαρακτηρίζονται ως εσωτερικά ζητήματα αυτοκεφάλων Εκκλησιών.

Τα ανωτέρω δεν αφορούν τας θεολογικές επαφάς τας μη πανορθόδοξως αποφασισθείσας. Αύται δύνανται να γίνονται μόνον επί επιπέδου ιδιωτικής πρωτοβουλίας επιστημόνων και άνευ ουδεμιάς δεσμεύσεως διά τας Ορθοδόξους Εκκλησίας".

Γιατί, λοιπόν, υπεγράφη το 2006 κοινό κείμενο με τον Πάπα το οποίο μεταξύ άλλων αναγνωρίζει εκ μέρους της Εκκλησίας της Ελλάδος (3η παράγραφος) τις αποφάσεις της Β' Βατικανής Συνόδου η οποία προσβάλλει ευθέως το εκκλησιολογικό - και όχι μόνο - δόγμα της Εκκλησίας μας;

Στον αντίποδα των παραπάνω τοποθετήσεων η εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ.κ. Χρυσοστόμου ο οποίος υποστηρίζει πως :

"Τα κείμενα αυτά, ως μία πρώτη συγκλίνουσα έκφραση της παραδεδομένης κοινής αποστολικής και συνοδικής πίστης και παράδοσης, αποτελούν την αναγκαία προϋπόθεση για την οποιαδήποτε μορφή αποκατάστασης της εκκλησιαστικής ενότητας, και εξαιτίας ακριβώς της εκκλησιολογικής τους σπουδαιότητας τίθενται ad referendum προς τας κατά τόπους Ορθοδόξους Εκκλησίας, και υπό την αίρεσιν ή την έγκριση και των αντιστοίχων Ι. Συνόδων της Ιεραρχίας των,...με τον τρόπο αυτό...αποκλείεται κάθε μορφή θεολογικής υπέρβασης ή συγκρητιστικής αυθαιρεσίας... "!!!

Να θέσω κάποια ερωτήματα με σεβασμό προς το πρόσωπο και το σχήμα του Σεβασμιωτάτου.

Τι ακριβώς εννοεί (Περ."Εκκλησία", τευχ. 3, Μάρτιος 2006, Αρχιμ. Χρυσοστόμου Σαββάτου "Παρατηρήσεις επί των πορισμάτων του

Διορθοδόξου Θεολογικού Συνεδρίου με θέμα : "Οικουμενισμός, Γένεση, Προσδοκίες, Διαψεύσεις", σελ. 205-208) όταν αναφέρεται σε **"συγκλίνουσες εκφράσεις της παραδεδομένης κοινής αποστολικής και συνοδικής πίστης και παράδοσης"**;

Στα κοινά κείμενα που ανευθυνουπεύθυνοι "ιδιώτες" (;)

υπογράφουν, οι εκφράσεις συγκλίνουν σε μία "παραδεδομένη" κοινή αποστολική και συνοδική πίστη και παράδοση;

Μήπως, εκτός από την κοινή αποστολική πίστη αποδίδει και αποστολική διαδοχή στον Πάπα;

Και "συνοδική πίστη"; Δηλαδή, οι παπικοί δέχονται τις αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων; Και τότε γιατί δεν συμμορφώνονται στα θέματα των ενδοτριαδικών σχέσεων;

Επίσης, τι προηγείται σε έναν θεολογικό διάλογο; Η επίλυση των σοβαρών διαφορών μεταξύ μας ή τα κοινά κείμενα;

Επίσης γράφει : "Τα κείμενα αυτά...αποτελούν την αναγκαία προϋπόθεση για την οποιαδήποτε μορφή αποκατάστασης της εκκλησιαστικής ενότητας"!

Δηλαδή; Θέτουν τα όρια και τους όρους για περαιτέρω διαπραγμάτευση; Δηλαδή, στην υπογραφή του κειμένου του 2006 μεταξύ Βατικανού και Εκκλησίας της Ελλάδος, η Εκκλησία μας σύρθηκε να υπογράψει την έμμεση έστω αποδοχή της Β' Βατικανής Συνόδου; Ως τί; Ως όρο για τη συνέχιση της "αποκατάστασης" της ενότητας των Εκκλησιών μας;

Και τέλος, υποστηρίζει ότι τα υπογεγραμμένα αυτά κοινά κείμενα τίθενται υπό την αποδοχή ή απόρριψη των αντίστοιχων Συνόδων της Ιεραρχίας των για να αποφευχθούν έτσι οι συγκρητιστικές αυθαιρεσίες και οι θεολογικές υπερβάσεις.

Ώστε, η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος, δηλαδή 80 αρχιερείς, συμφώνησαν με την αποδοχή της Β' Βατικανής Συνόδου; Αν ναι, έχουμε σοβαρότατο πρόβλημα.

Το ίδιο θέμα έχουμε και σε άλλες σοβαρές εκκλησιαστικές, και μη, καταστάσεις και μάλιστα χωρίς την υπογραφή κοινών κειμένων.

Όπως ακριβώς έγινε το 2001 με την έλευση του Πάπα στην Ελλάδα. Θυμηθείτε την πληροφορία που μας είχε δώσει λίγο μετά την επίσκεψη εκείνη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου

και Αγ. Βλασίου κ.κ. Ιερόθεος ("Εκκλησιαστική Παρέμβαση", Νοέμβριος 2001, σελ. 6, 11), σύμφωνα με την οποία **"το θέμα αυτό έπρεπε να το αντιμετωπίσει η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος... Είναι γνωστόν ότι η Ιεραρχία δε συνήλθε..."!** Προ της υπογραφής κοινών και δεσμευτικών κειμένων ή μετά απ' αυτά επιλαμβάνεται η Ιεραρχία; Κάποια απόφαση μπορείτε να μας κοινοποιηθεί γιά να αντιληφθούμε το σκεπτικό και τις διαδικασίες;

Ένα ακόμη τελευταίο πρόβλημα θα ήθελα να σχολιάσω σχετικά με όλες αυτές τις συναντήσεις στα πλαίσια των θεολογικών διαλόγων. Αφορά στην, μάλλον, υποκριτική διάθεση των δύο πλευρών να αντιμετωπιστούν δήθεν κοινά κοινωνικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά προβλήματα.

Σχετικά με το θέμα διαβάζουμε σε ενημερωτικό φυλλάδιο της **I. M. Παρακλήτου** πως "οι Οικουμενιστές διατείνονται ότι τα ποικίλα σύγχρονα προβλήματα...οφείλουν να μας ενώνουν...ωστόσο η από κοινού με τους αιρετικούς αντιμετώπισή τους παρουσιάζει τα εξής μειονεκτήματα :

α) η φωνή της Ορθοδοξίας χάνει τη διαύγειά της και αδυνατεί να κοινοποιήσει στο σημερινό άνθρωπο το δικό της μοναδικό τρόπο ζωής που είναι θεανθρωποκεντρικός σε αντίθεση με τον ανθρωποκεντρικό τρόπο ζωής των ετεροδόξων,
β) η Εκκλησία υποκύπτει στον πειρασμό της εκκοσμικεύσεως, χρησιμοποιώντας στο κοινωνικό της έργο κοσμικές πρακτικές των άλλων ομολογιών σε βάρος του σωτηριολογικού της μηνύματος,
γ) ο Ορθόδοξος πιστός βλέποντας τους ετεροδόξους να συνεργάζονται με τους εκκλησιαστικούς τους ποιμένες, αποκομίζει την εσφαλμένη εντύπωση ότι ανήκουν κι αυτοί στην Εκκλησία του Χριστού, παρά τις δογματικές διαφορές.

Τέλος, επισημαίνεται στο φυλλάδιο πως οι κλιματικές ευαισθησίες όπως αφορισμοί, διακηρύξεις, συμφωνίες, δακρύβρεχτες εισηγήσεις, ως και οι "ευλογίες" των υδάτων του Αμαζονίου υπό πολλών ταυτοχρόνως ηγετών θρησκειών, δεν αποφέρουν τίποτα περισσότερο από χαρακτηρισμούς όπως "πράσινος", και αρκετή δημοσιότητα"!!!

Αλήθεια, αυτές όλες οι "ευλογίες" που αφειδώς

προσφέρονται και ως "αλογίες" αφού κάποιες προέρχονται από θρησκευτικούς ηγέτες (όπως του Ινδουισμού) που λατρεύουν δαιμόνια, πόσο μπορούν να θεραπεύσουν την συνωδίνουσα φύση; Ξεχνάμε ότι η κατάσταση της "συνωδίνης" ξεκινά από το γεγονός ότι ο άνθρωπος ζει εν τη οδύνη της απομάκρυνσής του και τελικά της άρνησης του Θεού-Δημιουργού; Δεν είναι, συνεπώς, λογικό η επιστροφή της φύσης στη δική της "κανονικότητα" να φιλτράρεται μέσα από τη δική μας επιστροφή σε υγιή κοινωνία με τον Θεό και Πλάστη μας; Και όπως σοφά αναφέρει ο [σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδας κ.κ. Χρυσόστομος](#). Η θεραπεία θα έρθει μόνο μέσα από την Ορθόδοξη θεολογία και πρακτική: **«Ἡ λύση προσφέρεται καὶ θὰ πρέπει νὰ ἀναζητηθεῖ στὸ λειτουργικὸ, εὐχαριστιακὸ καὶ ἀσκητικὸ ἦθος τῆς Ὁρθόδοξης παράδοσης. Αὐτὴ καὶ μόνον εἶναι ἡ ὥρα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ ἀληθινὰ σωστικὴ ὥρα τῆς γῆς!»**.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου σχολιάζει σχετικά ("Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς ως αγιορείτης", Β' Έκδ. Ι. Μ. Γενεθλίου της Θεοτόκου, 1996, σελ. 350 κεξ) : "η άκτιστη Χάρη που έρχεται στην ψυχή του ανθρώπου διαπορθμεύεται και στο σώμα και στη συνέχεια μεταβιβάζεται και στην άλογη δημιουργία. Έτσι, όλη η κτίση δέχεται τα ευεργετικά αποτελέσματα της θεώσεως του ανθρώπου. Γι' αυτό, όπως η πτώση του ανθρώπου είχε και κοσμολογικές προεκτάσεις, κατά τον ίδιο τρόπο και η αναγέννηση και θέωση του ανθρώπου έχει παγκόσμιες και κοσμολογικές διαστάσεις"!

Αυτή είναι η μόνη αληθινή οικολογία. Η πορεία του ανθρώπου προς την κατά χάριν θέωση.

Περί Αγάπης, "Διαλόγου της Αγάπης" και Ζήλου

Στις μέρες μας πολύς λόγος γίνεται για την αγάπη. Μιά περίεργη αγάπη που συχνά δεν έχει παρά ελάχιστη σχέση ή και μηδαμινή με

την αληθινή αγάπη που όπως μας διδάσκει η Εκκλησία μας δεν χωρίζεται της αληθείας.

Αυτή η παραφροσύνη, γνωστή και ως "αγαπολογία", δημιουργεί εσφαλμένες εντυπώσεις στους αγαπώμενους και αλγεινή εικόνα στο πλήρωμα της Εκκλησίας, όταν το θέμα ή τα πρόσωπα σχετίζονται άμεσα μ αυτήν.

Ένα παράδειγμα από τα πολλά είναι οι διαχριστιανικοί και διαθρησκειακοί διάλογοι, στους οποίους οι ορθόδοξοι θεολόγοι επικαλούμενοι την δυσκολία κατανόησης των δογματικών αληθειών μας, επιδίδονται σε μία άκρατη "αγαπολογία" που τελικά σχετικοποιεί τα δόγματα και θέτει σε κίνδυνο την πίστη μας αλλά και "θολώνει" τα νερά για τους ετερόδοξους οι οποίοι τελικά αντί να επιστρέφουν στην μόνη αληθινή Εκκλησία που είναι η Ορθοδοξία, παραμένουν στην πλάνη τους, ενίοτε προσπαθώντας να συγκλίνουν σε επί μέρους δευτερεύοντα στοιχεία αρκούμενοι στην παρεξηγημένη "αγάπη" μας με την ιδέα ότι βαδίζουν σε ένα απ' τα μονοπάτια που οδηγούν στην ουράνια βασιλεία. Οδηγεί, λοιπόν, η παρεξήγηση αυτή στην αίρεση του Οικουμενισμού.

Απ' την άλλη πάλι, συχνά βιώνουμε το αντίθετο άκρο του ζηλωτισμού που οδηγεί σε ακρότητες που θίγουν την Εκκλησία μας και δημιουργούν πολύ αρνητική εντύπωση στους συμμετέχοντες στους διαλόγους.

Ας δούμε, όμως, παρακάτω κάποιες θέσεις της Εκκλησίας μας για να διαπιστώσουμε ποιός είχε αληθινή αγάπη για τους αντιφρονούντες, τους αιρετικούς, τους αμαρτωλούς. Ο Κύριος, οι Άγιοι, η Παράδοσή μας ή οι σημερινοί θεολόγοι που φωνασκούν υπέρ μιάς άκριτης "αγαπολογίας" που φτάνει στο μεθόριο των δογματικών μας αληθειών;

- Ο Κύριός μας δεν απηύθυνε τα φοβερά "ουαί" εναντίον των Φαρισαίων και Γραμματέων, αποκαλώντας τους "όφεις", "γεννήματα εχιδνών", "υποκριτές", "μωροί", "οδηγοί τυφλοί", "τάφοι κεκονιαμένοι"; (Ματθ. κγ' 13 κ. εξ)
- Ο άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος δεν αποκάλεσε και αυτός τους Φαρισαίους και Σαδδουκαίους "γεννήματα εχιδνών"; (Ματθ. γ' 7)
- Ο Απόστολος Πέτρος δεν συνιστά στους πιστούς να αποφεύγουν

τους ψευδοπροφήτες και ψευδοδιδασκάλους (Β' Πετρ. β κεφάλαιο) και τους "εμπαίκτες" και να διέρχονται τη ζωή τους "εν αγίαις αναστροφαίς και ευσεβείαις"; (Β' Πετρ. γ', 11)

- Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης, ο απόστολος και κήρυκας της αγάπης, δε λέει για τους αιρετικούς και πλάνους ότι δεν πρέπει να δεχόμαστε στα σπίτια μας, αλλά ούτε να τους χαιρετούμε, διαφορετικά γινόμαστε κι εμείς σαν αυτούς; (Β' Ιωάννη α' 10) ή ότι οι πλανεμένοι λογίζονται ως αντίχριστοι; (Α' Ιωα. β', 18, 22)

- Ο Απόστολος Παύλος δεν κράτησε αυστηρή στάση προς τον Ιουδαίο ψευδοπροφήτη και μάγο Ελύμα όταν απευθυνόμενος προς αυτόν είπε : " Ώ πλήρης παντός δόλου και πάσης ραδιουργίας, υιέ διαβόλου,...Και νυν ιδού χειρ Κυρίου επί σε, και έση τυφλός μη βλέπων τον ήλιον άχρι καιρού"; (Πραξ. ιγ' 8-11)
'Η μήπως δεν τους χαρακτήρισε λύκους βαρείς (Πραξ. κ' 29) και υιοί οργής; (Εφεσ. β', 3)

- Ο άγιος Πολύκαρπος Σμύρνης δεν αποκάλεσε τον αιρετικό Μαρκίωνα "πρωτότοκο του Σατανά";

- Ο αββάς Θεόδωρος της Φέρμης δεν συνιστά να συναναστρεφόμεστε με αμαρτωλούς και να τους βοηθούμε, ενώ αν κάποιος πέσει σε αίρεση και δεν τον πείσουμε να την αποβάλλει, να κόψουμε γρήγορα κάθε σχέση μαζί του γιατί κινδυνεύουμε να βυθισθούμε μαζί του στο βόθρο;

- Ο αββάς Ποιμήν δεν είναι που όταν διαπίστωσε ότι κάποιοι επισκέπτες του κελλιού του ήταν αιρετικοί, ούτε συζήτησε μαζί τους, αλλά είπε στο μοναχό που είχε το διακόνημα της φιλοξενίας να τους δώσει να φάνε για την εντολή της αγάπης και ύστερα να τους στείλει στο καλό;

- Μήπως δεν είναι αληθές ότι όταν κάποιοι επισκέπτονταν τον αββά Σισσώη στο όρος του αγίου Αντωνίου, όταν εγκαταστάθηκαν στο όρος αιρετικοί Μελιτιανοί σταμάτησαν να επισκέπτονται τον αββά Σισσώη για να μη τύχει και συναντήσουν τους αιρετικούς;

- Ο άγ. Εφραίμ,...στο έργο του "Κατά Πεύσιν και Απόκρισιν" δεν έδωσε την παρακάτω απάντηση στο ερώτημα πως συμβιβάζεται το μίσος εναντίον των αιρετικών προς την εντολή "οι μισήσεις πάντα άνθρωπον";

Δε λέει ο Άγιος πως : "Τους αιρετικούς, ως βλασφήμους και εχθρούς του Θεού, η Γραφή ουκ ωνόμασεν ανθρώπους, αλλά κύνας και λύκους και χοίρους και αντιχρίστους,...Τούτους ουκ ου χρη αγαπάν, ουδέ συνδουάζειν, ουδέ συνεύχεσθαι, ουδέ συνεσθίειν, ουδέ λαμβάνειν εις οίκον, ουδέ χαίρειν λέγειν αυτοίς. Ίνα μη των πονηρών αυτών έργων κοινωνήσωμεν... "; (Πρωτοπρ. Θεοδώρου Ζήση," Τα όρια της Εκκλησίας - Οικουμενισμός και Παπισμός", Εκδ. Βρυέννιος, Θεσσαλονίκη 2004, σελ. 236 κ.εξ.)

- Μήπως ο άγιος Επιφάνιος Κύπρου δεν χρησιμοποιούσε βαρύτερες εκφράσεις για τις αιρέσεις και τους αιρετικούς χαρακτηρίζοντάς τους "ιούς, δηλητήρια, ερπετών αινίγματα, χαμαιλέοντα πολύπουν, δυσοσμίαν πνέοντες, σοφισταί και των λόγων διαστροφείς, πεπωρομένοι, ηλιθίως λέγοντες, κενόδοξοι, φρενοβλάβεια, θεήλατοι, φαντασμένοι, εσφαλμένες διάνοιες, Κυριοκτόνοι,..." κλπ; (Αρχιμ. - νυν Επισκόπου Καρπασίας- Χριστοφόρου Τσιάκκα, "Όρθοδοξία και Αίρεση κατά τον Άγιον Επιφάνιον Κύπρου", Εκδ. Ι. Μ. Τροοδιτίσσης, Λευκωσία-Κύπρος 2000, σελ. 102-113).

Ο Κύριος και όλοι αυτοί οι Άγιοι και πολύ περισσότεροι που δεν μνημονεύονται εδώ υπήρξαν άνθρωποι χωρίς αγάπη, μισαλλόδοξοι και ζηλωτές φονταμενταλιστές σε αντίθεση με τους σημερινούς θεολόγους που ξεχειλίζουν από αγάπη;

Πότε έβαλαν οι Άγιοι την αγάπη πάνω απ' την αλήθεια;
Αλλά, δυστυχώς, οι αυθαίρετες ερμηνείες και παρερμηνείες των κανόνων και των πατερικών θεόπνευστων θέσεων κακά κρατεί. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα όσα ακούστηκαν από χείλη αρχιερέως στο θεολογικό συνέδριο που έγινε το 1996 και αφιερώθηκε στα 150 έτη από της γεννήσεως του αγ. Νεκταρίου. Εκεί, αρχιερέας-εισηγητής (Πρακτικά Διορθοδόξου Θεολογικού Επιστημονικού Συνεδρίου, Αίγινα 21-23/10/1996, Αθήναι 2000, Μητροπ. Νικοπόλεως Μελετίου ["Ο Άγιος Νεκτάριος και η στάσις](#)

[του έναντι των αιρέσεων και των σχισμάτων](#)", σελ. 347-357)

βασίζομενος στη διδασκαλία του αγίου Νεκταρίου (στο έργο του "Ποιμαντική") τόνισε μεταξύ άλλων τα εξής : "Α) Ο Άγιος Νεκτάριος λέγει πως ο επίσκοπος οφείλει να εμμένη αείποτε εν ταις ηθικαίς του ιερού Ευαγγελίου αρχαίς... Τις ηθικές αρχές αυτές του Ευαγγελίου δεν έχει κανένας δικαίωμα να τις παραβαίνει. Ούτε δήθεν λόγω δογματικών διαφορών καθώς το δόγμα δεν καταπολεμεί την αγάπην".

Εδώ διαπιστώνουμε πως ο Σεβασμιώτατος ταυτίζει - αυθαίρετα κατά την άποψή μου - την έννοια της αγάπης με αυτήν της ανάγκης για διάλογο με την ετεροδοξία. Δεν προσδίδει σ αυτήν σχεδόν καθόλου την έννοια που υποστηρίζει, όπως μνημονεύσαμε παραπάνω, ο αββάς Ποιμήν.

Αγάπη δείχνουμε πάντοτε οι Ορθόδοξοι προς όλους όσους μας χρειάζονται. Αυτό, όμως, δε σημαίνει ότι πρέπει και διαρκώς να συνδιαλεγόμαστε μαζί τους, ειδικά όταν αυτοί αντί να επιδεικνύουν το ελάχιστο έστω ενδιαφέρον για την μία Αλήθεια, ενεργούν ύπουλα και υποκριτικά (βλ. Ουνία) χωρίς την παραμικρή ουσιαστική υποχώρηση (πρωτείο, φιλιόκβε).

Και συνεχίζει ο μακαριστός Σεβασμιώτατος κυρός Μελέτιος επισημαίνοντας κάτι το οποίο μάλλον κρίνει άστοχα. Γράφει πως "Μερικοί σύγχρονοί μας δεν συμφωνούν... Και τους αγαπάμε! Και προσευχόμεθα γι αυτούς λένε, όμως άλλο αγάπη και άλλο επικοινωνία. Η τοποθέτηση αυτή τον άγιο Νεκτάριο δεν τον ευρίσκει σύμφωνο γιατί η αγάπη ουδέποτε χάριν δογματικής τινος διαφοράς πρέπει να θυσιάζεται... Ο μη αγαπών τους ετεροδόξους επίσκοπος ο μη και υπέρ αυτών εργαζόμενος, από ψευδούς κινείται ζήλου και εστερημένος εστίν αγάπης"!!!

Με άλλα λόγια, τονίζει ο εισηγητής, γιά τον άγιο Νεκτάριο, εκείνοι που αρνούνται την επικοινωνία με τους αιρετικούς ή σχισματικούς, είναι πλανεμένοι και έχουν "ζήλον ου κατ επίγνωσιν". Μάλιστα, είναι τόση η σύγχυση του μακαριστού, που παρακάτω τους χαρακτηρίζει και "μαθητές του Διαβόλου"!!!

Και αναρωτιέμαι, δικαίως πιστεύω, αφού πρέπει να βρισκόμαστε σε συνεχή διάλογο αγάπης με τους αιρετικούς και σχισματικούς, και ειδικά εκείνος ως επίσκοπος, γιατί ποτέ δεν ξεκίνησε όπως με τους

αιρετικούς Παπικούς, ένας διάλογος αγάπης και διαρκείας προκειμένου να επιλυθεί το παλαιοημερολογιτικό ζήτημα;

Εδώ, για τους αδελφούς μας τους ΓΟΧ δεν περισσεύει απ' τους Λατίνους και λοιπούς ετεροδόξους λίγη αγάπη;

Επιπλέον, ισχυρίστηκε ο μακαριστός ότι ουδέποτε θυσιάζεται η αγάπη λόγω δογματικών διαφορών. Που ακριβώς στηρίζεται αυτό; Στην ΚΔ; Στην ΠΔ; Στην Παράδοση;

Και πώς ακριβώς νοείται η αγάπη προς τους ετεροδόξους και αλλοθρήσκους; Με συμπόσια, συνέδρια, αβραμιαίες φιλοξενίες, ξεναγήσεις στα αξιοθέατα, κοινά κείμενα, συμπροσευχές και γιορτούλες με παπαδίνες και επισκοπίνες;

Ή μήπως με την διάδοση των ευαγγελικών αληθειών, με διαλόγους "αγάπης εν αληθεία" (Α' Ιωα. γ' 18, Β' Ιωα 1) και αληθεύοντες εν αγάπη (Εφεσ. δ' 15);

Μήπως το ενδιαφέρον για τη μεταστροφή των αιρετικών στη μόνη ορθή πίστη και ο πόνος και η προσευχή για την άρνησή τους είναι η αληθινή αγάπη για τους αδελφούς μας αυτούς;

Και κάτι ακόμη. Γράφει ο μακαριστός για το καθήκον των επισκόπων να "εργάζονται" και για τους ετεροδόξους. Τι σημαίνει η λέξη "εργάζονται"; Σημαίνει ατελείωτους διαλόγους με μη αμοιβαίες υποχωρήσεις, συμπόσια, λουκούλεια γεύματα χάριν της φιλοξενίας, με συμπροσευχές και κείμενα ή μήπως η κατήχησή και η επιστροφή τους;

Γιατί δεν ανακάλεσε ο συγκεκριμένος εισηγητής-επίσκοπος τον ργκ' κανόνα της Καρθαγένης που προβλέπει την απομάκρυνση του Επισκόπου εκ της επισκοπής του αν αμελεί να κατηχήσει και επιστρέψει στην Εκκλησία τους αιρετικούς; (βλ. και νη' των Αγ. Αποστόλων)

Κατόπιν, οφείλουμε να επισημάνουμε ένα ακόμη δυσχερές πρόβλημα που έθεσε ο μακαριστός εισηγητής και έχει να κάνει με την μονοσήμαντη αντιμετώπιση του ζήλου από όσους κατά καιρούς βάζουν κατά των μη δεχόντων a priori τις μονόπλευρες ερμηνείες των οικουμενιστών και...συγγνώμη, των "αγαπούληδων".

Ας δούμε, λοιπόν, τι διδάσκει ο άγιος Νεκτάριος για τους καλώς εννοούμενους ζηλωτές της πίστεως μέσα από το βιβλίο που εξέδωσε ο Άγιος το 1890 σχετικά με την Ανεξιθρησκεία (Ευγενίου Βουλγάρεως, "Σχεδιάσμα περί της Ανεξιθρησκείας", υπό Αγίου Νεκταρίου Κεφαλά, Μητροπολίτου Πενταπόλεως, Εκδ. Ν. Παναγόπουλος, Αθήναι 2000).

"Θέλομεν τον Ανεξιθρησκον ζηλωτήν ευσεβείας, διά να μην τον έχωμεν αδιάφορον. Ο αδιάφορος δεν πάσχει...εις τι να επιδείξη την αυτού ανοχήν;... Ο τοιούτος είναι άθρησκος... Η ανεξιθρησκεία διά να είναι μία αρετή πρέπει να πατή και αυτή εις το μέσον...από την υπερβολήν και από την έλλειψιν... Υπερβολή ανεξιθρησκείας η του ζήλου έλλειψις, έλλειψις η του ζήλου υπερβολή".

Άρα ο ζήλος από μόνος του δεν είναι κάτι κακό όπως συχνά χρησιμοποιείται αλλά κακό είναι το άκρο της έλλειψης ζήλου ή ο υπερβολικός ζήλος. Και όπως μιλούμε για "κατ επιγνώσιν" και "ου κατ επιγνώσιν" ζήλο, έτσι οφείλουμε να θυμόμαστε και την παντελή έλειψη ζήλου ως αρνητικό στοιχείο των πράξεών μας.

Στη συνέχεια διαβάζουμε για τον εν επιγνώσει ζήλο τα εξής :
"Θέλομεν λοιπόν τον Ανεξιθρησκον ζηλωτήν εν επιγνώσει... Ο ζήλος ο υπέρ της πίστεως χρέος και έργον και αγώνισμα υποτίθεται να έχη την μεταχείρισιν μόνων εκείνων των μέσων, τα οποία προς υπερασπισμόν της θρησκείας αυτή η πίστις συγχωρεί, και την αποχήν εκείνων, τα οποία αυτή η πίστις δεν επιτρέπει...

Αυτά δε ποία είναι; Το κήρυγμα, η ακριβής και καθαρά των ενθέων δογμάτων διδασκαλία και έκθεσις, αι προς Θεόν εκτενείς της Εκκλησίας ευχαί και ικεσίαι, η ίδια και ειλικρινής μετάνοια αυτού του διδάσκοντος, η θεοφιλής ζωή και ενάρετος πολιτεία, η άγρυπνος κατά πάντα προσοχή και επίπονος προθυμία, η επιμονή και συνέχεια της προτροπής και διδασκαλίας πότε εις το γλυκύτερον κλίνουσα και πότε, όταν η χρεία το καλέση, εις το αυστηρότερον, αι ποιναί κατά των απειθών (ενν. επί θεμάτων πίστεως και όχι απειθών προς τις οδηγίες των επισκόπων-ιδίως όταν αυτές οδηγούν στην παντελή έλλειψη του ζήλου), η ακοινωνησία, ο αφορισμός,...

Έχει καμμία σχέση αυτός ο κατ' επίγνωσιν ζήλος με αυτό που εκσφενδονίζουν οι "αγαπούληδες" ως κατηγορία κατά των υγιαινόντων τη πίστει και ευλαβεία ζηλωτών; Ή ποιά η σχέση αυτού του ζήλου με τους διαλόγους της αγάπης;

Τα θεραπευτικά μέσα που διαθέτει η Εκκλησία μας, η οποία δεν μπορεί να αγαπά λιγότερο από μας, ίσως φαίνονται σκληρά και διαιρούντα και απομακρύνοντα εμάς από τους ετεροδόξους αδελφούς, αλλά για την Εκκλησία αυτά υπηρετούν την θεραπευτική της αγωγή.

Σύμφωνα με την σύγχρονη "αγαπολογία" πως θα ακουγόταν η παρακάτω φράση: "όταν τα ήπια μέσα δεν αρκούσι, αντικαθίστανται τα στυπτικά και πληκτικά και δριμέα, και το πυρ αν θέλης, και ο σίδηρος. Αλλά σίδηρος όπου νύττει χωρίς να σφάξη, αλλά πυρ όπου καίει χωρίς να κατακαύση...". **Ποιά είναι όλα αυτά τα μέσα της αγάπης της Εκκλησίας;**

Διαβάζουμε σχετικά στη σελ. 12, : "Ίδού της Ανοχής οι κανόνες...ήμερα και ανώδυνα, η απαθής και ειρηνική της εκείνου κακοδοξίας έκθεσις, ο απλούς και ακέραιος λόγος της των Γραφών και των Πατέρων διδασκαλίας, η μετά αγάπης παραινεσις, η μετά πραότητος συμβουλή, η μετά ελέους υποθήκη, τα από καρδίας εκχεόμενα υπέρ αυτού δάκρυα.

Ίατρικά στυφότερα και αυστηρότερα, ο πεπαρρησιασμένος ζήλος, ο ανυπόκριτος και απερικάλυπτος έλεγχος, η εμβριθής επίπληξις, η μετά δεινοπαθείας επιτίμησις, η μετά διαμαρτυρήσεως απειλή, και η των εκκλησιαστικών κανόνων και ποινών παράστασις.

Ακολουθως, υπόλοιπον μένει η εγκατάλειψις του σκληροτραχήλου, και η απόγνωσις και τελευταίον βη απ' αυτού αποτροπή και αποχώρησις ως από μιарού και βεβήλου, και η αποκοπή από του της Εκκλησίας σώματος, ως μέλους ήδη νεκρωμένου και σεσηπότος, διά να μη φθάση να μεταδώση της λύμης και της παραφθοράς και εις τα λοιπά μέλη τα υγιαίνοντα. Τούτο όμως το έσχατον πάντοτε είναι ανάγκη να ευρίσκεται ενωμένον με τα σπλάχνα μιάς φιλανθρώπου και συμπαθούς διαθέσεως".

Τα συμπεράσματα δικά σας.

Στο σημείο αυτό και πριν κλείσει κι αυτή η ενότητα είναι σημαντικό να διατυπωθούν κάποιες αλήθειες που πολύ

εύκολα παραβλέπονται στους διαλόγους της" "αγάπης".

1) Ο κάθε διάλογος πρέπει να έχει όρια. Τα όρια αυτά οφείλουν να συμπίπτουν αδιαπραγμάτευτα με τις δογματικές αλήθειες της ορθόδοξου πίστεως. Και να μη μένουν σε αβροφροσύνες και επίπλαστες υποκριτικές συμπεριφορές.

Ο άγιος **Ιωάννης ο Χρυσόστομος** ως θεόπνευστος ερμηνευτής διευκρινίζει πως (PG 54, 623) : "αγάπην δείκνυσι γνησίαν, ου κοινωνία τραπέζης, ουδέ πρόσρησις ψιλή, ουδέ κολακεία ρημάτων, αλλά το διορθώσαι και σκοπήσαι το συμφέρον του πλησίον, το τον πεπτωκότα διαναστήσαι".

2) Ο μακαριστός γέροντας π. **Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος** στηριζόμενος στο πιό πάνω χωρίο του αγ. Ιωάννου διατύπωνε την αλήθεια, που συστηματικά παραβλέπεται, ότι "διάλογος αληθείας εν αγάπη διά τον ορθόδοξον σημαίνει, διαλέγομαι μετά τινος ετεροφρονούντος, εξ αγάπης προς αυτόν, ίνα καταδείξω αυτόν που άστοχεί περί την αλήθειαν και πώς θα οδηγηθή εις αυτήν... Ο σκοπός του Ορθοδόξου θα είναι πάντοτε η άνευ συμβιβασμών και υποχωρήσεων κατάθεσις της μαρτυρίας αυτού περί της αληθείας και η αταλάντευτος εμμονή εις αυτήν!... αν η αλήθεια δεν γένηται δεκτή, απέρχεται εν θλίψει υποτονθορύζων το "κρείπτων επαινετός πόλεμος ειρήνης χωριζούσης"... ". (Αρχιμ. Επιφανίου Θεοδωροπούλου," Τα δύο άκρα : Οικουμενισμός και Ζηλωτισμός, Εκδ. Ιερού Ησυχαστηρίου Κεχαριτωμένης Θεοτόκου Τροιζήνος, Β' Έκδοση, Αθήναι 1997, σελ. 40-41).

3) Ο μακαριστός καθηγητής Κ. **Μουρατιδης** υπογράμμισε πριν πολλά χρόνια σημαντικά σημεία για τον κατ' ευφημισμόν "Διάλογο της αγάπης" γράφοντας πως "είναι ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΑΙΡΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΥΣ...

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΕΧΑΛΚΕΥΘΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ...

Κορυφαίοι Ορθόδοξοι εκήρυτταν αδίστακτα γυμνή τη κεφαλή ότι οι θείοι και ιεροί κανόνες είναι ανθρώπινα κατασκευάσματα ανοησιών και μίσους, τα δε δόγματα πρέπει η Ορθοδοξία να τα κλείση εις το θησαυροφυλάκιόν της...

Και αφού έκλεισαν εις το θησαυροφυλάκιον της νοσηράς

φαντασίας των τα δόγματα και τους Κανόνες της Εκκλησίας, επεδόθησαν ανενόχλητοι εις την κυκλοφορίαν παραπλανητικών συνθημάτων ως λ.χ. ότι η Θεολογία, δηλαδή η Αλήθεια διαιρεί, ενώ η Αγάπη ενώνει!...".

Αν τα παραπάνω φαίνονται υπερβολικά, τότε ας διαβάσουμε στο περιοδικό "Ανάπλασις" (Αριθμ. Φ. 402, Νοεμ. - Δεκ. 2002, σελ. 168-172) άρθρο του θεολόγου **Αθ. Κοτταδάκη** ο οποίος με άρθρο του επιβεβαιώνει πανηγυρικά και μετά από πολλά χρόνια όσα διαβάσαμε ακριβώς παραπάνω.

"Η δυναμική της αγάπης χωρίς όρια και διαχωριστικές γραμμές, ως δυναμική της Εκκλησίας σήμερα, είναι η μόνη που μπορεί να αναπληρώσει την απωλεσθείσα τιμή του χριστιανού. ΑΥΤΗ Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΘΑ ΑΠΟΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙ ΔΟΓΜΑΤΙΚΟΥΣ ΓΡΙΦΟΥΣ, ΘΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΛΛΑΞΕΙ ΣΕ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ... Η ΑΓΑΠΗ ΧΩΡΙΣ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΑ ΔΟΓΜΑΤΑ - ΓΡΙΦΟΙ ΘΑ ΞΕΧΩΡΙΣΟΥΝ ΣΗΜΕΡΑ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟ.

ΤΑ ΔΟΓΜΑΤΑ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟ. ΟΜΩΣ ΩΡΑ ΝΑ ΠΡΟΣΓΕΙΩΘΟΥΜΕ... ΣΕΒΟΜΑΣΤΕ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ"!!!

Αυτό πρέπει να είναι αυτό που λένε "5η φάλαγγα"!

Στο ίδιο μήκος κύματος ο δικαστικός-κληρικός **π. Κων. Μπέης** ο οποίος μιλώντας σε εκπομπή του σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδος 89.5FM (Μάρτιος 2007), σχετικά με τις ιερατικές κλίσεις, ανέφερε μεταξύ άλλων τα "δογματικά απολιθώματα" ως εμπόδια για την προσέλευση στην ιερωσύνη.

Δυστυχώς οι μαρτυρίες της αλλόκοτης αυτής στάσης ορθοδόξων θεολόγων όλο και πληθαίνουν.

Σε δημοσίευμα του μακαριστού ομοτίμου καθηγητού **Ιωάννη Κορναράκη** ("Ορθόδοξος Τύπος", 22-12-2006) μαθαίνουμε ότι στο περιεχόμενο του νέου εορτολογίου του 2007, που εξέδωσε η Ι. Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας, συμπεριελήφθη απόσπασμα τοπικής εφημερίδος ("Το Βήμα της Αιγιαλείας", 7/5/2006) στο οποίο οι ιεροί Κανόνες χαρακτηρίζονται "**σκωληκόβρωτα εκκλησιαστικά κιτάπια**"!

4) Μιά ακόμη ισχυρή μαρτυρία μας παρέχει ο μακαριστός λόγιος μοναχός γέρων **Θεόκλητος Διονυσιάτης** ("Ορθόδοξος Τύπος", 5/1/2007).

Αφού πρώτα αναφέρεται στο θεόπνευστο χωρίο του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά : "Αν δε σοι και εμπόδιον ώσι και μάλιστα προς την αληθή και σωτήριοι πιστιν, ετερόδοξοι τινες όντες, ου μόνον φεύξη, αλλά και μισήσεις ουκ εκείνους μόνους, αλλά και πάντας τους προς γένους και τους κατά πάσαν άλλην φιλιαν και συνάφειαν", στη συνέχεια σχολιάζει,

: "Η αγία ψυχή των αγίων Πατέρων ήτο διαπεποτισμένη από την προς Θεόν και τον πλησίον αγάπη, από έλεος προς τα αθλιέστερα όντα, αλλά και από μίσος προς τας κακίας και τας φθειρούσας την αλήθειαν πλάνας των... "!

Ενώ εμείς, αντίθετα, κρατήσαμε την αγάπη προς τον ετερόδοξο αδελφό και την επεκτείναμε ως αποδοχή της δικής του "αλήθειας".

5) Όσον αφορά στη δική μου θέση οφείλω να ομολογήσω πως με καλύπτει πλήρως η διδασκαλία του μεγάλου Σέρβου αγίου **Ιουστίνου Πόποβιτς**.

Ο Άγιος υπογραμμίζει πως "ο σύγχρονος" διάλογος της αγάπης", ο οποίος τελείται υπό την μορφήν γυμνού συναισθηματισμού, είναι εις την πραγματικότητα ΟΛΙΓΟΠΙΣΤΟΣ ΑΡΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΙΩΔΟΥΣ ΑΓΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ... Η ουσία της αγάπης είναι η αλήθεια. Η αγάπη ζη και υπάρχει αληθεύουσα... Ας μη απατώμεθα. Υπάρχει και ο "διάλογος του ψεύδους", όταν οι διαλεγόμενοι συνειδητώς ή ασυνειδητώς ψεύδονται ο εις εις τον άλλον. Τιούτος διάλογος είναι οικείος εις τον πατέρα του ψεύδους, τον Διάβολον,... Οικείος είναι και σε όλους τους εκουσίους ή ακουσίους συνεργάτας του, όταν αυτοί θελήσουν να πραγματοποιήσουν το καλό των διά του κακού, να φθάσουν εις την "αλήθειαν" των με την βοήθειαν του ψεύδους. ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΑΝΕΥ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ"!!!!

6) Την ίδια ακριβώς αλήθεια υπερασπιζόταν ο μακαριστός **π. Επιφάνιος Θεοδώροπουλος** όταν κατακεραύνωνε στην κυριολεξία με παρρησία και το θάρρος της γνώμης του το οποίο

στηριζόταν στην Αλήθεια, τον τότε Οικουμενικό Πατριάρχη Αθηναγόρα

:"Παναγιώτατε, ψάλλετε και Υμείς και οι ακολουθούντες Υμίν, εις πάντας τους ήχους το τροπάριον της "Αγάπης". Αγάπη, αγάπη, αγάπη! Αγάπη άνευ όρων και ορίων.

Περίεργον όμως!... Πώς δεν διατίθενται ολίγαι σταγόνες αγάπης και διά τους ταλαιπώρους Ορθοδόξους;...αίτινες σκανδαλίζονται βλέποντες τον Ορθόδοξον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως να αθετή ιερούς Κανόνας, να ανατρέπη αιωνοβίους Παραδόσεις... Δι' αυτούς δεν υπάρχει ούτε μόριον στοργής. Άραγε όμως αγαπάτε τους αιρετικούς; ΟΧΙ!

Ημείς αγαπώμεν πραγματικώς και ειλικρινώς τους αιρετικούς, ημείς οι "στενοκέφαλοι" και "φανατικοί"...

Ποίον ετεροδόξον ωδηγήσατε Υμείς και οι δορυφορούντες Υμάς μελιστάλακτοι και ασπόνδυλοι Επίσκοποι εις την Ορθοδοξίαν; ΟΥΤΕ ΕΝΑΝ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΕ!... παρά τα ταξίματα, τα συνέδρια, τα γεύματα, τα δώρα, τα μειδιάματα. Μόνον "φανατικοί" τινες Ορθόδοξοι εγένοντο αφορμή προσελκύσεως αιρετικών εις την αλήθειαν της Ορθοδοξίας"!!!

7) Τον κώδωνα του κινδύνου από την προώθησιν άνευ όρων αληθείας του λεγομένου "Διαλόγου της αγάπης" έχουν κρούσει, κατά καιρούς, επιφανείς ορθόδοξοι θεολόγοι, μεταξύ των οποίων θα μνημονευθούν εδώ οι κάτωθι :

α) Παναγιώτης Τρεμπέλας

" 1) Μόλις είναι ανάγκη να είπωμεν, ότι αντιτίθεται όλως προς πάντα θεολογικόν διάλογον η θεολογία της αγάπης. Προ παντός διαλόγου, η καινοφανής αύτη και όλως κακόδοξος θεολογία δέον όχι απλώς να αποφευχθή και παραμερισθή, αλλά να κατακριθή και αποκηρυχθή"!!!

β) Μακαριστός Μητροπολίτης κυρός **Τίτος Ματθαιάκης** (Τίτου Ματθαιάκη Μητροπολίτου πρώην Παραμυθίας, Φιλιατών και Γηρομερίου, "Η μετά των ετεροδόξων επικοινωνία", Αθήναι 1978, σελ. 39).

:" Ευκαίον θα ήτο, εάν κατά την ανταλλαγήν ευχών προκαθημένων της ημετέρας Εκκλησίας μετά του Επισκόπου Ρώμης αποφεύγοντο φράσεις φιλοφροσύνης, δυνάμεναι απλώς ως

λόγοι να προκαλέσωσι παρεξηγήσεις εις τους πιστούς, εκλαμβανόμενοι παρ αυτών ουχί εξ ειλικρινούς και ανυποκρίτου αγάπης, αλλ ως διάθεσις υποτελείας ή έτι μάλλον αναγνωρίσεως της θέσεως την οποίαν ούτος κέκτηται εν τη εκκλησία αυτού"!

Φανταστείτε πόσο έχουν βλάψει την Εκκλησία μας και έχουν κρατήσει σε κατάσταση πνευματικής πορώσεως τον Πάπα φράσεις που του απευθύνθηκαν από Ορθοδόξους, όπως : " πεφιλημένε εν Χριστώ αδελφέ", " τον διακεκριμένο θεολόγο και διανοούμενο", " τον άνθρωπο που ζούσε μόνος με τον Θεό, τον φίλο της Ορθοδοξίας", "προσβλέπωμεν... προς την βαθειάν θεολογικήν παιδείαν της Υμετέρας Αγιότητος και την ευλαβήν αφοσίωσίν Της εις την Εκκλησιαστικήν Παράδοσιν σε συνδυασμό με την εξαίρετη γνώση Αυτής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, των Δογμάτων και Παραδόσεων Αυτής...και την διάπυρον επιθυμίαν της Υμετέρας Αγιότητος να επουλώσει τα τραύματα του παρελθόντος και να επιτύχει την ενότητα εν Αληθεία και Αγάπη", κλπ.

Χριστέ μου, τι διαβάζουμε;

Επίσκοποι, Ιερείς συμποιμένες;

Αφορμή για το συγκεκριμένο κρίσιμο σημείο έλαβα πριν αρκετά χρόνια ("Εκκλησία", Μάρτιος 2006, σελ. 206-207) από μια τοποθέτηση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ.κ. Χρυσοστόμου σχετικά με το *charisma veritatis certum* (βέβαιο χάρισμα της αληθείας).

Ο Σεβασμιώτατος γράφει σχετικά με τις ενστάσεις για τους διμερείς Διαχριστιανικούς και Διεκκλησιαστικούς Θεολογικούς Διαλόγους πως "4. *Η οποιαδήποτε σοβαρή ένσταση ή επιφύλαξη είναι θεμιτή και οπωσδήποτε θα πρέπει να τύχει και της ανάλογης προσοχής και εξέτασης, όμως από τα αντίστοιχα συνοδικά όργανα και μόνο, γιατί το *charisma veritatis certum* δεν μπορεί να εκφράζεται υπό μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων αλλά μόνο υπό του συνόλου της Εκκλησίας, η οποία συγκεντρώνεται περί των αληθών ποιμένων της και συγκεκριμένως περί των επισκόπων της... Το...βέβαιο χάρισμα*

της αληθείας δίνει το δικαίωμα στην Εκκλησία απέναντι σε κάθε αιρετική απόκλιση επισκόπων και την άρνηση της ακολουθίας τους, όταν όμως η αίρεση είναι "υπό συνόδου ή αγίων Πατέρων" κατεγνωσμένη... "!

Μόνο λίγες απορίες να εκφράσω με σεβασμό.

1) Πότε έτυχε προσοχής και εξέτασης από Συνοδικά όργανα μια ένσταση ή επιφύλαξη για τον τρόπο χειρισμού της υπόθεσης των διαχριστιανικών διαλόγων είτε αυτή προήλθε από λαϊκό, ιερέα, ή επίσκοπο;

2) Τι σημαίνει η φράση "υπό συνόδου ή αγίων Πατέρων"; Αμφισβητούνται οι τόσες προαναφερθείσες Σύνοδοι που κατεδίκασαν ως αίρεση τον Παπισμό; Παραθεωρούνται οι Πατέρες της Εκκλησίας που τον Πάπα δέχονται ως αιρετικό; Γιατί να απορρίπτουμε πατερικές γνώμες επειδή ο ένας θεωρείται "φανατικός" και ο άλλος απλά εκφράζει μία "γνώμη του";

3) Το βέβαιο χάρισμα της αληθείας, γράφει, δεν εκφράζεται από μεμονωμένα άτομα ή ομάδες. Στην Ψευδοσύνοδο Φερράρας - Φλωρεντίας, ποιός είχε το χάρισμα αυτό; Το σύνολο των υπογραψάντων επισκόπων ή ο Εφέσου Μάρκος; Οι Επίσκοποι ή ο λαός;

Η θεολογία της Δ' Οικουμενικής Συνόδου που στηρίχθηκε; Η αντίστοιχη των ησυχαστικών εριδών του 14ου αιώνας;

4) Στο σύνολο της Εκκλησίας δεν ανήκουν ο κλήρος και ο λαός;

5) Η Εκκλησία συγκεντρώνεται περί των επισκόπων της;

Μα πιο πάνω έγραφε ότι το χάρισμα της αληθείας εκφράζεται από το σύνολο της Εκκλησίας. Ταυτίζονται μόνο οι Επίσκοποι με την Εκκλησία;

6) Οι αληθείς ποιμένες της Εκκλησίας είναι μόνο οι Επίσκοποι; Όχι και οι ιερείς;

Συγγνώμη, αλλά διακρίνω ψήγματα μιάς αλλοιωμένης εκκλησίας η οποία παρουσιάζεται με την προσφιλή σε πολλούς επισκοποκεντρική λειτουργία της. Κάτι που δυστυχώς μεταβιβάζεται αστόχως και στη Θ. Λειτουργία η οποία είναι Χριστοκεντρική και όχι επισκοποκεντρική.

Η πιο πάνω θέση του Σεβασμιωτάτου περί "αληθών ποιμένων" μου έφερε στο νου μιά άλλη τοποθέτηση του μακαριστού Μητροπολίτου Πρεβέζης κυρού Μελετίου περί της σχέσης επισκόπων και ιερέων και την παραθέτω εδώ μαζί με μιά δική μου αντίρρηση μέσα από λόγους φωτισμένων ανθρώπων.

Στην παραπάνω μνημονευθείσα εισήγηση του κυρού Μελετίου στο Θεολογικό Συνέδριο του 1996, γιά τα 150 χρόνια από την γέννηση του αγίου Νεκταρίου, ειπώθηκε πως *"Είναι θαυμάσιος ο άγιος Νεκτάριος. Δεν μιλάει ούτε γιά ιερείς, ούτε για λαϊκούς. Γιατί αυτοί δεν ποιμαίνουν. Αυτοί είναι, ή συνεργοί-εντολοδόχοι (οι ιερείς) ή απλώς υπηρεσιακό προσωπικό που υποβοηθεί τους ποιμένες στο έργο τους (οι λαϊκοί)".*

Αναρωτιέμαι που ακριβώς τα γράφει αυτά ο άγιος Νεκτάριος!

Αλγεινή εντύπωση αφήνει η θέση αυτή γιά την αποστολή των ιερέων, οι οποίοι εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους πάντα, και βέβαια δεν είναι απλά "εντολοδόχοι" αλλά συν-ποιμένες των Επισκόπων.

Αλλά ας δούμε πως τοποθετείται στο θέμα ο μακαριστός ηγούμενος της Ι. Μ. Γρηγορίου Αγίου Όρους π. **Γεώργιος Καψάνης.**

"Της ιερωσύνης του Χριστού μετέχουν και οι πρεσβύτεροι, συμποιμαίνοντες και συνδιοικούντες μετά του Επισκόπου τας επισκοπάς εν ταις ενορίαις...είναι κέντρα αλλά και λειτουργοί της ενότητας της Εκκλησίας...

Ούτως ο Επίσκοπος είναι κυρίως και προεχόντως ποιμήν και φιλόστοργος πατήρ των πρεσβυτέρων...και ουχί διοικητής τις και άρχων ασκών απρόσωπον και ψυχράν διοίκησιν, μη εδραζομένην εις την αγάπην και μη προάγουσαν την κοινωνία των προσώπων... Αντισυνοδικώς είναι δυνατόν να διοική επισκοπός τις την επαρχίαν του, χρησιμοποιών ως μέσον επιβολής τον φόβον και όχι την αγάπην, την τυφλήν στρατιωτικήν πειθαρχίαν και όχι την εν Χριστώ υπακοήν. Εις την περίπτωσιν αυτήν ο επίσκοπος θεωρών ότι αυτός είναι ο μόνος χαρισματούχος εν τη επισκοπή απορρίπτει τα χαρίσματα, ων φορείς είναι οι κληρικοί και οι λαϊκοί της επισκοπής του.

Ούτος από συντονιστής και κέντρον ενότητας των χαρισματούχων μεταβάλλεται εις δεσμοφύλακα αυτών.

Το τίμιον πρεσβυτέριον δι' ένα τοιούτον επίσκοπον δεν είναι "οι σύμβουλοι του επισκόπου και της εκκλησίας στέφανος", ούτε "συνέδριον και βουλή της εκκλησίας", ή "αξιόπλοκον πνευματικόν στέφανον", αλλά το όργανον εκτελέσεως των διαταγών αυτού. Ούτως οι πρεσβύτεροι δεν συνδιοικούν και συμποιμαίνουν μετά του επισκόπου, αλλ' εκπίπτουν εις είδος υπαλλήλων, οι οποίοι εκτελούν τας διατάγας του προϊσταμένου των, τυπικώς και επιμελώς ίσως...".

Έτσι καταστρατηγείται η θέση και αποστολή των ιερέων και διακόνων μέσα στην Εκκλησία και προφανώς και η συνοδικότητα της Εκκλησίας και εύκολα μεταφέρεται η κατάσταση αυτή και στο ανώτερο επίπεδο διοίκησης. Τότε συμβαίνει αυτό που επισήμαινε ο μακαριστός π. Γεώργιος, δηλαδή "επιδιώκεται η επιβολή γραμμής εις τας Συνόδους, ή φιμώσεως των αντιφρονούντων, ώστε να μη υπάρξη η δυνατότης πραγματικής και ελευθέρως συνοδικής συνδιασκέψεως προς εξακρίβωσιν της αληθείας και χάραξιν γραμμής εκφραζούσης το κοινόν εκκλησιαστικόν φρόνημα" και χάνεται η ευκαιρία της συνολικής συνοδικής απόφασης αφού κατά τον Κίτρου Ιωάννη "τα συνολικώς σκεπτόμενα και διαγιγνωσκόμενα, των κατά μόνας γνωματευομένων κρείττονά εισι και επικρατέστερα"...".

Στον περαιτέρω προβληματισμό μας θα βοηθήσει πολύ και η τοποθέτηση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ν. Σμύρνης κ.κ. Συμεών (Πρακτικά Ζ' Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, 19-20/9/2005, σελ. 228-230).

"α) Υποστηρίχθηκε και υποστηρίζεται ότι δόθηκε υπερβολική έμφαση στη δεδομένη υπεροχή του επισκοπικού αξιώματος, πράγμα το οποίο αποτέλεσε την αιτία εμφανίσεως στην εκκλησιαστική ζωή του φαινομένου που λέγεται δεσποτισμός.

β) Το φαινόμενο τούτο συνεπάγεται την αύξηση της απόστασης μεταξύ επισκόπου και πρεσβυτέρων και όχι σπάνια την υποτίμηση του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών του πρεσβυτερίου στη λειτουργία του εκκλησιαστικού σώματος.

γ) Αλλά και η θέση και ο ρόλος των διακόνων συχνά καταλήγει να είναι καθαρά διακοσμητικός ή αποκλειστικά υπηρετικός, πράγμα το οποίο δεν συνέβαινε ούτε στην αποστολική Εκκλησία, αλλά ούτε και για πολλούς αιώνες αργότερα στην εκκλησιαστική ζωή.

δ) Η υπέρμετρη αύξηση του επισκοπικού λειτουργήματος και ο δυναστικός τρόπος με τον οποίο το ασκούν διάφοροι φορείς του, εγείρει την αμφισβήτηση και δημιουργεί την τάση στις τάξεις των πρεσβυτέρων για αντιπαράθεση και αυτονόμηση έναντι της επισκοπικής εξουσίας, που θεωρούν ότι είναι αυθαίρετη και ότι φαλκιδεύει τα δικά τους δικαιώματα. Αν οι παραπάνω επισημάνσεις έχουν υπόσταση, ... τι θα πρέπει να επιδιωχθεί; 1)...2) Να καταστεί και πάλι ο επίσκοπος πατέρας, ποιμένας και διδάσκαλος του κλήρου και των πιστών κάθε επισκοπής. Όσο το επισκοπικό λειτουργήμα ασκείται ως εξουσία αποκλειστικά διοικητική και διαχειριστική, τόσο και θα ευρύνεται το χάσμα μεταξύ επισκοπάτου και πρεσβυτερίου. Αντιθέτως, η ανάδειξη της πατρότητας του επισκόπου θα αποτελέσει και την προϋπόθεση αυξήσεως της αφοσιώσεως και της υπακοής του πρεσβυτερίου και των διακόνων στο πρόσωπό του!"

Πρέπει να τονιστεί στο σημείο αυτό ο ιε' λόγος του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, σύμφωνα με τον οποίο και οι πρεσβύτεροι είναι προεστώτες των εκκλησιών και μάλιστα τους αποκαλεί ΠΟΙΜΕΝΑΣ και τους Επισκόπους ΑΡΧΙΠΟΙΜΕΝΑΣ, καθώς και η θεόπνευστη διδασκαλία του αγ. Ιωάννου του Χρυσοστόμου "ΟΥ ΠΟΛΥ ΤΟ ΜΕΣΟΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ.

Και γαρ και αυτοί διδασκαλίαν εισίν αναδεδειγμένοι και προστασίαν της Εκκλησίας...τη γαρ χειροτονία μόνη υπερβεβήκασι, και τούτω μόνω δοκούσι πλεονεκτείν των πρεσβυτέρων"!!! (Πηδάλιον αγ. Νικοδήμου Αγιορείτου, Εκδ." Αστήρ" 1993, σελ. 74 - ομιλ. ια' της προς Τιμόθεον α').

Από τα παραπάνω βγαίνει το συμπέρασμα πως η ιδανική περίπτωση θα ήταν να συνεργάζονται οι Επίσκοποι μετά των Πρεσβυτέρων στα θέματα των Θεολογικών Διαλόγων. Επίσης, θα ήταν ευχής έργον αν πέρα από κάποια δικαιολογημένη επισκοπική

"γραμμή" - εφόσον αυτή υπαγορεύεται από την αγωνία του Επισκόπου για την επιστροφή των ετεροδόξων της επαρχίας του και δεν ξεφεύγει από τα όρια της Αλήθειας, του Ευαγγελίου και της Ιεράς Παραδόσεως, να υπήρχε συνεργασία σε θέματα αιρέσεων και παραθρησκειών. Να οργανώνονταν τα αντιαιρετικά γραφεία και να υπήρχε έντονη δραστηριότητα των πρεσβυτέρων οι οποίοι κάτω από το υγιές άγρυπνο "βλέμμα" των Επισκόπων θα επέβλεπαν το όλο έργο και έτσι, Επίσκοποι και Πρεσβύτεροι θα κρατούσαν ζωντανό το αντιρρητικό και απολογητικό έργο της Εκκλησίας.

Βεβαίως, υπάρχουν λαμπρές εξαιρέσεις Επισκόπων που τιμούν τους ιερείς ως συνεργάτες, συν-ποιμένες των κι αυτό το βιώνω κι εγώ, το μαρτυρώ και δοξάζω τον Θεό!

«Ίνα πάντες έν ώσι» (Ιωα. ιζ', 21)

Προ 30 περίπου ετών η Παπική Εκκλησία κυκλοφόρησε προς τους Ρωμαιοκαθολικούς την εγκύκλιο που αφορούσε στην ενότητα των χριστιανών *ut unum sint*. Δηλαδή, ίνα πάντες έν ώσι!

Έκτοτε, το χωρίο αυτό πολλαπλά κακοποιήθηκε εννοιολογικά και έγινε "σημαία" στα χέρια των θεολόγων της οικουμενι(στι)κής κινήσεως. Σύμβολο της προσπάθειας για την ενότητα των χριστιανικών εκκλησιαστικών κοινοτήτων. Απώτερο στόχο των Διαχριστιανικών Διαλόγων.

Όπως, όμως, γράψαμε παραπάνω, πρώτα κακοποιήθηκε εννοιολογικά. Και προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση το γεγονός ότι η κακοποίησή του αυτή δεν θεωρήθηκε από τους ορθοδόξους ως εμπόνη στην κατηγορία αυτών που ο Κύριος ζήτησε να μην αλλάξουν ("ιώτα έν ή μία κεραία") αλλιώς... "ελάχιστος κληθήσεται εν τη βασιλεία των ουρανών".

Τον κώδωνα του κινδύνου από την αλλοίωση αυτή έκρουε προ ετών ο μακαριστός διαπρεπής Θεολόγος **π. Ιωάννης Ρωμανίδης** (www.waternet.../rom.e.14.orthodoxi_kai_vatikanian_sumfonia_per

[i_ounias.01.html](#))

"Η εν λόγω Κυριακή προσευχή δεν είναι για την ένωση των μελών του Σώματος του Χριστού με Παπικούς και Διαμαρτυρομένους που δεν έχουν την παραμικράν ιδέαν διά την προειρημένην θεραπείαν που οδηγεί στην θέωσιν. Φυσικά η προσευχή αυτή προϋποθέτει την είσοδον εις την οδόν προς την θέωσιν, αλλά δεν είναι διά την ένωση της Εκκλησίας πραγματικών ιατρών με εκκλησίας κομπογιαννιτών.

Το Βατικανό και οι Διαμαρτυρόμενοι, μαζί με ορισμένους Ορθοδόξους φαντάζονται ότι ο Χριστός προσεύχεται εδώ διά κάποιαν ένωση διηρημένων Εκκλησιών. Αντιθέτως, ο ενσαρκωθείς Κύριος της δόξης προσεύχεται εδώ ίνα οι μαθηταί Του και οι μαθηταί αυτών "ώσιν έν" εν τη θεωρία της Δόξης Του αφού θα γίνουν από την ημέραν της Πεντηκοστής μέλη του Σώματός Του. Η Πεντηκοστή είναι η τελική μορφή του δοξασμού των πιστών και συνιστά τον πυρήνα της ιστορίας του Σώματος του Χριστού, του οποίου τα μέλη είναι οι βαδίζοντες την στενήν οδόν... Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΙΝ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΕΙΩΝ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΙΩΝ ΤΟΥ ΣΤΗΝ Π&ΚΔ, ειδικά αυτών που αναφέρονται στο Ιωα. ιστ' 13 διά την υπό του Αγ. Πνεύματος καθοδήγησιν "εις πάσαν την αλήθειαν"... "

Στο σημείο αυτό να θέσουμε υπ όψιν των θεολόγων που αλλοιώνουν την ερμηνεία του χωρίου ότι είναι δυνατόν να πέφτουν και στο φοβερό αμάρτημα της βλασφημίας του Αγ. Πνεύματος. Κι αυτό, γιατί παραβλέπουν την συνέχεια της προσευχής του Κυρίου όπου τονίζεται ότι (στ. 9) "... περί αυτών ερωτώ, ου περί του κόσμου ερωτώ, αλλά περί ων δέδωκάς μοι, ότι σοι εισί".

Ο Κύριος δεν προσεύχεται για όλα ανεξαιρέτως τα πλάσματά Του, αλλά μόνο γι αυτά που άκουσαν και πίστευσαν στα λόγια Του και εφύλαξαν τις εντολές Του.

Αν πούμε όμως ότι ο Κύριος δεν διαχωρίζει μεταξύ των μαθητών και των μη μαθητών Του, τότε μία σειρά από απaráδεκτους ισχυρισμούς θα μας οδηγήσουν σίγουρα στη βλασφημία, διότι : Α) στιχ. 6 "Εφάνέρωσά σου το όνομα τοις ανθρώποις...και τον λόγον σου τετηρήκασι". Τι ακριβώς τήρησαν οιΤου το

έδωσε Παπικοί που απέρριψαν ή αλλοίωσαν τα λόγια και τη διδασκαλία του Κυρίου όπως για παράδειγμα τα της εκπορεύσεως του Αγ. Πνεύματος;

Β) στιχ. 7 "Νυν έγνωκαν ότι πάντα όσα δέδωκάς μοι παρά σου εστιν". Γνωρίζουν οι Παπικοί ότι ό, τι edίδαξε ο Κύριος Του το έδωσε ο Πατέρας για να το αποκαλύψει; Γνωρίζουν ότι με το να υποστηρίζουν το filioque απορρίπτουν την ενότητα του Πατρός και του Υιού;

Γ) στιχ. 11 " Πάτερ άγιε, τήρησον αυτούς εν τω ονόματί σου...". Τηρεί, δηλαδή προφυλάσσει από τις αμαρτίες και ειδικά αυτήν της αιρέσεως ο Κύριος τους Παπικούς οδηγώντας τους με ασφάλεια στον Παράδεισο;

Δ) στιχ. 15 "ερωτώ...ίνα τηρήσης αυτούς εκ του πονηρού". Τι από τα δύο συμβαίνει; Ο Κύριος τηρεί, δηλαδή προφυλάσσει τους Λατίνους από την αμαρτία αλλά δεν καταφέρνει να τους πείσει για την αίρεσή τους, ή μήπως και η αίρεση είναι ευλογημένη από τον Κύριο;

Ε) στιχ. 17 "Αγιάσον αυτούς εν τη αληθεία σου". Είναι δυνατόν ο Κύριος να ζητεί εδώ από τον Πατέρα "καθαγιάσέ τους και καθιέρωσέ τους εις το έργον σου, διά του φωτισμού και της ανακαινίσεως, την οποίαν χαρίζει και δημιουργεί εις τας ψυχάς η αλήθειά σου";

Τι είδους αγιασμός, φωτισμός και ανακαίνισης είναι αυτός που δημιουργεί αιρετικές "λερναίες ύδρες"; Και δημιουργούνται αυτές με την αλήθεια του Χριστού;

ΣΤ) στιχ. 19 "και υπέρ αυτών εγώ αγιάζω εμαυτόν, ίνα και αυτοί ώσιν ηγιασμένοι εν αληθεία". Χάριν των αιρετικών Παπικών ο Κύριος προσφέρεται ως θύμα ιερών; Και έτσι είναι και αυτοί αγιασμένοι;

Ζ) στιχ. 20 "Ου περί τούτων δε ερωτώ μόνον, αλλά και περί των πιστευόντων διά του λόγου αυτών εις εμέ".

Πώς γίνεται να έχουν, κατά τους ορθοδόξους οικουμενιστές, οι

παπικοί αποστολική διαδοχή, αλλά να έχουν απορρίψει την αποστολική διδασκαλία και Παράδοση; Πως γίνεται να είμαστε κι εμείς κι αυτοί στην ίδια προσευχή συμπεριλαμβανόμενοι, αλλά να έχουμε μεταξύ μας τόσο πολλές και σοβαρές δογματικές διαφορές;

Η) στιχ. 21 "ίνα και αυτοί εν ημίν έν ώσιν, ίνα ο κόσμος πιστεύση ότι συ με απέστειλας".

Είναι οι Ορθόδοξοι και οι Παπικοί έν διά της κοινωνίας και ενώσεως με τον Πατέρα και τον Υιό; Ή μήπως αυτού του είδους η ανορθόδοξος κοινωνία ημών μετά των αιρετικών θα δώσει μαρτυρία στο διηρημένο από τις αιρέσεις κόσμο περί της υπάρξεως και ενότητος του Πατέρα μετά του Υιού;

Θ) στιχ. 26 "και εγνώρισα αυτοίς το όνομά σου και γνωρίσω, ίνα η αγάπη ην ηγάπησάς με εν αυτοίς ή, καγώ εν αυτοίς".

Σύμφωνα με το υπόμνημα του Τρεμπέλα, ο Κύριος λέει πως κατέστησε γνωστό στους ανθρώπους το όνομα του Πατρός και θα τους το καταστήσει γνωστότερο στο μέλλον διά της εκχύσεως του Αγίου Πνεύματος. Τι συμβαίνει λοιπόν;

Ο Κύριος δίδαξε στους ετεροδόξους τα αιρετικά τους διδάγματα όσο ζούσε και edίδασκε επί της γης ή μήπως τα χρεώνεται αυτά το Άγιο Πνεύμα κατά την επιφοίτησή Του; Όπερ εστί βλασφημία!

Από τα παραπάνω βλέπουμε πόσο εύκολο είναι να πέσουμε στο ίδιο σφάλμα με τις αιρετικές ομολογίες (συμπεριλαμβανομένου του Παπισμού) που απομονώνουν χωρία της Αγ. Γραφής και τα αλλοιώνουν ερμηνευτικά για να χωρέσουν μέσα τους οι βλάσφημες διδασκαλίες τους. Άλλο είναι το νόημα της φράσης "ίνα πάντες έν ώσι" και αλλιώς το ερμηνεύουν οι άνθρωποι.

Μάλιστα, ο Τρεμπέλας στο σχετικό του υπόμνημα στη σελ. 611 πολύ εύστοχα διευκρινίζει πως "γίνεται λόγος για την ενότητα του Πνεύματος, ήτις θα προέρχεται εκ του ότι θα είναι" έν σώμα και έν Πνεύμα,.. εν μιά ελπίδι της κλήσεως...έχοντες ένα Κύριον, μίαν πίστιν, έν βάπτισμα, ένα Πατέρα"...".

Η νέα "αποκαλυπτική" εποχή.

Προ πολλών ετών, όπως αναφέραμε σε προηγούμενη ενότητα, ο Willebrands είχε ευχηθεί τη μετάβασή μας σε μιά νέα "αποκαλυπτική εποχή" που θα φέρει ως καρπό της την ένωση των δύο Εκκλησιών. Ποιά μπορεί να είναι αυτή η εποχή που θα διευκολύνει την ένωση;

Μήπως ο διατυμπανιζόμενος και φιλοτυμπανιαίος "νέος οικουμενισμός της βάσης";

Στην εφημερίδα "Κόσμος του Επενδυτή", (Σαβ. 1- Κυρ. 2/7/06, σελ. 33), ο δημοσιογράφος Δ. Φ. Καλαντζής περιέγραφε έναν νέο οικουμενισμό τον οποίο προσδιόριζε ως "όχι αυτόν που αναπτύχθηκε μέσω των επισήμων," γραφειοκρατικών", εν πολλοίς διαλόγων, της τελευταίας τριακονταπενταετίας, που δεν είχαν καμία απολύτως αξία στη "βάση", το "ποίμνιο". Αλλά, αντίστροφα, αρχή από τη "βάση", από την αξιοποίηση της αγωνίας", της προσέγγισης στο χριστιανισμό των ανθρώπων, στην Ευρώπη και όχι μόνον,...τους οποίους οφείλει να αγκαλιάσει η Εκκλησία".

Ακριβώς το ίδιο με άλλα λόγια διατύπωνε ο μακαριστός Μητροπολίτης Περιστερίου κυρός **Χρυσόστομος** ("Θεολογία", ΝΓ' Ιουλ. - Σεπτ. 1982, τευχ. Γ' σελ. 878) όταν έγραφε πως "κάποτε επεβάλλοντο λύσεις εκ των άνωθεν και απωθούντο από τας μάζας. Σήμερα αι κινήσεις αποτελούν απαίτησιν των μαζών και επιβάλλονται εκ των κάτω. Κώφευσις εις ταύτας δεν νοείται... ". Βέβαια, στο σημείο αυτό αναρωτιέμαι αν κάποιες φορές οι "απαιτήσεις των μαζών" είναι μιά όμορφη δικαιολογία για να προωθήσουμε τα σχέδιά μας χωρίς να έχουν την παραμικρή ιδέα περί των μελλόντων να συμβούν οι "μάζες" της βάσης. Το πόσο επικίνδυνη είναι αυτή η τακτική επισήμανε ήδη προ 40ετίας ο Α. **Δεληκωστόπουλος** ("Θεολογία", ΝΓ' Ιουλ. - Σεπτ. 1982, τευχ. Γ' σελ. 878) υπογραμμίζοντας πως "De facto ένωσις εκ των κάτω είναι, όσον και αν αύτη παρουσιάζεται ως εκδήλωσις του πληρώματος της Εκκλησίας, το πλέον επικίνδυνον εκ των σημείων της συγχρόνου πνευματικής ιστορίας".

Είναι χρήσιμο, πιστεύω, να γίνει μιά αναφορά στη δύναμη και το ρόλο της συνειδητοποιημένης βάσης, δηλαδή του λαού. Έχει αποδειχθεί πως με τις πράξεις μας συχνά απομονώνουμε το

λαό από τις κρίσιμες αποφάσεις ενώ γνωρίζουμε πολύ καλά, στη θεωρία, πως ο λαός μαζί με τον κλήρο έχουν την ευθύνη και το δικαίωμα της "απόρριψης των μη θεοπρεπώς κατασκευασμένων".

Μα δεν είναι και ο πιστός λαός θεματοφύλακας της πίστεώς μας;

Θυμάμαι πριν 25 χρόνια που η Εκκλησία μας ξεσήκωνε τον πιστό λαό σε λαοσυνάξεις για την αναγραφή του θρησκευματος στις ταυτότητες με πολύ θεαματικά αποτελέσματα και τη συλλογή άνω των 3.000.000 υπογραφών αν και δεν αξιοποιήθηκαν τελικά όπως έπρεπε. Τότε όμως οι κληρικοί μιλούσαμε ενθουσιωδώς στο λαό με πύρινα κηρύγματα βασιζόμενοι στην αποστολή και δυνατότητα του λαού να υπερασπίζεται τα δίκαια της Εκκλησίας του. Και μετά από 2 χρόνια όταν ο ίδιος λαός αντιδρούσε στην σκοπιμότητα ελεύσεως του Πάπα για πρώτη φορά στην Ελλάδα, εμείς οι ίδιοι να τους κατακεραυνώνουμε ως αναρμοδίους να εκφέρουν άποψη σε σοβαρά εκκλησιαστικά ζητήματα.

Ώστε, στην πράξη δεν αποδίδεται όταν χρειάζεται σεβασμός και αποδοχή της επιθυμίας της βάσης.

Γιά να είμαι δίκαιος, όμως, θυμάμαι και τη λεβεντιά του μακαριστού Αρχιεπισκόπου κυρού **Χριστοδούλου** που ξεκίνησε κάποτε πιλοτικά το πρόγραμμα με τις μεταφράσεις των ευαγγελικών και αποστολικών αναγνωσμάτων στους Ναούς των Αθηνών και μετά τις σφοδρές αντιδράσεις του λαού, μετά από την σύγκληση στις ενορίες των κληρικολαϊκών συνάξεων, είχε τη λεβεντιά και την ταπείνωση να δεχθεί την επιθυμία του λαού και να το ανακαλέσει!

Προς επίρρωσιν των παραπάνω "κατασκευασμένων", να δούμε ένα μήνυμα του μακαριστού Οικουμενικού **Πατριάρχου κυρού Δημητρίου** προς τον τότε Πάπα Ρώμης Ιωάννη - Παύλο Β' (Γ. Ψαλτάκη, Οικουμενισμός, Εκδ. Αδελφότητος Θεολόγων "Ο ΣΩΤΗΡ", Αθήναι Φεβρουάριος 1986, σελ. 26-28) :

"...η τελική κρίσις εφ' όλων των εν τω Διαλόγω διεξαγομένων και των εν τέλει αποφασισθησομένων απόκειται μεν εις τας Εκκλησίας ως διοικούντα και αποφαινόμενα όργανα θείας εμπνεύσεως, αλλά και εις αυτόν τον πιστόν λαόν του Θεού. Ούτος με το αλάνθαστον κριτήριο της εαυτού πίστεως και την συμμαρτυρίαν της εαυτού συνειδήσεως αποδέχεται μεν τα θεαρέστως αποφασιζόμενα,

απορρίπτει δε τα μη θεοπρεπώς κατασκευαζόμενα"!!!

Συμφωνεί δε πλήρως ο αείμνηστος δογματολόγος Π. **Τρεμπέλας** όταν υποστηρίζει πως *"η φωνή αυτού του Ορθοδόξου λαού του Θεού, ούτινος θα ηγούνται οι υπό της θείας Προνοίας αναδειχθησόμενοι νέοι Σωφρόνιοι, και Μάξιμοι και Ευγενικοί, όταν θα επιστή η κρίσιμος στιγμή, ως άλλη του Θεού φωνή θα βροντήση και θα εκσπάση ως τρομερά και ασυγκράτητος λαίλαψ. Και θα έχη τότε αύτη την δύναμιν όχι μόνο τα ιδικά μας χαρτιά να ξεσχίση, αλλά και οιασδήποτε συνελεύσεις εκκλησιαστικάς να εξαφανίση"!!!*

Ποιός θα ευθύνεται μελλοντικά για τη δημιουργία αυτής της "κρίσιμης στιγμής" στην Εκκλησία μας και πώς θα τιθασευθεί αυτός ο θεματοφύλακας λαός; Κι αν οι Επίσκοποι, μη γένοιτο Θεέ μου, προδώσουν την αποστολή τους ως ποιμένες άγρυπνοι και ανύστακτοι φρουροί του ποιμνίου και το ποιμνιο απομακρυνθεί απ' αυτούς μη δεχόμενο τα "μη θεοπρεπώς κατασκευασμένα "παρ' αυτών, ποιόν θα ποιμάνουν; Δεν χρειάζεται, λοιπόν, από τώρα μια ορθή θεοπρεπής διαποίμανση του λαού ο οποίος έτσι θα παραμείνει στην Εκκλησία κοντά στους ποιμένες του των οποίων την φωνήν θα αναγνωρίζουν; Ποιός θα αντέξει, άραγε, μία σύγκρουση με τον πιστό λαό του Θεού; Νομίζω θα εκπλαγούμε όλοι αν ρωτήσουμε το λαό μας, που νομίζουμε εσφαλμένως ότι υπνώττει, τι πρεσβεύει εκείνος για τον Πάπα, τους παπικούς και την επικείμενη "ένωση" της Ανατολής και της Δύσης.

Διφορούμενες ενέργειες των "μπροστάρηδων" στους Διαλόγους με τους Λατίνους.

Ατυχώς, στις μέρες μας, προβάλλονται ορισμένα ανώτατα εκκλησιαστικά πρόσωπα ως σκαπανείς του Οικουμενισμού και των διαχριστιανικών διαλόγων καθώς και ως "πρότυπα" προς μίμησιν από τους νεωτέρους. Η αλήθεια είναι δυστυχώς πολύ διαφορετική

και φανερώνει, μετά από μιά κριτική ματιά, το μέγεθος της αυθαίρετης υποχώρησης της Ορθόδοξης πλευράς και της επικράτησης των Παπικών σε μιά υποτιθέμενη προσπάθεια ανορθόδοξης προσέγγισης Ανατολής και Δύσης.

Μεταξύ αυτών και ο μακαριστός Οικουμενικός Πατριάρχης κυρός **Αθηναγόρας**. Σκοπός των αναφορών αυτών δεν είναι η κατάκριση και ιεροκατηγορία αλλά η επισήμανση των διαχρονικών λαθών όπως αποδείχθηκε και από τις προηγούμενες ενότητες και η επιλογή πιό συνετών τρόπων, δρόμων και συμπεριφορών που ίσως αποφέρουν πιό πολλά θετικά στοιχεία στην επικοινωνία μας με τις χριστιανικές ομολογίες (και όχι Εκκλησίες!).

Κρίσιμα στοιχεία μπορούμε να αντλήσουμε μέσα από την βιογραφία ενός άλλου "διάσημου" σκαπανέα της οικουμενικής κίνησης, του επίσης μακαριστού πρώην Αρχιεπισκόπου Αμερικής κυρού **Ιακώβου**. (Γ. Π. Μαλούχος "Εγώ, ο Ιάκωβος", Εκδ. Α. Α. Λιβάνη, Αθήναι 2002, σελ. 189-197 & 299 κεξ).

Να πως περιγράφει ο μακαριστός κυρός Ιάκωβος το πρόσωπο και τις ενέργειες του Πατριάρχη Αθηναγόρα :

"...μου έλεγε από αυτήν την κατάθλιψη στην οποία ζούμε εδώ επί αιώνες δεν είναι δυνατόν να μας βγάλει κανείς. Πρέπει να βγάλουμε εμείς τον εαυτό μας, κοιτάζοντας προς τη Δύση, προς την Ευρώπη γενικά και τις Εκκλησίες της Δύσεως... Ήταν οικουμενιστής, ιδεολόγος, ναι, καταργούσε τα σύνορα μεταξύ των διαφόρων Εκκλησιών... Μου έλεγε συχνά "Γιατί αυτά τα σύνορα; Ποιός τα έβαλε;... Εγώ δεν παραδέχομαι σύνορα..."

...Εμπρός στα οράματά του δεν μετρούσε ούτε τις σχέσεις του με τους άλλους ανθρώπους ούτε τις σχέσεις της Εκκλησίας μας με τις άλλες Εκκλησίες... Όταν με έστειλε στη Γενεύη μου λέει : " Ξέρεις που πηγαίνεις, διότι έχεις αρχίσει μιά οικουμενική κίνηση στη Βοστώνη όταν καθιέρωσες τους εσπερινούς νεολαίας, καλώντας ομιλητάς από όλες τις θρησκείες. Εσύ θα κάνεις το γραφείο, δεν υπάρχει γραφείο"... "

Πως είναι δυνατόν να αναρωτιόταν ο Πατριάρχης "Ποιός έβαλε τα σύνορα;"

Μου ακούγεται υπερβολικό. Εδώ και αλληγορικά ακόμη ο Κύριος

μίλησε περί "φραγμού" του αμπελώνος, δηλαδή της Εκκλησίας Του. (Ματθ. κα' 33)

"...και φραγμόν περιέθηκε"!!!

Γι' αυτό συνήθως αντιδρούν πολλοί και καλώς πράττουν εφόσον η διαμαρτυρία περιορίζεται σε ενδεικνυόμενες υγιείς εκκλησιαστικά, θεάρεστες και συμφώνως προς τους ιερούς κανόνες πράξεις. Κι αυτό, όμως, ενοχλεί ιδιαίτερα τους υπερασπιστές όχι της οικουμενικότητας της Εκκλησίας μας (η αληθής, άλλωστε, Καθολική Εκκλησία είναι η Ορθόδοξη!), αλλά του αιρετικών καταβολών οικουμενισμού. Και επιτίθενται με σκληρούς χαρακτηρισμούς κατά των αντιδρούντων θυμίζοντας, ατυχώς, περισσότερο τεχνικές χειραγώγησης ανελεύθερων καθεστώτων παρά ελεύθερα πρόσωπα και εν Χριστώ αδελφούς της ίδιας και της αυτής Εκκλησίας.

Αναφερθήκαμε σε προηγούμενη ενότητα στις αβροφροσύνες και τους σφικτούς εναγκαλισμούς Ορθοδόξων με ετεροδόξους που και τα κριτήρια αληθείας των ετεροδόξων αμβλύνουν και τους ορθοδόξους πιστούς σκανδαλίζουν.

Πολύ χαρακτηριστικά τα παρακάτω παραδείγματα - προς αποφυγήν φυσικά!

Ο μακαριστός πρώην Αμερικής αναφερόμενος στις οδηγίες που έλαβε από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Αθηναγόρα για την επίσκεψή του στο Βατικανό, υπογραμμίζει τα παρακάτω λόγια του Παναγιωτάτου :

"Αν σε δεχθεί ο Πάπας Ιωάννης ΚΒ', να του μεταφέρεις τον αδερφικό χαιρετισμό μου και μιά υπόμνηση ότι αυτός είναι ο Ιωάννης που σαν τον Πρόδρομο πρέπει να προλειάνει την οδό και να πετάξει τα οιαδήποτε εμπόδια για την προσέγγιση Ανατολής και Δύσεως"!

Ατυχώς, ο Αμερικής υπερέβη τα εσκαμμένα και μάλλον δημιούργησε περίεργα συναισθήματα με μιά σιβυλλική πρότασή του προς τον Πάπα..."είπα στον Πάπα, επειδή συνδιαλεγόμαστε στη γαλλική γλώσσα, ότι αυτές οι πολιτικές συνθηματικές λέξεις, "liberte", "egalite", "fraternite", μπορούν να εφαρμοσθούν, νομίζω, και στις εκκλησιαστικές σχέσεις"!!!

Στο ίδιο βιβλίο του συγγραφέως Γ. Π. Μαλούχου (σελ. 196-197) ο Αμερικής αποκάλυπτε ότι ο Πατριάρχης Αθηναγώρας ονόμασε "**Αγαθάγγελο**" τον απεσταλμένο του Πάπα Ιωάννη ΚΒ' στην Κωνσταντινούπολη, επειδή έφερε, όπως ανέφερε, το αγαθό μήνυμα της "συμφιλίωσης"... "!

Τυγχάνει αξιοπερίεργο το γεγονός ότι οι τότε πρωταγωνιστές των Διαλόγων με τη Δύση, Πατριάρχης Αθηναγώρας και Αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος γνώριζαν, παρά τα φίλια συναισθήματα, τις αβροφροσύνες και τους δακρύβρεχτους εναγκαλισμούς, την πραγματική εικόνα των σχέσεων Ανατολής και Δύσης και την ανυποχώρητη στάση του Πάπα, κάτι που φτάνει ως τις μέρες μας. Δεν κατανοούσαν τότε, φαίνεται, ούτε και τώρα οι φιλενωτικοί ορθόδοξοι, κληρικοί και λαϊκοί θεολόγοι, ότι ο Πάπας, κανένας Πάπας, ποτέ δεν θα υποχωρήσει από τις πλάνες του παρά μόνο θα βρίσκει νέους τρόπους να εκφράζει αυτό στο οποίο επιμένει, εγκλωβίζοντας την Ορθοδοξία σ ένα τεράστιο ιστορικό αδιέξοδο.

Μήπως δεν γνώριζε ο Άγιος Νεκτάριος πόση βαρύτητα και σοβαρότητα είχαν τα λόγια που ξεστόμιζε για τους Πάπες;

Έλεγε ότι "ΟΙ ΠΑΠΑΙ ΚΑΙ ΑΜΑΡΤΑΝΟΥΣΙ ΚΑΙ ΚΟΛΑΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΘΑ ΚΟΛΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ. ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΑΙΩΝΙΩΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΚΑΚΑ ΚΑΙ ΤΑΣ ΨΕΥΔΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΣ ΑΣΕΒΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ"; (π. Γ. Μεταλληνού "Ομολογώ έν Βάπτισμα", αναφορά στο σύγγραμμα του Αγίου" Μελέτη ιστορική περί των αιτίων του σχίσματος")

(Ειρήσθω εν παρόδω ότι ο Άγιος Νεκτάριος, Επίσκοπος Πενταπόλεως, είναι ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ! Γί αυτούς που θέλουν να το ξεχνούν!)

Επί του προκειμένου, όμως, όλα τα παραπάνω δικαιώνονται από συγκεκριμένη αλληλογραφία μεταξύ του Πατριάρχου Αθηναγώρα και του Πάπα Ρώμης Παύλου ΣΤ' (8/3/1971) η οποία επεδόθη στον Αρχιεπίσκοπο Ιάκωβο από τον Καρδινάλιο Βιλεμπράντς σε συνάντηση των δύο τελευταίων.

Σχετικά μ αυτήν την αλληλογραφία έγραφε ο Αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος προς τον Πατριάρχη :

"Ο Καρδινάλιος με βεβαίωσε πως η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία έχει υπ όψει τας εξης πραγματικότητας : " 1) Ότι τουλάχιστον 30% των

Καθολικών Θεολόγων και Ιεραρχών αντιλαμβάνονται την ένωση
ΩΣ ΥΠΟΤΑΓΗΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΩΜΗΝ.

2) Ότι υποταγή δεν θα εδέχοντο ποτέ οι Ορθόδοξοι.

3) Ότι οι Ορθόδοξοι δεν φαίνονται να είναι καθόλου σύμφωνοι με
την Θεολογία της συνδιαλλαγής του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

4) Ότι η Α. Αγιότης ουδαμώς θα εξέθετε την Υμετέραν Θειοτάτην
Παναγιότητα εις τον κίνδυνον διαιρέσεως ή επαναστάσεως των
άλλων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών εις βάρος της
Κωνσταντινουπόλεως.

5) Ότι εκκλησιολογικώς, από απόψεως τουλάχιστον Ρωμαϊκού
κανονικού δικαίου ένωσης, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΥΠΑΡΞΗ ΚΑΙ
ΣΥΓΧΡΟΝΩΣ ΝΑ ΥΠΑΡΧΗ ΤΟ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΝ ΔΙΑ ΜΙΑΝ Ή ΆΛΛΗΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ, διότι η λέξις ένωσης ΑΙΡΕΙ την έννοιαν του όρου
'αυτοκέφαλος'...

Εν τέλει με παρεκάλεσε ο Καρδινάλιος όπως αποφευχθή
μεγαλυτέρα δημοσιότητα του παπικού προς υμάς
γράμματος...αποφευχθή δε πάσα ενέργεια επισπεύσεως του
αναμενομένου μεταξύ Καθολικών και Ορθοδόξων διαλόγου άνευ
πλήρους προετοιμασίας, η οποία κατά την γνώμη του δεν
φαίνεται να έχη συντελεσθεί"!!!

Προφανώς δεν έγιναν αποδεκτές οι παρατηρήσεις του Καρδινάλιου
γι' αυτό και χρόνια αργότερα αναγκάστηκε ο μακαριστός
Περιστερίου κυρός Χρυσόστομος να παραδεχθή ότι οι ορθόδοξοι
θεολόγοι **πήγαιναν εντελώς απροετοίμαστοι στους
διαλόγους**, με τα γνωστά αποτελέσματα.

Στο σημείο αυτό θα γίνει μιά αναφορά στις τραγικές συνέπειες που
προκύπτουν όταν οι επικεφαλής των Εκκλησιών εμπλέκουν την
πολιτική, την γεωπολιτική καλύτερα και την κοσμική διπλωματία
στις εκκλησιαστικές σχέσεις. Δεν είναι άσχετο το αντικείμενο αυτό
με το υπό διαπραγμάτευση θέμα μας. Διότι πάντα σχεδόν, και
αφού τα ανθρώπινα πρόσωπα, ακόμη και στα πιό ψηλά
εκκλησιαστικά αξιώματα βλέπουν και κρίνουν εμπαιθώς και
παράλληλα επηρεάζονται έντονα από εκκοσμικευμένες πρακτικές,
αναπόφευκτα δέχονται ισχυρές πολιτικές επιρροές και τέλος, ίσως
εύκολα εμπλέκονται σε κινήσεις εντυπωσιασμού και επίδειξης
δύναμης είτε ανταγωνίζονται ορθόδοξες είτε ετερόδοξες ομολογίες.

Αυτό, άλλωστε, δε ζούμε τους τελευταίους μήνες στο λεγόμενο ουκρανικό ζήτημα του "αυτοκεφάλου";

Ποιά γεγονότα, όμως, αποδεικνύουν τα παραπάνω;

Είναι γνωστό πως από εκκλησιαστικής πλευράς έχουμε 4 πόλους. Την Κωνσταντινούπολη, την Αθήνα, την Μόσχα και το Βατικανό. Ενίοτε, πέρα από τις ιδιωτικές πρωτοβουλίες και σκοπούς, συνάπτονται και εκκλησιαστικοπολιτικές συνεργασίες επιρροής.

Ένα δημοσίευμα της εφημερίδας "Κόσμος του Επενδυτή" (Σαββάτου 9- Κυριακής 10 Δεκεμβρίου 2006, στήλη ΘΕΜΑΤΑ, του δημοσιογράφου Φάνη Καλαντζή, σελ. 44) έκανε λόγο περί "ύποπτης συμμαχίας" της Αθήνας και της Μόσχας που είχε εξοργίσει το Φανάρι. Ενώ ένα άλλο αποδείκνυε τη στροφή του Βατικανού προς τη Μόσχα με ορατό τον κίνδυνο δημιουργίας πολωτικών και διχαστικών παρενεργειών τις οποίες χαρακτήριζε ως τραγικές ο Πάπας Παύλος ΣΤ', όπως είδαμε παραπάνω στην αλληλογραφία του με τον Πατριάρχη Αθηναγόρα. (Εφημ. "Το Βήμα", Κυριακή 17 Δεκεμβρίου 2006, σελ. Α 28 της δημοσιογράφου Μαρίας Αντωνιάδου με τίτλο "Ο Πάπας μιλάει με τους Έλληνες και σκέπτεται τους Ρώσους").

Θα συνεχίσουμε, όμως, μέσα από μιά άλλη βιογραφία, αυτή του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κυρού Ιερωνύμου. (Μητροπολίτου πρώην Αττικής και Μεγαρίδος κ.κ. Νικοδήμου, "**Ιερώνυμος Κοτσώνης** - Ο Αρχιεπίσκοπος των αποστολικών οραματισμών", Αθήναι 1990, σελ. 283-386).

Πέρα από σκοπιμότητες και υποκειμενισμούς, ένας αντικειμενικός ερευνητής μπορεί να συλλέξει πολύτιμα ιστορικά στοιχεία και άλλο υλικό από ανάλογες πηγές. Επειδή, λοιπόν, ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος ήταν σύγχρονος του Πατριάρχη Αθηναγόρα αρχιερέως, ας δούμε τις πληροφορίες που μας δίνει για την εποχή, τη δική του εμπειρία στο θρόνο των Αθηνών και τη σχέση Ανατολής και Δύσης που μας ενδιαφέρει περισσότερο να τεκμηριώσουμε.

Α) Σε συνέντευξη τύπου (19/10/1967) προς ξένους ανταποκριτές, ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος πήρε σαφώς αντίθετη θέση από αυτήν

του Πατριάρχη Αθηναγόρα και μάλιστα σε περίοδο θερμών εναγκαλισμών, για να δεχθεί, όπως θα φανεί παρακάτω, διπλωματικού τύπου ελιγμό από τον Πατριάρχη.

"...ερωτηθείς ακολούθως εάν θα ήτο ευπρόσδεκτος μία επίσκεψις εις Αθήνας του Πάπα Παύλου, ο Μακαριώτατος απήντησεν, ότι επ αυτού δεν δύναται να δώση καταφατικήν ή αρνητικήν απάντησιν, καθόσον ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών είναι μεν προκαθήμενος της Εκκλησίας της Ελλάδος, αλλά δεν διαθέτει οαρά την ιδική του ψήφον εις την Ιεράν Σύνοδον.

Και μία τοιαύτη απόφασις θα πρέπη να ληφθή **από όλα τα μέλη της Συνόδου**, ΑΠΗΧΟΥΣΗΣ ΤΗΝ ΓΝΩΜΗΝ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ...

Ερωτηθείς, τέλος, διατί η Εκκλησία της Ελλάδος μέχρι τούδε δεν ανταπέδωκε τας φιλικάς προς αυτήν χειρονομίας της Ρωμαϊκής Εκκλησίας, ο Μακαριώτατος απήντησεν, ότι τούτο έχει την ιστορικήν του εξήγησιν, η οποία επιδρά επί της ψυχικής διαθέσεως του πληρώματος της Εκκλησίας της Ελλάδος, πράγμα το οποίον δεν είναι δυνατόν να παροραθή.

Πρέπει να παρέλθη μακρόν χρονικό διάστημα, κατά το οποίον η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία θα ακολουθήση έναντι της Εκκλησίας μας οδόν φιλικήν και αδελφικήν, διά να γίνη πιστευτόν υπό του λαού μας, ότι αι πραγματικά διαθέσεις της είναι όντως αδελφικάι και φιλικαί". (σελ. 283)

Δράττομαι της ευκαιρίας των εμπνευσμένων και τόσο λογικών λόγων αυτών του μακαριστού Αρχιεπισκόπου για να θέσω δύο απορίες μου που μάλλον λογοτεχνικού τύπου θα μείνουν.

1) Πόσο συχνά οι ενέργειες, οι σχέσεις μας, οι διάλογοι με την ετεροδοξία, οι διαπραγματεύσεις μας χρησιμοποιούν τα κριτήρια και τη συνείδηση του όλου πληρώματος της Εκκλησίας μας;

2) Γιατί δεν γίνεται σήμερα σεβαστή αυτή η "ιστορική εξήγησι"; **Πότε ο παπισμός έδειξε φιλικές και αδελφικές διαθέσεις στον Ελληνικό λαό;**

Τι στάση κράτησαν στους Οθωμανούς κατακτητές και μάλιστα στα νησιά μας; Κυκλάδες, νησιά ΒΑ Αιγαίου, Δωδεκάνησα;

Τι θέση κράτησαν έναντι των Γερμανών κατακτητών και των συμμάχων τους Ιταλών, Αλβανών, Βουλγάρων; Τούρκων ;

Τι θέση κράτησαν στους Βαλκανικούς αγώνες;

Πόσους Ρωμαιοκαθολικούς κληρικούς θυσίασαν στους αγώνες του έθνους;

Ποιές οι διπλωματικές παρεμβάσεις και η συμβολή τους στην ανακούφιση των αδελφών Ελληνοκυπρίων;

Πως περιμένουν κάποιοι να απαλειφθούν τέτοιες εκκωφαντικές απουσίες από τη ζωή του έθνους μας;

Κι αν αυτοί μας χαρακτηρίζουν αδελφούς, γιατί δεν καταργούν την Ουνία στην Ελλάδα και μάλιστα στο κέντρο των Αθηνών;

Γιατί μας χαρακτηρίζουν με επίσημη απόφασή τους ως "ελλειμματική εκκλησία";

Η συνείδηση του πληρώματος της Εκκλησίας μας ακόμα δεν είναι έτοιμη να δεχθεί τις παπικές αβροφροσύνες και τα καλέσματα για "καφεδάκια" και "ουζάκια" στα νησιώτικα κεντράκια. Έχουμε πολύ δρόμο, φαίνεται, ακόμα μπροστά μας!

Β) Ο προκάτοχος του Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου, Αρχιεπίσκοπος κυρός Χρυσόστομος Β', σε επιστολή του (20/12/1963) προς τον τότε αρχιμανδρίτη Ιερώνυμο Κοτσώνη έγραφε, μεταξύ άλλων, "... ευρίσκομαι ήδη εν στεναχωρία. Η Α. Θ. Παναγιότης εξεσηκώθη με τον Πάπαν. Έχει διαιρέσει την Εκκλησίαν...Ο Θεός να βάλει το χέρι Του!".

Φαίνεται, πώς εύκολα μπορεί κανείς να ξεφύγει όταν ναι μεν διακατέχεται από αγάπη για την αλήθεια και πώς θα την περάσει αυτή στον αδελφό του τον ετερόδοξο αλλά υπερπροβάλλοντας τον εαυτό του τελικά προκαλεί δυσθυμία και εσωτερικούς τριγμούς.

Γ) Σε έγγραφο, τέλος, που έστειλε (25/2/1972) στον Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο ο Μητροπολίτης Δέρκων Ιάκωβος, τόνιζε τις ανησυχίες του σχετικά με το ότι "τώρα εστράφημεν προς την Δύσιν. Και ιδού ότι καταγγελόμεθα, ότι εν συνεργασία μετά της Ρώμης και του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών ετοιμάζομεν σταυροφορίαν κατά της ακεραιότητος και ασφαλείας της Τουρκίας... Λησμονώμεν

ότι η Παπική Εκκλησία, έως της χθες, επεζήτη την καταδίκη ημών και τον εξαφανισμόν της Εκκλησίας, ίνα οι Καθολικοί εν Τουρκία επικρατήσωσιν.

Η Καθολική Εκκλησία είναι δεσποτική, απολυταρχική Εκκλησία. Διατί δεν καταργεί την Ουνίαν, εις διαδήλωσιν ότι εγκαινιάζει όντως νέαν περίοδον καλών σχέσεων υπό συνταγματικήν και ελευθέραν εκκλησιαστικήν νοοτροπίαν και διοικήσιν;...

Αλλά δυστυχώς διά τα καθ' ημάς, ο Πατριάρχης Αθηναγόρας... παρεσύρθη προχείρως από ελπίδας στενής συνεργασίας του χριστιανικού κόσμου, διά του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών, και παρεξηγήθη ανεπανορθώτως.

Έκαμε το ιστορικό σφάλμα, απομακρυνόμενος της συντηρητικότητος του Φαναρίου,...Πότε θα σταματήσουν όλα αυτά; Τις θα επέμβη, δι' Όνομα του Θεού; ".

Δίχως περραιτέρω σχόλια πάνω στις παραπάνω πληροφορίες, θα κλείσουμε την ενότητα αυτή με ένα μόνο σχόλιο.

Είδαμε από τα εκκλησιαστικά πρόσωπα και γεγονότα του παρελθόντος ότι είναι πολύ εύκολο κάποιος, παρασυρόμενος από την αγάπη και αφοσίωσή του στην αποστολή του αφενός και από τις προσωπικές του φιλοδοξίες αφετέρου να εμπλακεί σε πράξεις με πολλαπλές συνέπειες για την Εκκλησία του αλλά και το έθνος. Είναι πολύ σημαντικό οι νεώτερες γενιές των εκπροσωπούντων την Ορθόδοξη Εκκλησία στους Διαχριστιανικούς Διαλόγους να διδάσκονται από τα λάθη των προσώπων αυτών προς όφελος της αγίας μας Εκκλησίας και των ετεροδόξων αδελφών. Και να μη ξεχνούν πως όπως πολύ σκληρά αλλά αληθινά διατύπωσε ο άγιος Νεκτάριος, δεν θα μας προκύψει, καθώς δείχνουν τα σημεία των ημερών, να δούμε τον Πάπα, τον οποιονδήποτε Πάπα να συνδιαλέγεται μετά λόγου αληθείας, αγάπης και πιστότητας στο Ευαγγέλιο του Χριστού.

Κατά τα φαινόμενα...

Η "Λειτουργική Αναγέννηση" και η ψευδοένωση Ανατολής και Δύσης.

Στα πρακτικά του Β' Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου με θέμα "Λατρεύσωμεν ευαρέστως τω Θεώ" - Το αίτημα της Λειτουργικής Ανανέωσης στην Ορθόδοξη Εκκλησία", διαβάζουμε πως με τον όρο "λειτουργική ανανέωση" εννοείται από την αρμόδια Συνοδική Επιτροπή, "Πρώτον μεν η ουσιαστική και αυθεντική τήρηση της παραδοσιακής μας λειτουργικής τάξεως και δεύτερον η διευκόλυνση της ουσιαστικής συμμετοχής στη Θ. Λατρεία μας περισσοτέρων πιστών... Πρόκειται με άλλα λόγια για μέτρα επιστροφής στις παραδοσιακές μας λειτουργικές ρίζες...".

Ωραία ως εδώ.

Η λεγόμενη "λειτουργική ανανέωση" που ξαφνικά ανεφύη τη δεκαετία του 2000, όμως, ποτέ δεν υπήρξε γενικευμένος προβληματισμός και αίτημα του πιστού λαού. Το αντίθετο μάλιστα. Υπήρξε μόνο ως "άσκηση επί χάρτου" από ειδήμονες η οποία κάποιες φορές περιφρονήθηκε και κάποιες άλλες έγινε αφορμή για ακραίες αντιπαραθέσεις που δίχασαν το λαό μας. Ας θυμηθούμε εκείνες τις πολύ άσχημες μέρες που αποφασίστηκε να εφαρμοστεί πιλοτικά στους Ναούς της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, επί των ημερών της αρχιεπισκοπείας του μακαριστού κυρού Χριστοδούλου, τα αναγνώσματα της Θ. Λειτουργίας από την μετάφραση στη νεοελληνική γλώσσα. Οδυνηρές καταστάσεις. Τότε όμως ο ταπεινός και χαρισματικός εκκλησιαστικός ηγέτης Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος αφού έδωσε το λόγο στο λαό μέσω των κληρικολαϊκών συνελεύσεων και διαπιστώνοντας την δυσαρέσκεια και αντίθετη γνώμη κλήρου και λαού, είχε τη λεβεντιά να αποσύρει το πιλοτικό αυτό μέτρο και έτσι ειρήνευσε το πιστό πλήρωμα της αθηναϊκής κοινωνίας!

Και ενώ τίποτα δεν δείχνει να παραπέμπει αμέσως ή εμμέσως στην "ένωση" των Εκκλησιών, ας ρίξουμε μιά προσεκτική ματιά στα παρακάτω δεδομένα και ο καθένας ας σκεφτεί αν από αυτά προκύπτει ενδεχομένως κάποια σχέση μεταξύ ανανέωσης της

λατρευτικής ζωής της βάσης των ορθοδόξων και των ετεροδόξων, κυρίως των Παπικών και ενώσεως των Εκκλησιών. **Ποιά είναι τα δεδομένα;**

1) Τοποθέτηση του μακαριστού καθηγητού **Ευάγγελου Θεοδώρου** ("Πρακτικά Β' Λειτουργικού Συμποσίου 2000, σελ. 54-55),

σύμφωνα με τον οποίο "...πάσα,προσπάθεια λειτουργικής ανανεώσεως δεν πρέπει να αγνοή την λειτουργική πράξι και εμπειρία...Ακόμη και οι ετερόδοξοι που εφαρμόζουν στη λειτουργική τους ανανέωσι την αρχή "L' Occident a l' ecole de l' Orient" (=Η Δύσις να φοιτήσει στο σχολείον της Ανατολής), έχουν πολλά να μας διδάξουν, λέγοντας τρόπον τινά "τα σα εκ των σων"!

2) Στα ίδια πρακτικά (σελ. 275), ο καθηγητής **Π. Σκαλτσής** αναφέρει τους γενικότερους στόχους, του περί λατρείας Διατάγματος της Β' Βατικανείου Συνόδου : "α)... β)... γ) η τελική ένωση όλων των χριστιανών,... ζ) η απλοποίηση των λατρευτικών εκδηλώσεων δι' αποφυγής επαναλήψεων και διά συντμήσεως όλων των εκκλησιαστικών ακολουθιών".

Μήπως θυμάστε την πρόταση των "ανανεωτών" να μεταφερθεί ο όρθρος, ελλείψει πιστών, στον εσπερινό; Ή μήπως την "επίθεση" στο μοναστικό τυπικό, στις μακρές ακολουθίες και κανόνες κλπ; Τυχαίο; Ίσως. Ίσως και όχι.

Ακόμη πιο σαφής υπήρξε σε βιβλίο του ο καθηγητής **Παναγιώτης Ι. Μπούμης** (Π. Ι. Μπούμη, " Δία μίαν κανονικήν πορείαν ενότητος - Βάσει των θεμελιωδών αρχών του πολιτεύματος της Εκκλησίας", Αθήναι 1994, σελ. 129-132) ο οποίος υποστήριξε σχετικά με τη σχέση ανανεώσεως και ενότητος πως "α) να επισημάνωμεν το γεγονός, ότι κατά την σημερινήν εποχήν ενεφανίσθη το αίτημα τούτο προς ανανέωσιν της Θεολογίας και

Εκκλησίας σχεδόν συγχρόνως προς το αίτημα δι ενότητα των Χριστιανών και των Εκκλησιών...".

Προσέξτε, τέλος, την παρατήρηση του αιμνήστου **Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κυρού Μελίτωνος** (στο ίδιο βιβλίο, σελ. 130): " Τόσον εις την Ρωμαιοκαθολικήν όσον και την Ορθόδοξον Εκκλησίαν η αντιμετώπισις του προβλήματος της ενότητος συνάπτεται και συμπορεύεται προς την αντιμετώπισιν της εσωτερικής ανακαινίσεως της Εκκλησίας.

Εις τον κατάλογον των θεμάτων, τον εκπονηθέντα και εγκριθέντα υπό της Α' εν Ρόδω Πανορθοδόξου Διασκεψεως...και εις το 5ον κεφάλαιον "Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον λοιπόν χριστιανικόν κόσμον", η μελέτη των τρόπων προσεγγίσεως και ενότητος των Εκκλησιών εν προοπτική πανορθοδόξω λαμβάνει θέσιν παραπλεύρως των θεμάτων, τα οποία αναφέρονται εις την εσωτερικήν ανακαινίσεως της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Το αυτό συμβαίνει και εις την Β' Βατικανήν Σύνοδον, η οποία παραλλήλως προς το ανακαινιστικόν έργον εν τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία εγκύπτει και εις το πρόβλημα της ενότητος"!

Μιά ακόμη μαρτυρία μας παρέχει ο Καρδινάλιος J. Willebrandt, σύμφωνα με τον καθηγητή Π. Μπούμη, δηλώνοντας πως "Εις την κοινήν δήλωσιν που εδημοσίευσαν...εις την Ρώμην το 1967 ο Πάπας και ο Πατριάρχης εβεβαίωσαν, ότι η προσπάθεια διά την υπερπήδησιν των εμποδίων, τα οποία αντιτίθενται ακόμη εις την αποκατάστασιν της πλήρους κοινωνίας μεταξύ Καθολικών και Ορθοδόξων, πρέπει να τοποθετηθή εντός του πλαισίου της ανανεώσεως της Εκκλησίας και των Χριστιανών. Η ανανέωσις αυτή συνεχίζεται εντός της Καθολικής και της Ορθοδόξου Εκκλησίας".

Διευκρινιστική, τέλος, τυγχάνει δήλωσις του Μητροπολίτη Μελίτωνος ο οποίος ως πρόεδρος της Δ' Πανορθοδόξου Διασκεψεως στη Γενεύη τόνιζε πως : "Τα δύο ταύτα μέρη (ανακαινίσις-ενότης)...είναι τοσοούτον αλληλένδετα, ώστε να μη δύναται να νοηθή ούτε νησιωτική ανακαινίσις μιάς Χριστιανικής

Εκκλησίας και εν πλήρει αποξενώσει απ αυτών, ούτε δε και Χριστιανική Ενότης άνευ εσωτερικής ανακαινίσεως των Εκκλησιών... σήμερα αποτελεί κοινήν επιδίωξιν των Χριστιανικών Εκκλησιών το συναμφότερον συγχρόνως, ήτοι η ανακαινίσις και η ενότης"!

Τα συμπεράσματα δικά σας!

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ολοκληρώνοντας τα κρίσιμα σημεία στο διάλογο της Ορθοδόξου Εκκλησίας με την Ρωμαιοκαθολική Ομολογία, δεν έχω κάτι να συμπληρώσω δικό μου εκτός από όσα μου ενέπνευσαν και δίδαξαν οι προαναφερθέντες στο πρώτο μέρος της σειράς αυτών των κειμένων για την αλήθεια της Εκκλησίας μας.

Η Αγία μας Μία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία είναι το Ένα και Μόνο (αφού δεν μερίζεται) Σώμα του Χριστού με κεφαλή τον Ίδιο και μέλη Του όλους εμάς τους βεβαπτισμένους και μυρωμένους Χριστιανούς στο όνομα της Παναγίας Τριάδος.

Είναι λάθος να επικαλούμαστε τις όποιες ομοιότητες μεταξύ μας, Ορθόδοξοι, Ρωμαιοκαθολικοί και Προτεστάντες αφού αυτό οδηγεί στην μέγιστη πλάνη του συγκρητισμού. Αντίθετα, οφείλουμε να επικεντρωνόμαστε στις διαφορές μας προκειμένου να διαπιστώνεται που αναπαύεται η αλήθεια η οποία επίσης δεν χωρίζεται σε διαφορετικές εκφράσεις, διαφορετικές παραδόσεις, πολλούς πνεύμονες και διπλωματικές κινήσεις. Είναι Μία, όπως Ένας είναι ο Χριστός και Μία η Αγία Τριάδα. Όπως μας την παρέδωσαν οι Άγιοι Απόστολοι και οι Πατέρες της Εκκλησίας που υπήρξαν θεόπνευστοι. Και όχι όπως τους διατηρούν οι Παπικοί, δηλαδή με αλλοιωμένη Τριαδολογία και Χριστολογία, άρα αιρετική.

Το ίδιο συμβαίνει και με τον Προτεσταντισμό.

Συνεπώς, αφού Μία είναι η Εκκλησία, η Ορθοδοξία είναι η Εκκλησία και όλοι οι άλλοι (Ρωμαιοκαθολικοί, Προτεστάντες, Κόπτες κλπ) συνιστούν Ομολογίες χριστιανικές και Κοινότητες. Το ότι επισήμως τις αποκαλούμε "Εκκλησίες" είναι καταχρηστικό και ίσως

απαραίτητο γιά τον σκοπό των Διαλόγων. Ίσως η Εκκλησία να διατηρεί με τον τρόπο αυτό, της οικονομίας, την ευγένεια της συμπεριφοράς και την ελπίδα της επιστροφής των πεπλανημένων, σχισματικών και αιρετικών.

Αλλά αυτό δεν αλλάζει την Αλήθεια.

Τέλος, στην Ορθοδοξία μας, δεν ψάχνουμε να στηρίξουμε την πίστη μας ούτε και το απολογητικό και αντιρρητικό έργο της Εκκλησίας μας στο κριτήριο του "αλάθητου" γιατί πολύ σωστά γράφτηκε αλάνθαστος είναι μόνο ο Χριστός. Η διαφορά μας έγκειται στο ότι παραβλέπεται από τις άλλες χριστιανικές ομολογίες ότι αλάνθαστο είναι και το Άγιο Πνεύμα που κατά την υπόσχεση του Κυρίου, αρχής γενομένης από την Πεντηκοστή, ήρθε και οδήγησε την Εκκλησία "εις πάσαν την αλήθειαν" και προφανώς συνεχίζει να δρα στον κόσμο και να φωτίζει και καθοδηγεί. Που καθοδηγεί όμως; Όχι στην ποικιλία των διαφορετικών "εκφράσεων" και "παραδόσεων", και "ερμηνειών" των τοπικών χριστιανικών κοινοτήτων και πολύ περισσότερο των πίστεων των πλέον των [20.000 προτεσταντικών κοινοτήτων](#) που φτάνουν ακόμα και στο σημείο να απορρίπτουν την Ανάσταση του Κυρίου, αλλά στην Αλήθεια, στον Χριστό δηλαδή, όπως μας αποκαλύφθηκε και ερμηνεύθηκε από τους θεόπνευστους Ευαγγελιστές και Αποστόλους και από την Αγία Παράδοσή μας. Άνευ διαρχίας, άνευ φιλιόκβε, άνευ Ουνίας, άνευ πρωτείων και αλαθήτων, άνευ καθαρτηρίου πυρός, άνευ actus purus, άνευ ασπίλων συλλήψεων, άνευ....

Με τη Χάρη του Χριστού μας κατέθεσα όσα εδιδάχθηκα και παρέλαβα ως ιερά παρακαταθήκη και τίποτα παραπάνω.

Όπως ολόκληρο το πλήρωμα της Εκκλησίας μας, κλήρος και λαός, έτσι κι εγώ εκ του ασφαλούς ως ανάξιο αλλά πιστό μέλος του Σώματος του Χριστού εύχομαι και ελπίζω ότι μιά μέρα οι Παπικοί αδελφοί και οι Προτεστάντες θα επανέλθουν εν μετανοία στην Μία Εκκλησία, την Ορθοδοξία, η οποία δεν διαιρέθηκε ποτέ αλλά παραμένει ενωμένη με την Αγία Τριάδα, το Ευαγγέλιο, τις Άγιες Γραφές, την Παράδοσή μας, τους Αγίους Πατέρες

διαφυλάσσοντας την Παρακαταθήκη της πίστεως. Οι υπόλοιποι αποσχίστηκαν και τους περιμένουμε με αγάπη και συγχωρητικότητα.

Ο Κύριος ας μας ελεήσει όλους και το Άγιο Πνεύμα, όπως διαβάζουμε στην Θ. Λειτουργία του Μ. Βασιλείου, να καταλύσει τις αιρέσεις,

"τας των αιρέσεων επαναστάσεις ταχέως κατάλυσον τη δυνάμει του Αγίου σου Πνεύματος".

ΑΜΗΝ.